საქართველოს რესპუბლიკა

დაარსებულია 1918 წელს.

პარასკევი, 23 მარტი, 2007 წელი.

№ 53 (5654)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@ayety.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika

ფასი 50 თეთრი.

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვითი სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ბურთის გატანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

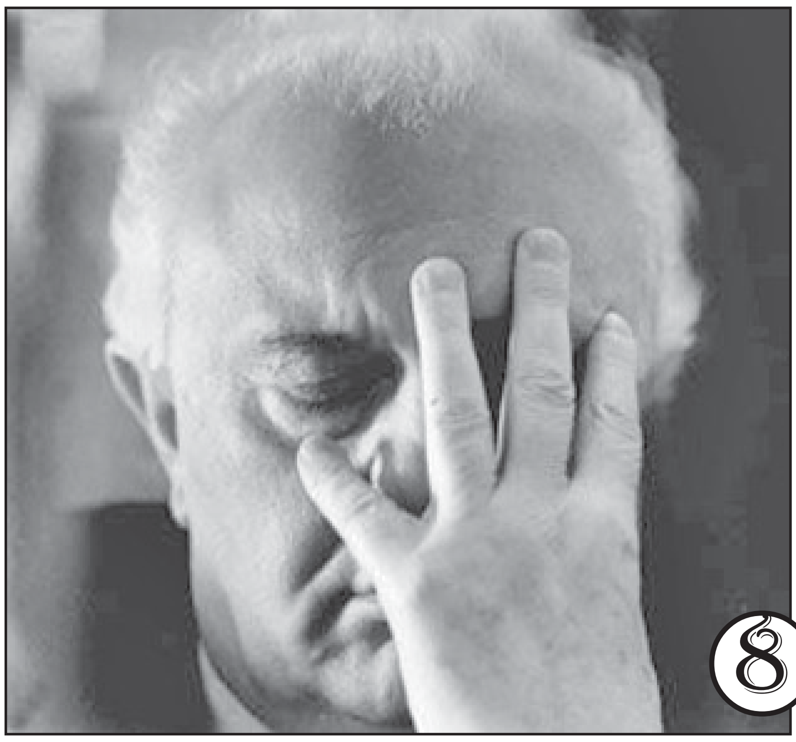

8-9

ედუარდ შევარდნაძის ხელისუფლებას ზვიად გამსახურდიას პოლიტიკურად სიკვდილი უნდოდა

ჩემი ხედვა კი ასეთია

წერილი ისევ ევროპიდან

რა საჭიროა ჟანგიანი მრეწველობა, როცა აყვავებულია ეკონომიკა?!

11

2

ეს აღარც ხიმიკაურის სინდრომია

„დამნაშავის დაჭერამდე, თუ მომჩივანს მოვსპობთ მალე – Раз и, два и, три“

3

● სააკაშვილი თბილისს რომ არ დაბომბავს, ცხადია. არც კოდორი დაუცხრილავს და იქ არც ჩვენი საჯარისო ფორმირებებია. მაგრამ რუსეთს ძალზე უნდა სწორედ ასე რომ ეგონოს მსოფლიოს და კვიციანიც მათ დაკრულზე ცეკვავს

◎ „მოკითხვა“ კოდორიდან

ეს აღარც ხიმიკაურის სინდრომია

რუსეთის ადეკვატური ქმედებები

ჩვენი გაზეთი წერდა, კოდორის ხეობაში რუსული სამხედრო ვერტმფრენებისა და თვითმფრინავების შეფრენა, სავარაუდოდ, ნინო ბურჯანაძის აშშ-ში ვიზიტს დაამთხვიეს; ეს დაშინების აქციები, იმ ადეკვატური ქმედებების პრელუდიებია, ნატოს გაფართოების გამო, რუსეთი რომ გეგმავს. პროვოკაციებს კიდევ უნდა ველოდოთო...

აგერ, რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ლავროვმა სახელმწიფო სათათბიროში გამოსვლისას, სადაც, დღის წესრიგით, დსთ-ს რეორგანიზებაზე უნდა ემსჯელათ, სეპარატისტული რეჟიმები პირველად მოიხსენია რესპუბლიკებად; გამოკვეთა, მათთან ვითანამშრომლებთ კიდეც და იქ მცხოვრებ ჩვენს მოქალაქეებსაც დავიცავთო. ეგ იყო და დეპუტეტებმა — გიყვარდა, პაპავ, ურემი, დაჯექი და ილილინეო — ისე გაიჯეჯილეს, სულ დაავიწყდათ დღის წესრიგი და თვით ქალბატონი სლისკაც კი იძულებული გახდა, ბატონი მინისტრისთვის მიკროფონი გამოერთო, ვაითუ, ქართველთმოძულეობის ეშხში „ნამეტნავად“ შესულმა დეპუტატებმა „ნამეტნავად“ უხერხული რამე-რუმეები წამოროშონო. სახეგაბრწყინებული ბატონი ბაბურინი, გურმანი რომ იგემოვნებს საყვარელი კერძის ყოველ ყლუპსა თუ ლუკმას, სწორედ ისე იგემოვნებდა ყოველ სიტყვას, აღსრულდა, მოვასწარით, საგარეო საქმეთა მინისტრმა აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი პირველად და სრულიად სამართლიანადაც მოიხსენია რესპუბლიკებად. ისიც ხომ გესმით, მათთან თანამშრომლობა, რასაც ნიშნავსო.

ალბათ, იმავე ვიზიტის გამოა ბატონი შამბა რომ შეუძახებს „დიდ პატრონს“, კოსოვოს ვარიანტის გათამაშების შანსი ახლაა თუა, არიქათ, ხელიდან არ გაუშვათო და „საბატონოდაც“ დამაიმედებელი თავის კანტურით უპასუხებენ.

რამდენიმე დღის წინათ კი ემზარ კვიციანიც გამოჩხრიკეს. მას ხელისუფლების ჩამოსაგდებად შეიარაღებული ამბოხება ედება ბრალად. არხეინად მოკალათებულმა ჯერ დაგვარწმუნა, კოდორის ხეობის დაბომბვაში წილი არ მიდევსო, მერე კი ხან — რუსულად და ხანაც ქართულად იზეპირსიტყვა და მოწოდებაც წაგვიკითხა, სააკაშვილსა და მის ხელი-

სუფლებაზე უარესი მტერი საქართველოს არა ჰყავს, ხეობის დაბომბვაც მათი ნახელავია; სააკაშვილი, თუ დასჭირდა, თბილისსაც იგივეს უზამს; შედულაბდით, ერთიანი ძალისხმევით დავამხოთ და გავყაროთ ეგ ამერიკის „ტვარებიო“, თორემ აქაურობა დაიკარგება და ამაში ბუში და მისი გოშიები დაადანაშაულეთო. ბოლოს, დისა და თანამებრძოლთა გათავისუფლება მოითხოვა.

რა არის ეს? ძაღლიკა ხიმიკაურის სინდრომი, როცა ადამიანი ხელისუფლებასა და სამშობლოს აიგივებს? სახელმწიფო სხვაა, სამშობლო კი — სულ სხვა.

პირველი, ხელისუფლება, ანუ სახელმწიფოს განსახიერება, წყალივით წავა-წამოვა, სამშობლო კი ის ქვიშაა, მარად რომ რჩება. მაშ, ვის ებრძვის კვიციანი? რაღა თქმა უნდა, იტყვის, ხელისუფლებასო. მერედა, ვისი ხელით? სამშობლოს უპირველესი მტრის ხელით? ისტორიიდან ვერავინ დაასახელებს თუნდაც ერთადერთ მაგალითს, როცა უცხო ძალის შეყვანას ან მასზე დაყრდნობას რაიმე სიკეთე მოეტანოს.

ვისი გადაცემიდან დაგვმოძღვრა ბატიონმა ემზარმა? შოვინიზმით თვით რუსეთშიც კი ცნობილი ლეონტიევის „ოდნაკოდან“. ქართველოფობმა უმალ უწოდა კვიციანს ამბოხებულ სვანთა ლიდერი. თურმე, ამბოხება გვქონია და ჩვენ ბაიბურში არა ვყოფილვართ. ამ სიცრუემ ხომ შეასრულა თავისი? რამდენმა მილიონმა რუსმა თუ სხვამ დაიჯერა ეს მამალი ტყუილი?

სააკაშვილი თბილისს რომ არ დაბომბავს, ცხადია. არც კოდორი დაუცხრილავს და იქ არც ჩვენი საჯარისო ფორმირებებია. მაგრამ რუსეთს ძალზე უნდა სწორედ ასე რომ ეგონოს მსოფლიოს და კვიციანიც მათ დაკრულზე ცეკვავს. ხეობა დაიკარგებაო, რომ დაგვემუქრა, ვის დაეკარგება? ვისა და, საქართველოს, რადგან ეს ხელისუფლებაც წავა, ხეობას კი, თუ მართლაც ასე მოხდა, აღარავინ დაგვიბრუნებს! ამიტომაც ერთსულოვანი იყო უმრავლესობაც და ოპოზიციაც ამ გამოსვლის შეფასებაში — სამშობლოს მოღალატე, რუსული სპეცსამსახურების აგენტიო. ისიც ითქვა, ჩვენი ერთგვარი გაფრთხილებაა, სხვა პროვოკაციებსაც რომ ველოდოთო.

კიდევ ორჯერ მაგრად „გაიყიდა“ კვიციანი. კოდორის ხეობის დაკარგვაში ბუში დაადანაშაულეთო. მეორე — ჩემი და და თანამებრძოლები გაათავისუფლეთ, ანდა ხეობას დაკარგავთო.

პირველი სწორედ ნატოს გაფართოების გამო თქვა. ტექსტი აშკარად „რუსულია“. და მერე, კვიციანი ცდილობს „იდეისთვის“ მებრძოლად წარმოაჩინოს თავი — მხოლოდ ხელისუფლების მტერი ვარ და არა სამშობლოსიო.

ასეა თუ არა, ზემოთ ითქვა და ერთსაც დავურთავ: ოჯახზე, ახლობლებზე, მეგობრებზე უნდა იზრუნო, მაგრამ სამშობლოს ხარჯზე? თუ დას და თანამებრძოლებს არ გამითავისუფლებთ, ხეობას წაგართმევთო. განა, „იდეისთვის“ მებრძოლი პირადულს საქვეყნოს ანაცვლებდა?!

ზემოთ ხიმიკაურის სინდრომი ვახსენე. ასე იყო: ხევსურ ძაღლიკა ხიმიკაურს ერეკლე II ხმალი წაართვა და მეფეზე განაწყენებული უბირი მთიელი ლაშქრად ცოცხალი თავით აღარ მიდიოდა.

დიდ ბრიტანეთში იმ საფოსტო მარკების თავდაყირა დაკვრაც კი, რაზეც დედოფალი ან მისი მეუღლე არიან გამოსახულნი, სახელმწიფო ღალატად მიიჩნევა. სამწუხაროდ, ის, რაც ბატონ ემზარს „სჭირს“, აღარც ხიმიკაურის სინდრომია...

კონსტანტინე გურგენიძე

◎ ინფორმაცია

ლეიბორისტული პარტია ქუთაისის საკრებულოს უჩივის

გუშინ ქუთაისის საქალაქო სასამართლოში ლეიბორისტულმა პარტიამ ქალაქის საკრებულოს წინააღმდეგ სარჩელი შეტანა.

ლეიბორისტები თვითმმართველობის ორგანოს წყალზე ტარიფის უკანონოდ გაზრდაში ადანაშაულებენ.

სასარჩელო განცხადება პარტიის ქუთაისის ორგანიზაციის ლიდერმა, საკრებულოს დეპუტატმა სამსონ გუგავამ შეიტანა.

მისი განცხადებით, „წყლის ტარიფის გაზრდა ადგილობრივი ხელისუფლების მახინჯი გადაწყვეტილებაა“.

მოსწავლეთა აქცია გრძელდება

საქართველოს პარლამენტის წინ თბილისის სკოლების მოსწავლეთა საპროტესტო აქცია გრძელდება.

აქციას ასეულობით მოსწავლე შეუერთდა. ისინი გიორგი ზერეკიძის პატიმრობიდან გათავისუფლებას მოითხოვენ.

აქციის ორგანიზატორები საუბარში აცხადებენ, რომ 51-ე, 50-ე, და 53-ე საჯარო სკოლების შესასვლელ-გასასვლელები ჩაკეტილია და მათი მეგობრები სკოლებიდან გამოსვლას ვერ ახერხებენ. მათივე თქმით, სკოლებთან მობილიზებულია საპატრულო პოლიციის ჯგუფები.

ისინი ამბობენ, რომ იმ მოსწავლეებს, რომლებიც აქციაში მონაწილეობენ, სკოლიდან გარიცხვა ემუქრებათ.

ინტერპრესნიუსი

◎ ღია წერილი

დაიცავით ინვესტორთა კანონიერი ინტერესები!

საქართველოს პრეზიდენტს ბატონ მიხეილ სააკაშვილს
საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრს ბატონ გიორგი არველაძეს
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელმძღვანელობას, საქართველოს გენერალურ პროკურორს

ბატონებო,

2004 წლის ივნისში ჩვენ, გიორგი კირთავარი და ნადეჟდა პლატიცინა, ერთ-ერთი პირველები გამოვეხმაურეთ საქართველოს პრეზიდენტის მოწოდებას ინვესტორებისადმი, მისი პირადი გარანტიებით ჩაედოთ აჭარის ეკონომიკაში ინვესტიციები. ჩავთვალეთ რა ბატონი პრეზიდენტის საჯარო განცხადებით შეპირებული გარანტიები საკმარისად სანდოდ, გავაფორმეთ საინვესტიციო ხელშეკრულება და განვახორციელეთ შესაბამისი ინვესტიცია ერთ-ერთ ყველაზე რეკლამირებულ და პრესტიჟულ ბინათმშენებლობის პროექტში, სახელწოდებით „ბათუმი“.

ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების ჩვენი მხრიდან ზედმიწევნით დროულად და ზუსტად შესრულების პროცესში წავაწყდით ადგილობრივი პარტნიორის არაჯანსაღ, არაეთიკურ და, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, არაკანონიერ ქმედებებს, რამაც გვაიძულა, მიგვემართა მართლმსაჯულებისათვის. გაჭიანურებული და დაუსრულებელი სასამართლო დავების ფონზე შევიტყვეთ, რომ მთელი ეს სამართლებრივი დავა ყოფილა თვალის ასახვევად დადგმული სპექტაკლი, რომლის მთავარი მიზანი ინვესტორისათვის მაქსიმალურად დიდი ზიანის მიყენება გახლავთ. სხვაგვარად ვერ ავხსნით იმ ფაქტს, რომ ჩვენი ადგილობრივი პარტნიორის — სამშენებლო კომპანიის მხრიდან მოხდა დაყადაღებული ქონების გასხვისება და მიუხედავად სასამართლო პროცესების ჩვენი მხრიდან წარმატებული მსვლელობისა, საუკეთესო შემთხვევაში მხოლოდ სანუგეშო გადაწყვეტილებებს მივიღებთ, ვინაიდან... ქონება უკვე გასხვისებულია.

ამ უკანონო ქმედებებში გარკვეული წვლილი აჭარის აღმასრულებელი ხელისუფლების სხვადასხვა რანგის ჩინოვნიკებსაც მიუძღვით. ასეთი ვარაუდის საფუძველს გვაძლევს როგორც აჭარის ხელმძღვანელობასთან შეხვედრისას მიღებული დაპირებები, კანონის ფარგლებში დაცულიყო ინვესტორთა ინტერესები (რომლებიც შემდგომში რატომღაც მათი მხრიდან უარყოფილ იქნაძ, ასევე ის ფაქტიც, რომ შეუძლებელი იქნებოდა დაყადაღებული ქონების გასხვისება საჯარო რეესტრის ან საადსრულებო ბიუროს თანამშრომელთა ქმედებების გარეშე და მიწის პრივატიზებისას ინვესტორთა ინტერესების არათუ გაუთვალისწინებლობა, არამედ სრული იგნორირება. გაოცებას იწვევს ზოგიერთი ჩინოვნიკის არა მხოლოდ უკანონო ქმედებები, არამედ მათი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებაც ქვეყნის პრეზიდენტის მიერ ინვესტორებისადმი გაცემული გარანტიების მიმართ.

ჩვენ დღესაც დარწმუნებული ვართ საქართველოს პრეზიდენტის გულწრფელობასა და შესაძლებლობებში, მაგრამ შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე, იძულებული ვართ საქართველოში ჩვენი სამომავლო ინვესტიციები დროებით მივმართოთ აჭარის გარეთ, სხვა რეგიონებში. აჭარაში განხორციელებულ ინვესტიციაზე კი მოგმართოთ თხოვნით, დაიცვათ ინვესტორთა კანონიერი ინტერესები, ხოლო საქართველოს გენერალურმა პროკურატურამ შეისწავლოს და სათანადო რეაგირება მოახდინოს „სტროიმონტაჟბათუმის, „აჭარინვესტის“, ბათუმის მერიისა და საჯარო რეესტრის თანამშრომელთა ქმედებებზე.

გიორგი კირთავარი, ნადეჟდა პლატიცინა.

№ 53. პარასკევი, 23 მარტი, 2007 წელი.

● ფრთხილად იყავით ბოკერიებო, კირკიტაძეებო, გვარამიებო. სიტყვებს დიდი ხანია ველარ აკონტროლებთ და, ემანდ ბავშვებზე არ წაგიცდეთ ხელი. დაფიქრდით, რა და რატომ ხდება — „ნუ ესვრი წარსულს დამბაჩას, თორემ მომავალი ზარბაზნებს დაგიშენთ“

◎ ვიდრე „ზარბაზანი“ დაიქუხებდეს

ვისი ნათქვამია, ვერ ვიხსენებ, მაგრამ სადღაც წამიკითხავს ბანალური ჭეშმარიტება — სისულელესა და ცინიზმს არა აქვსო საზღვარი. მართლაც, ჩვენი ხელისუფლების ყოველი უგუნური, ცინიზმით უხვად შეზავებული საქციელის შემდეგ მგონია და ვფიქრობ ხოლმე — ამის შემდეგ რაღა უნდა გაგიკვირდეს კაცს? მაგრამ არა! ყოველთვის ვცდებოდი... „ამის შემდეგ“, მხოლოდ მორიგი სიბრიყვე აღმოჩნდება და ხელისუფლების ახალი სიურპრიზი, როგორც წესი, დიდხანს არ გვალოდინებს ხოლმე.

აქედან გამომდინარე, ძნელია, უფრო სწორად, შეუძლებელია ამ ყველაფერს იუმორის, თუნდაც სარკაზმის გარეშე შეხედო. ამიტომაც შევარჩიე წერილის სათაურად დოდო აბაშიძის პოლიცმეისტერის სიმღერის ფრაზა პირველი ქართული მიუზიკლიდან — „ვერის უბნის მელოდიები“.

თავად განსაჯეთ: ამირან რობაქიძის და სანდრო გირგვლიანის მკვლელებს 4-7 წელიწადს უსჯიან, ქუთაისში პატრულის მიერ მოკლული ახალგაზრდის მკვლელებს, 2000 ლარი გირაოს გადახის სანაცვლოდ ანთავისუფლებენ, 14 წლის ბავშვს უბრალო ჩხუბის დროს მსუბუქი ჭრილობის გამო ჯერ მაქსიმუმს — 10 წელს უსჯიან, შემდეგ „ჰუმანურობას“ იჩენენ და 7 წელიწადამდე „ჩამოდიან“. ამ „ჰუმანურობით“ აღშფოთებულ სასამართლოზე დამსწრე საზოგადოებას — პრესის წარმომადგენლებს დარბაზიდან ყრიან, ტელეჟურნალისტებს კამერებს უმტვრევენ, „თანასწორობის ინსტიტუტის“ წევრს ჯაბა ჯიშკარიანს 30-დღიან „სროკზე“ უშვებენ, რამდენიმე ადამიანს 500 ლარით აჯარიმებენ... რა არის ყოველივე? ამის შემდეგ იუსტიციის საბჭოს მდივნის მიერ მანდატურებისთვის მადლობის საჯარო გამოცხადებას ალბათ, საზოგადოებისთვის, თითოეული ჩვენგანისთვის, სულში ჩაფურთხება ჰქვია. ან რა შეიძლება ეწოდოს ორი არაკაცის — „მასტერასა“ და ქურდყოფილის საუბრის აუდიოჩანაწერს, რომელიც მთელმა საქართველომ მოისმინა, უფრო სწორად, ამ ჩანაწერის სასამართლოს მიერ იგნორირებას? კიდევ რამდენ ამისთანას „რა ჰქვია?“ ამიტომ, შევეცდები თავიდან და რიგრიგობით გავიხსენო ყველაფერი, შენთან ერთად, ჩემო მკითხველო.

„დამნაშავის დაჭერამდე, თუ მომჩივანს მოვსპობთ მალე — Раз и, два и, три“

„ჩვეულებრივი ტრივიალური კრიმინალური შემთხვევები“

ტრივიალური — 1ძ სიახლე, ორიგინალურობას მოკლებული. 2ძ უხამსი, ვულგარული. აი, ასე განმარტავს უცხო სიტყვათა ლექსიკონი ამ ფრანგულ სიტყვას. ქვესათაური წინწკლებში იმად ჩავსვი, რომ ეს ციტატა ამონარიდია ნიკა გვარამიას პრესკონფერენციიდან, რომელზეც ამ კაცმა თავს უფლება მისცა, ჩვენთვის, ჟურნალისტებისთვის ესწავლებინა, თუ როგორ და რა თანმიმდევრობით გავაშუქოთ ესა თუ ის მოვლენა. მაგრამ ამაზე, და არა მარტო მასზე, ქვემოთ ვისაუბრებ, საჭირო დროს. აქ კი ერთს დავსძენ მხოლოდ: ჩვენს ხელისუფალთ უყვართ უცხო სიტყვების რახარუხი. ეს ჩვევა, როგორც წესი, პროვინციალიზმით დაავადებულებს სჭირთ, ჰოდა, კარგი იქნება, სანამ მორიგ უცხო სიტყვას დააბრეხვებენ, წინასწარ ლექსიკონში მაინც ჩაიხედონ.

პირველად იყო სანდრო გირგვლიანი. უფრო სწორად, ჯერ ამირან რობაქიძე, მაგრამ ამ უკანასკნელის პატრულის მიერ დახვრეტა მეტ-ნაკლებად შეუმჩნეველი დარჩა ფართო საზოგადოებისთვის. სანდრო გირგვლიანის მკვლელობის შემდეგ გახდა რეზონანსული ბუთა რობაქიძის საქმეც, რომლის დახვრეტის ფაქტმაც გირგვლიანის მკვლელობის „წონა“ შეიძინა. ამ ორი ქართველი ვაჟკაცის ოჯახების ძალისხმევა გაერთიანდა. ელემენტარული სამართლიანობა მოითხოვს აღინიშნოს, რომ საპროტესტო მოძრაობა „თანასწორობის ინსტიტუტმა“ ააგორა. და ამას ვამბობ არა იმის გამო, რომ პირადად ვიცნობ ამ არასამთავრობო ორგანიზაციის წევრებს, ხოლო ირაკლი კაკაბაძესთან და დღეს მოშიმშილე პოეტ ზურაბ რთველიაშვილთან ვმეგობრობ. ამ ხალხმა დაიკავა ის ნიში, რომელიც საკუთარი ნებით მიატოვა „თავისუფლების ინსტიტუტმა“, დღეს „სიყვარულით“ მონობის ინსტიტუტს რომ ეძახიან.

დამნაშავის დაჭერამდე მომჩივანის მოსპობა მცდელობა იყო აბა რა, როცა შარშან ზაფხულს ირაკლი კაკაბაძე, ზურაბ რთველიაშვილი, ლაშა ჩხარტიშვილი და იგივე ჯაბა ჯიშკარიანი დღევანდელივით „გასროკეს“. სწორედ აღნიშნა გუბაზ სანიკიძემ: ეს ხალხი მოძულებული კი არა ჰყავთ ოჯახებში. მათაც ჰყავთ დედ-მამა, და-ძმები, ცოლშვილი... ისინი ჩვენს საქმეს აკეთებენ, იმათსას, ვინც სახლებში ვზივართ და „თანავუგრძნობთ“, მაგრამ ამაზეც ქვემოთ.

ამ ყველაფერს, ანუ კაცის კვლას, ხელისუფლება ტრივიალობად, ანუ სიახლეს, ორიგინალურობას მოკლებულ ფაქტებად ნათლავს. საზოგადოებაც მიეჩვია მსგავს უმსგავსობებს, მაგრამ როგორც ზემოთ აღვნიშნე, ის, რაც 14 წლის მოზარდის მიმართ იკადრეს, ამას ამ ხელისუფლებისგანაც კი ცოტა ვინმე თუ ელოდა. ჯერ მოსამართლე, უკაცრავად და ქალბატონები, ანუ დედები, ხაზგასმული სითბოთი, თანაგრძნობით ლექსებს ილებენ განსასჯელისგან, რომელთა წაკითხვას განაჩენის შემდეგ გვპირდებიან, რითიც მოზარდს იმედი ჩაუსახეს და შემდეგ — 7 წელი. ამის შემდეგ გასაკვირი უნდა იყოს დამსწრე საზოგადოების აღშფოთება?

აქა ამბავი ზერეკიძის მამისა, პროკურორისა და ნაომი ქემპბელისა

როგორც ვიცით, გიორგი საკუთარმა მამამ მიიყვანა პოლიციაში და გასაგებია, რა ცეცხლიც ტრიალებს მის გულში. განაჩენის გამოცხადების შემდეგ იგი პროკურორთან მისულა და დაუმუნათებია — რა ჰქენი ეს, შენ კაცი ხარო?!. პასუხად პროკურორს მობილური უსვრია გამწარებული მამისთვის, რაც პოეტ ზურაბ რთველიაშვილის გაკოჭვით დაკავებულ მანდატურებს „არ შეუმჩნევიათ“. ზუსტად იმ დილას, როცა ეს ამბები ხდებოდა, შორეული ამერიკიდან ვიხილეთ კადრები, როგორ მიუსაჯეს მულტიმილიონერ შავ მოდელ ქალს ხუთდღიანი სასჯელი, რაც იმაში გამოიხატებოდა, რომ მსოფლიო სექსსიმბოლოს ხელში ცოცხი დააჭერინეს და, ჰაიდა!..

ეს სასჯელი ნაომი ქემპბელს ზუსტად იმისთვის ხვდა წილად, რაც გიორგი ზერეკიძის პროკურორმა ჩაიდინა. ნაომიმ საკუთარ მოსამსახურეს რეკა თავში მობილური ტელეფონი. ჰოდა, იმანაც, როგორც ჩანს, უჩივლა საკუთარ პატრონს და ვინძლო, საქვეყნოდ თავის მოჭრასთან ერთად, მაყუთიც აახიოს.

ჩვენს პროკურორს კი მადლობას უხდიან და ალბათ გატეხილ მობილურსაც აუნაზღაურებენ, როგორც სამსახურებრივი მოვალეობის აღსრულების დროს დაზიანებულს. ასეა, მამავ და შვილო, ნაომი ქემპბელს როგორც იტყვიან, „შვაბრუ ვზუბი“, ხოლო მსოფლიო დემოკრატიის შუქურა საქართველოში — მადლობა და „თაზა“ მობილური ღირსებაშელახულ პროკურორს.

ის ურჩევნია მიშასა, რომ ნიკა სჯობდეს გიგასა

ანუ გვარამია — ბოკერიას. და, აკი, აჯობა კიდეც. გიგა ბოკერია თუ მედიის მუშაობით უკმაყოფილებას ექსპრომტ-კომენტარებით გამოხატავდა, გვარამიამ სპეციალურად პრესკონფერენცია მოიწვია პრესის „გასაპრესად“. სიტყვასიტყვით მოვიყვან მის განცხადებას, რომელიც დიქტოფონზე ჩავიწერე: „რა თქმა უნდა, პოლიტიკური და ჟურნალისტური გემოვნების საკითხია ის, რომ საქართველოში მიმდინარე ძალიან მნიშვნელოვანი მოვლენები, როგორიც არის რამდენიმე პირის, რამდენიმე ქართველი აქტივისტის დაკავება საქართველო-აფხაზეთის საზღვარზე (!!!??? — **ავტ.**ძ და პრეზიდენტ სააკაშვილის შეხვედრა სანაკოევთან, გაშუქდება უფრო ადრე თუ უფრო გვიან, ჩვეულებრივ ტრივიალურ-კრიმინალურ შემთხვევებთან მიმართებაში. სამწუხაროდ, არჩევანი მასმედიის მთელი რიგი საშუალებების მიერ, კეთდება ამ ტრივიალური შემთხვევების გაშუქებაზე და ეს უფრო მნიშვნელოვან ადგილს იკავებს ტელესივრცეში. კიდევ ერთხელ აღვნიშნავ, რომ ეს გემოვნების საკითხია და ჩვენ მწუხარებას გამოვთქვამთ, რომ პრიორიტეტების ასეთი სისტემა აქვთ. ასევე მინდა აღვნიშნო, რომ კონკრეტული პოლიტიკური ფიგურები, რაც, ასე ვთქვათ, მათი პოლიტიკური საკითხია, მაგრამ კანონდარღვევით მოიქცნენ და ავიდნენ სკამებზე, რითაც სასამართლოს მიაყენეს შეურაცხყოფა და ამავე დროს მართლწესრიგსა და კანონს მიაყენეს შეურაცხყოფა ზოგადად. მაგრამ ამ ფაქტის გაშუქებაც მოხდა, პოზიტიურ კონტექსტში. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ასეთი ტიპის ქმედებებით აბსოლუტურად არაადეკვატურად ხდება გამოყენება მასმედიის მიერ მათი უფლებისა, ჩაებან საჯარო პროცესში“ და ა. შ. სხვა მრავალი „ჭკვიანობები“ ჩემი „სულელი“ კოლეგების საყურადღებოდ.

ჭკუით, ჟურნალისტებო!!!

ალბათ, ზედმეტია იმის აღნიშვნა, რომ „მთელ რიგ მასმედიის საშუალებებში“, ტელეიმედი იგულისხმებოდა. რაც შეეხება, ჩემს პირდაპირ კოლეგებს — ბეჭდვითი მედიის წარმომადგენლებს, ნუ გვეწყინება და, ჩვენ ნიკა გვარამიას არ ვადარდებთ, იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ ჩვენში დიდი ხანია მოქმედებს პრინციპი — წერე და იკითხე. ამასაც უბრალო მიზეზი აქვს: საქართველოში ბეჭდვითი მედია ნაკლებად ეფექტიანია საზოგადოებრივი აზრის ფორმირების კუთხით. ამის ახსნაც მარტივია — გაზეთი, სულ ცოტა 50 თეთრი, ანუ ერთი პურის ფასი ღირს და, ამდენად, საშოვარს გადაგებული მკითხველი ძნელად იმეტებს თანხას გაზეთის საყიდლად. მით უმეტეს — სოფლად.

ტოტალური გაჭირვების მიუხედავად კი ტელევიზორი თითქმის ყველას აქვს და ამიტომ არის ტელევიზია (ამ შემთხვევაში — ტელეიმედიძ ხელისუფლების თავის ტკივილი. ჰოდა: ინგა გრიგოლია ხარ, ეკა ხოფერია თუ გიორგი თარგამაძე, მომავლისთვის მაინც გაითვალისწინეთ და „სახელმწიფოებრივად“ იაზროვნეთ. რა დროს გირგვლიანი და რობაქიძეა, მით უმეტეს მკვლელი ლაწირაკი. გააშუქეთ: სააკაშვილის „პაეზდკები“, მომღერალ-მოცეკვავე შადრევნები, დაითვალეთ დაგებული ასფალტის მეტრკვადრატები, შეღებილი ფასადები, დითირამბები უმღერეთ საქართველოს ხელისუფლებას, როგორც მსოფლიო დემოკრატიის შუქურას, გინდათ ჩირაღდანს... ერთი სიტყვით, როგორც თბილისურად იტყვიან, აზრზე მოდით და ხიდზე გადით, თორემ...

ფურთხის ღირსი ხარ შენ, საქართველოვ?

იმდენად ვერ გავკადნიერდები, მსგავსი რამ ვაკადრო ჩემს ქვეყანას. ეს რომ გავბედო, სულ ცოტა აკაკი უნდა ვიყო (უცხო სიტყვების მოყვარული ზოგიერთი ხელისუფალის საყურადღებოდ — აკაკი წერეთელი საქართველოს ბულბულად წოდებული პოეტი იყო, რომელმაც თავს უფლება მისცა და ილია ჭავჭავაძის — დიდი პოეტის, მწერლის, პუბლიცისტის, საზოგადო მოღვაწის — მკვლელობით აღშფოთებულმა, ქვესათაურად გამოტანილი ეს სიტყვები კითხვის ნიშნის გარეშე წარმოთქვა).

სირცხვილია, როცა მწერლები, პოეტები ზოგადად გამათხოვრებული ჰყავს სახელმწიფოს. უბედურებაა, როცა პოეტი საპროტესტო შიმშილობას აცხადებს. კატასტროფაა, როცა სკოლის მოსწავლეები ქუჩაში გამოდიან სამართლიანობის მოთხოვნით.

გვაპატიეთ, შვილებო, ჩვენ, თქვენმა მამებმა, ვერ შევძელით თქვენი მომავლის უზრუნველყოფა. ისე, იცოდეთ: ყველა ატესტატზე, დიპლომზე ძვირფასი კაცობა, პატიოსნებაა.

ფრთხილად იყავით ბოკერიებო, კირკიტაძეებო, გვარამიებო. სიტყვებს დიდი ხანია ველარ აკონტროლებთ და, ემანდ ბავშვებზე არ წაგიცდეთ ხელი. დაფიქრდით, რა და რატომ ხდება — „ნუ ესვრი წარსულს დამბაჩას, თორემ მომავალი ზარბაზნებს დაგიშენთ“. ეს არის, რაც არის. თქვენ ხელყავით ყოველივე წარსული: კულტურა, ტრადიციები, ისტორია... და ბავშვების ქუჩაში გამოსვლა სწორედ ის ზარბაზანია, რაც დაიმსახურეთ! დასაქუხებლად გამზადებული ზარბაზანი!!!

დავით მხეიძე

№ 53. ხუთშაბათი, 23 აგვისტო, 2007 წელი.

დღევანდელობა

საქართველოს პარლამენტის ახალციხეში გადასვლა, ჯერ ერთი, სახეს დაუბრუნებს ამ, ცოტა არ იყოს, სახელშერყეულ სახელისუფლო შტოს. იქ მას უფრო მეტად მიეცემა საშაულება ჩაეფლოს თავის ძირითად საქმიანობაში, თავი დააღწიოს პოლიტიკანობას, შატაბუტობას და იქცეს, ძველი რომის სენატის არ იყოს, საქართველოს სახელმწიფოს ჭეშმარიტ ტვინად

◎ გლობუსი

ემოციური გამონათქვამების, მკაცრი თუ ალფრთოვანებული შეფასებების ერთი კვირა წარსულს ჩაბარდა. წარსულს, და არა ისტორიას, ჩაბარდა პრეზიდენტის საათნახევრიანი მოხსენებაც გაწეული მუშაობის შესახებ. ბევრის აზრით, მოხსენება ის არ იყო, რაც უნდა ყოფილიყო, ვინაიდან არ ასახავდა იმ მანკიერებებს, რაც იყო და არის ქვეყნის ცხოვრებაში. ზოგიერთ ოპოზიციონერს მოხსენებამ საბჭოთა პერიოდი გაახსენა, კომუნისტური პარტიის გენერალური მდივნის ქებით აღსავსე გამოსვლით. ამაში ნაწილობრივ შეიძლება დაეთანხმო, ვინაიდან პარტიის ლიდერის გამოსვლას აუცილებლად უნდა მოეცვა ნეგატიური მომენტებიც; მასში სათანადო დონეზე უნდა ყოფილიყო კრიტიკაც და თვითკრიტიკაც; შეფასება უნდა მისცემოდა ჩავარდნებს და დასახული უნდა ყოფილიყო მათი გამოსწორების გზები. ასეთი იყო პარტიის მოთხოვნა, რაც აიძულებდა გენერალურ მდივანს დამორჩილებოდა პარტიულ დიქტატს, რასაც მაშინ პარტიულ დისციპლინას უწოდებდნენ. მაშ, იმ ავადსახსენებელ დროსაც კი, რაღაცას მაინც უწევდნენ ანგარიშს, რაც ე. წ. „დემოკრატიულ“ დღევანდელობაში ფეხს ვერა და ვერ იკიდებს.

მოთმინებითა შენითა...

დამოუკიდებლობის პერიოდში საქართველოს პრეზიდენტის პარლამენტისა და ქვეყნის წინაშე გამოსვლა არ ითვალისწინებს პრობლემებზე, ნაკლოვანებებსა და შეცდომებზე ლაპარაკს. ის მხოლოდ არარსებულ, ვირტუალურ წარმატებებს გვამცნობს, რაც მხოლოდ ერთმა პირმა – პრეზიდენტმა იცის. და, როდესაც საამური აწმყოს შესახებ და მომავლისკენ ცურვა მხოლოდ ერთმა იცის, კეთილი უნდა ვინებოთ, და მოთმინებით აღვივსოთ, სულგრძელად ვისმინოთ ის, რაც ყურს ნამდვილად სიამოვნებს, მაგრამ მეტს არაფერს. ნათქვამს ისეთივე დატვირთვა აქვს, როგორც საქართველოს წინა მოწვევის პარლამენტის სხდომაზე, შესანიშნავი პიროვნების, პარლამენტარ ვახტანგ ბოჭორიშვილის ნათქვამ ფრაზას – ონანიზმი სასიამოვნოა, მაგრამ უნაყოფოაო.

ზოგიერთი მაინც რა დაუმორჩილებელი, ნაკლებად დამჯერი და ზედმეტად მომთხოვნია. ვერაფრით წარმოუდგენია, რომ პრეზიდენტის მიერ აღწერილი მშვენიერი ცხოვრება საქართველოს ეხება; ვერა და ვერ გაუგია, რომ მოვლენები, არც მეტი არც ნაკლები, ნაციონალური მოძრაობის, საპარლამენტო უმრავლესობის, აღმასრულებელი ხელისუფლებისა და მისი აღმატებულება პრეზიდენტის თვალით უნდა აღიქვას და, თუ ამას ვერ ახერხებს, მაშინ არც პრეზიდენტის მიერ წარმოთქმული ფრთიანი ნათქვამი – წარმატებებს მხოლოდ ბრმები ვერ ხედავენო, უნდა ეწყინოს.

ევროპასთან ინტეგრაციის საკითხებზე ლაპარაკისას, პრეზიდენტმა ხაზგასმით აღნიშნა საქართველოს ევროპულ ოჯახში დაბრუნების თაობაზე. ევროპაში დაბრუნებაზე ლაპარაკი ბოლო 15 წელია მიმდინარეობს, განსაკუთრებული შემართებით კი – ევროსაბჭოში გაწევრიანების დღიდან. მაშინდელი პარლამენტის თავმჯდომარის მგზნებარე გამოსვლამ სტრასბურგში ქართველთა გარკვეულ ნაწილს ევროპის კუთვნილების მხრივ საუკუნეების წინათ მიძინებული გრძნობა გაუღვიძა. მზია და ზეზვა, არგონავტები. ყველა სხვა მჭიდრო ისტორიული ურთიერთობის მაგალითები შთანთქა არაბთა, ხოლო შემდეგ მონღოლთა ბატონობამ. XIII საუკუნიდან ევროპასთან კავშირი არავის გახსენებია და, თუ გახსენებიათ, უშედეგოდ, ვინაიდან მან საქართველოსთან ურთიერთობა საჭიროდ აღარ მიიჩნია.

ყველა „სიკეთესთან“ ერთად, რაც საქართველოს წარსულ საუკუნეებში გადახდა თავს, ადამიანებით ვაჭრობაც იყო. ამ მავნე სენმა თითქმის XX საუკუნემდე მოაღწია. ვაჭრობდა ყველა: შინაური თუ გარეული, მომხდური თუ ადგილობრივი, საერო თუ სასულიერო პირი და ათეულ ათასობით ქართველს საქონელივით მიერეკებოდნენ ირანში, თურქეთში, ჩრდილო კავკასიაში, არაბულ სამყაროში, ახლო აღმოსავლეთში. მხოლოდ რუსეთის იმპერიის სერიოზულმა და მრავალწლიანმა ძალისხმევამ იხსნა საქართველო ამ დამღუპველი სენისგან, ფიზიკური განადგურებისგან.

ტყვეებით ვაჭრობის წინააღმდეგ გარკვეული მუშაობა ჩაატარეს ევროპელმა კათოლიკე მისიონერებმა, მაგრამ მათი მეცადინეობა დიდ შედეგს ვერ გამოიღებდა, ვინაიდან ერთადერთი მძლავრი იარაღი, რაც მათ გააჩნდათ, სიტყვა იყო. დაუმორჩილებელი ქართული სულისათვის მძლავრი რუსული იმპერიაც არ გამოდგა ბარიერად და მასთან შედარებით უმწეო კათოლიკე მისიონერები რას გახდებოდნენ? ცნობილი ქრისტოფორო კასტელი გულდათუთქული ატყობინებდა ვატიკანს: „იმერეთის, გურიის, აფხაზეთის პროვინციებიდან მოჰყავთ ბავშვები და, როგორც პირუტყვს მოედანზე ჰყიდიან. ვტიროდი მრავალი სულის დაკარგვას, რადგან თურქეთში მიერეკებოდნენ ამ საცოდავ ქრისტიანებს“. ადამიანებით ვაჭრობის ხილვამ ევროპიდან ჩამოსული განათლებული მისიონერები შეაძრწუნა და სასოწარკვეთამდე მიიყვანა.

ამ არცთუ სახარბიელო და ევროპისგან ძალზე შორს მყოფი ისტორია შესანიშნავად არის აღწერილი ავთანდილ კილასონიას წიგნში, „ადამიანებით ვაჭრობა საქართველო – კავკასიაში XVI-XIX საუკუნეებში“. წიგნი დაფუძნებულია დოკუმენტურ მასალაზე. მის წამკითხავს გაუჭირდება ევროპელობაზე თავის გამოდება. ევროპელობა სულაც არ ნიშნავს იმას, რაც ჩვენში არის. სავალალოა ისიც, რომ ხელისუფლება, რომელიც სისტემატურად ერთსა და იგივეს ჩაგვძახის, ყველაფერს აკეთებს ევროპისგან დასაშორებლად. დაუხვეწავი, გაურკვეველი სახელმწიფო სისტემა, არადემოკრატიული მმართველობა, დასაჭურისებული პარლამენტი და აღზევებული პრეზიდენტი, მოშლილი სასამართლო სისტემა და სხვა მრავალი, რაც სახელისუფლებო „შემოქმედებას“ უკავშირდება, მიუღებელია ევროპისთვის.

არანაკლებ დასაღონებელი და შემაშფოთებელია თვით საზოგადოების დიდი ნაწილის ანტიევროპული ქმედებაც, რაც თითქმის ყოველდღე იჩენს თავს: საცხოვრებელი სახლების ფანჯრებიდან ნაგვით გატენილი ცელოფნის პარკების ყრა, დაუსუფთავებელი, აქოთებული სადარბაზოები, ჭუჭყიანი, ტალახიანი, ორგანულნაგვიანი ქუჩები, სანიტარიული თვალსაზრისით გაუსაძლის პირობებში მყოფი სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტებით მოვაჭრე ბაზრები, ანუ „სუპერ-მარკეტები“, საავტომობილო ტრანსპორტის არაევროპული მოძრაობა, ღერძულა ხაზთან საპირისპიროდ მოძრავი ავტომანქანების შეჩერება და მასლაათი... ყველაფრის ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანს. აღნიშნულს არათუ ევროპის, არამედ მსოფლიოს სხვა ქვეყნებშიც ვერ შეხვდებით. ვერც იმ შემზარავ ამბავს გაიგებთ, რაც ამას წინათ კახეთის ერთ-ერთ სოფელში მოხდა: 21 წლის ახალგაზრდამ, მომავალში სავარაუდო „პატრიოტმა“, მეზობლის სახლი გაძარცვა და სახლში მყოფ 83 წლის მოხუც ქალბატონს ნამუსიც ახადა. შემდეგ ესეც არ აკმარა და დანით დაჩხვლიტა. სიკვდილის პირას მისულმა ქალბატონმა ამოიცნო დამნაშავე და, იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ სასამართლო შესაფერის განაჩენს გამოუტანს. მსგავსი შემთხვევებისგან არც ევროპაა დაზღვეული, მაგრამ ევროპელები დამნაშავის მიმართ შესაფერისად მკაცრად მოიქცეოდნენ და არა ისე, როგორც იმ კახური სოფლის მოსახლეები, რომლებმაც დამნაშავეს... ადვოკატის დასაქირავებელი თანხა შეუგროვეს. მსგავს პათოლოგიურ ჰუმანურობას ევროპაში ნამდვილად ვერ შეხვდებით.

არც საშუალო ხელფასით, არც ხალხის დასაქმებით, არც არარსებული სოციალური პროგრამებით, არც პრიმიტიული ცხოვრების წესით საქართველო ევროპას არა ჰგავს და, ალბათ, კარგა ხანს არ დაემსგავსება. ხელისუფლების წარმომადგენლების ევროპის ქვეყნებში წამდაუწუმ ხეტიალი სულაც არ ნიშნავს გაევროპელებას. ვერც თითო-ოროლა გადაგვარებული და დაორსულების მოტრფიალე მამრობითი სქესის მწერალი ევროპას ვერ მოიყვანს.

იხ. 6 გვ.

◎ ყველას თავისი აზრი აქვს

საქართველოს პარლამენტის ახალციხეში გადასვლა დავით აღმაშენებლის რეფორმათა ტოლფასი გადაწყვეტილება იქნება

მსოფლიოს განვითარებადი ქვეყნებისთვის, ბოლო ხანებში მართალია სპეციფიკური, მაგრამ, მეტად გააზრებული და შორსმჭვრეტელური გადაწყვეტილება გახდა ძველი დედაქალაქების პოლიტიკური განტვირთვა, ანდა სულაც მისი მდებარეობის შეცვლა.

თვალი გადავავლოთ მსოფლიო რუკას – ბრაზილია, ყაზახეთი, ადრე – თურქეთი... დღეს არგენტინაშიც მზადდება იგივე გადაწყვეტილება (ბუენოს-აირესის მაგივრად დედაქალაქს სამხრეთში – პატაგონიის არეალში აშენებენ). ამ ქვეყნებმა თავიანთ დედაქალაქებს გეოგრაფიული მდებარეობა შეუცვალეს და მეტწილად ნაკლებად განვითარებულ რეგიონებში გადაიტანეს. ეს ისე მოხდა, რომ ტრადიციულ დედაქალაქებს არც პოლიტიკური და არც კულტურული დატვირთვა არ დაუკარგავთ (სტამბოლი – ანკარა, რიო დე ჟანეირო – ბრაზილია, ალმაათა – ასტანა), სამაგიეროდ კი მიიღეს ის, რომ ამ ქვეყნებს ნაკლებად განვითარებულმა და ხშირად ჩამორჩენილმა რეგიონებმა არნახული წინსვლა დაიწყეს და სულ მალე წარმოიშვა ახალი პოლიტიკურ-კულტურული კერები, რომლებიც ჯამში, ძველ ტრადიციულ ცენტრებთან ერთად დიდ ნახტომისებრ შედეგებს აღწევენ (გაიხსენეთ ჩვენი პრეზიდენტის ალტაცება ასტანათი). რისთვის დამჭირდა ეს შედარება? თბილისი – ჩვენი დედაქალაქი, სული და გული საქართველოსი, ბოლო ხანებში თავკომბალას დაემსგავსა. მთელი საქართველოს პოლიტიკურ-სამრეწველო კომპლექსთა ერთ ადგილზე თავმოყრამ ქვეყნისთვის ერთგვარი მუხრუჭი შექმნა, რომლის შედეგები უკვე სააშკარაოზეა და, რაც დრო გავა, ქვეყნის განვითარებისთვის ეს კატასტროფულ სახეს მიიღებს. დამერწმუნეთ, ერთ ქალაქ-სახელმწიფოდ ქცეულ ქვეყანას ხვალინდელი დღე წარმატებული არ ექნების.

თითქოსდა ხელისუფლების განტვირთვა და ბათუმში საკონსტიტუციო სასამართლოს გადატანა, არსებითად სურათს არ ცვლის, რადგანაც ბათუმს აქვს თავისი დანიშნულება, ხასიათი და მისია საქართველოს სახელმწიფოში, ასე რომ, ეს ნაბიჯი შეიძლება სწორი, მაგრამ მაინც ფიგურალური ხასიათისაა. მაგრამ, აი, სამხრეთში დიდი პოლიტიკური გადაწყვეტილების აღსრულება უდავოდ შემობრუნების საქმედ იქცევა საქართველოსთვის. მე ასეთად ძველი სამცხე-საათაბაგოს გული – ახალციხე მეჩვენება. **ახალციხის აღორძინება და მისი გადაქცევა ქართული გაგებით – „მეგაპოლისად“, არსებითად და სრულიად შეცვლის რეგიონში მთელ სიტუაციას და ეს რომ მოხდეს, საჭიროა დიდი, აღმაშენებლის დონის პოლიტიკური ნება, რომლის არსთა-არსი საქართველოს პარლამენტის ახალციხეში გადაბრძანება იქნება.** ჯერ ერთი, ეს ტექნიკურადაც ძნელი არ იქნება – 150 კაცის დაბინავება და ინფრასტრუქტურის ჩამოყალიბება, ეს არაა ხელისუფლებისათვის ძნელად ასაწევი საქმე. შედეგები კი განუსაზღვრელად დიდი და დადებითი იქნება. **საქართველოს პარლამენტის ახალციხეში გადასვლა, ჯერ ერთი, სახეს დაუბრუნებს ამ, ცოტა არ იყოს, სახელშერყეულ სახელისუფლო შტოს. იქ მას უფრო მეტად მიეცემა საშაულება ჩაეფლოს თავის ძირითად საქმიანობაში, თავი დააღწიოს პოლიტიკანობას, შატაბუტობას და იქცეს, ძველი რომის სენატის არ იყოს, საქართველოს სახელმწიფოს ჭეშმარიტ ტვინად.** ამავე დროს პარლამენტის იქ გადაბრძანება გამოიწვევს რეგიონის უსწრაფეს აღორძინებას, ამით ახალ სისხლს გადაისხამს ძირძველი კუთხე საქართველოსი და, რაც მთავარია, აბსოლუტურად შეიცვლება საერთო სურათი. ამ წამიდან ერთხელ და სამუდამოდ გაქრება რეგიონში ჩაგდებული სეპარატიზმის თესლი, გაქრება იმიტომ, რომ ახალციხის მაჯისცემა ჩაითრევს – ახალქალაქს, ასპინძას, ადიგენს, ნინოწმინდას, წალკას... აბა, დავფიქრდეთ – იქ, სადაც მუშაობს საქართველოს პარლამენტი სიტუაციის ნებისმიერი განვითარების მიუხედავად, არ დაიშვება „ეთნიკური“ პრობლემა. აღნიშნული პოლიტიკური ნება ძირშივე წყვეტს ყველაფერს და მივიღებთ ქვეყანაში ახალ ჯანსაღ არტერიას, რომელიც არა მარტო გამოკვებავს სახელმწიფოს სხეულს, არამედ ახალ სტიმულს მისცემს ქვეყნის განვითარებას, ხოლო მისი ვექტორი მიიღებს ისეთ სახეს, რომლის წარმოდგენაც კი ახლა ძალზე გაჭირდება და თუ მსგავსმა ღონისძიებებმა სხვა ქვეყნებში, სახელმწიფოს მისცა ახალი ეკონომიკური სტიმული, ჩვენს შემთხვევაში მისი დიაპაზონი, განუსაზღვრელად, განუსაზღვრელად, მესამედ ვიმეორებ – განუსაზღვრელად (!) დიდი იქნება.

სხვა საკითხებში აღარ ვწვრილმანდები, ის სხვა სიკეთენი, რომელიც ამ ნაბიჯს მოჰყვება (დაწყებული თბილისის განტვირთვიდან, დამთავრებული რეგიონის ელემენტარული ყოფითი აღორძინებით), იმდენად აშკარაა, რომ მის გონივრულობას, ალბათ, ნებისმიერი „ტეტია“ გაიცნობიერებს.

ვფიქრობ, დასმული პრობლემა სერიოზულ გააზრებას და მხარდაჭერას საჭიროებს, ხოლო საპარლამენტო ისტებლიშმენტის „დაყოლიება“ ეს უკვე პრეზიდენტის პრეროგატივაა. მას ეს არ გაუჭირდება, სამაგიეროდ ამ ნაბიჯით პრეზიდენტი თავის თავს დააყენებს საქართველოს ისტორიაში იმ რეფორმატორთა გვერდით, ვის სახელზეც ერი დღესაც ანთებს სანთელს და აანთებს მარადჟამს.

ნოდარ კოზერიძე

№ 53. პარასკევი, 23 მარტი, 2007 წელი.

ქვრივ თარხანოვას კარგა ბლომად ვალი ჰქონდა, თან ასევე ქვრივი ქალიშვილის ნინოს პენსიას ახლაფორთებდა და ასეთ გავლენიან ნაცნობობას ორივე ხელით ებღაუჭებოდა. ალ. პროტოპოპოვი, რომელიც მინისტრობაზე ოცნებობდა და ყოვლისშემძლე გრიშკას ფეხებში უგორდებოდა, ამ ორმხრივ მეგობარს არ ივიწყებდა, მატერიალურად ეხმარებოდა, ვალების გასტუმრებასა და პენსიის მოგვარებაში შემწეობას აღუთქვამდა

რუსეთის იმპერიის უკანასკნელი შინაგან საქმეთა მინისტრი, სოფია თარხანოვას მფარველი ალექსანდრ პროტოპოპოვი

ეს იყო, იყო...

ქართველთა საიდუმლო სერობა, რომელმაც ისტორიის მსვლელობა შეცვალა

სანამ ცოლი დიდებული გვარის შთამომავლობას ამრავლებდა, თავადი წარმატებით მიიწევდა წინ სამხედრო სამსახურში. მსახურობდა ციხის არტილერიაში კორპუსის მეთაურის ლორის-მელიქოვის ადიუტანტად, აქტიური მონაწილეობა მიიღო რუსეთ-თურქეთის 1877-78 წლების ომში. სამხედრო კაცმა დიპლომატის დიდი უნარიც გამოიჩინა. თურქეთის არმიის მთავარსარდალთან მისი წარმატებული მოლაპარაკების შემდეგ, არტილერიის პოდპოლკოვნიკს უკვე დელიკატური ხასიათის დიპლომატიურ მოლაპარაკებებსაც ანდობდნენ. ყარსში სწორედ ის აწარმოებდა მოლაპარაკებას ციხესიმაგრის ჩაბარებაზე, ერზრუმის ციხესიმაგრის გასაღებიც მან ჩაიბარა.

ამის შემდეგ თავად გიორგის მოქმედებაში „უცნაურობები" იწყება: უარი თქვა მეფის ფლიგელ-ადიუტანტის საპატიო წოდებაზე (ამ „უტაქტობით" განაწყენებულმა კავკასიის მეფისნაცვალმა დიდმა მთავარმა მიხეილ ნიკოლაევიჩმა მას სულელიც კი უწოდა).

საერთოდ გიორგი თარხან-მოურავი უპატიოსნესი, მოუსყიდველი ადამიანი გახლდათ. ძალზე ბევრს კითხულობდა, ცხოვრების სიახლეთა და სამეცნიერო მიღწევათა საქმის კურსში იყო.

თადარიგში გასვლის (1890 წ.) შემდეგ გენერალ-მაიორი გიორგი თარხან-მოურავი თბილისის სათავადაზნაურო ბანკის ერთ-ერთ დირექტორად აირჩიეს. მეორე ვადით არჩევაზე უარი განაცხადა. საკმაოდ დიდხანს მსახურობდა გორის მაზრის ერთ-ერთი განყოფილების მომრიგებელ შუამავლად. მაგრამ საბოლოოდ იქიდანაც წავიდა.

უეჭველია, სამხედრო სამსახურით დაღლილი გენერალი სამოქალაქო ცხოვრებასა და სიმშვიდეს ესწრაფვოდა. ამის გამო მეუღლესთან უთანხმოება ჰქონდა. სოფია სულ უფრო ხშირად იხსენებდა პეტერბურგს, ოჯახური ცხოვრების ერთფეროვნების გამო ბუზღუნებდა.

ბოლოს და ბოლოს, გენერალმა მამული დააგირავა, ცოლს სარგოდ 50 ათასი მანეთი მისცა და შვილებთან ერთად პეტერბურგს გაისტუმრა.

ისე, ამ ფაქტობრივი განქორწინების მიზეზად, სოფია, როგორც შთამომავლები იხსენებენ, ქალებისადმი მეუღლის დაუოკებელ ტრფიალს ასახელებდა.

კნეინა თარხანოვამ პეტერბურგში, ნევის პროსპექტისა და ნადეჟდას ქუჩის კუთხეში 9-ოთახიანი ბინა დაიქირავა და ლაღად გადაეშვა დედაქალაქის მაღალი წრის ცხოვრებაში. აქ მას ერთობ უწყობდა ხელს ის, რომ ახალგაზრდობაში სამეფო კარის მეანი ყოფილა.

გენრი კუსოვი თავის წიგნში „კოსტას ირგვლივ" (ორჯონიკიძე. გამომცემლობა „ირ", 1979 წ.) საინტერესო ცნობებს გვაწვდის სოფიას (სონას) პეტერბურგული ცხოვრების პერიოდზე, განსაკუთრებით იმ წვლილზე, რაც ამ ქალბატონს შეუტანია გამოჩენილი ოსი პოეტისა და განმანათლებლის კოსტა ხეთაგუროვის ცხოვრებისეულ დაბრკოლებათა გადალახვაში, თუნდაც, მისი ხერსონის გადასახლებიდან ისევ ჩრდილოეთ კავკასიაში დაბრუნების ნებართვის მიღებაში.

გ.კუსოვს მოაქვს კოსტა ხეთაგუროვის წერილების ნაწყვეტები:

„თავადის მეუღლე თარხანოვას (სონას) მეგობარი ჰყავს, გენერალი, პოლიციის დეპარტამენტში მსახურობს. დაგვპირდა გაიგოს, თუ რა ბრალდებებია საბჭოში წარდგენილი ჩემს წინააღმდეგ" (სავარაუდოა, რომ პოლიციის დეპარტამენტში მომსახურე ის გენერალი სტეპან ბილეცკია – ა. ა.).

„... თხოვნა შევიტანე უმაღლეს სახელზე. შუამავალი იყო საოცრად ენერგიული სონა თარხანოვა. მანვე პირადად გადასცა თხოვნა კომიტეტის უფროსის თანაშემწეს... ის მისი ნაცნობია".

კოსტა ხეთაგუროვისა და სოფია თარხანოვას ურთიერთობას ზოგი რომანტიკულ საბურველში ხვევს. გ.კუსოვი გადმოგვცემს, რომ მხატვრულ ლიტერატურაში (ტ.ჯატიევი, ლ.ლიბელინსკაია: „თქვენთვის მე სიცოცხლეს გავიღებ". მოსკოვი, 1967 წ.) „თავადის ასული თარხანოვა" წარმოდგენილია ოფიცერ-მცველებით გარემოცულ, მდიდარ, ჭირვეულ მზეთუნახავად.

სინამდვილეში კი 1883 წელს, როცა თავადის ასული (კნიაჟნა) კი არა, თავადის მეუღლე (კნიაგინია) თარხანოვა სანკტ-პეტერბურგში ჩავიდა, უკვე 6 შვილის დედა, 32 წლის ქალი იყო. მთელ თავის დროს შვილებს და სხვადასხვა საქმის მოგვარებას ახმარდა, მათ შორის, თანამემამულეების – ოსებისა და ქართველებისას, რომლებიც ხშირად იყრიდნენ თავს მის ბინაში (არის ცნობა, რომ პროფესორმა ივანე ჯავახიშვილმა მის ბინაში წაიკითხა საქართველოს ისტორიის ლექციების კურსი). ამასთან, თარხანოვა სულაც არ ყოფილა ლამაზი. (მოზრდილი ცხვირი, წინ წამოწეული ნაკვთები...) ამ მხრივ ნამდვილად არ ჰგავდა თავის უმშვენიერეს დედას.

ს.თარხანოვას „სალონი" 1906 წელს დაიხურა.

უკვე ხანში შესული – 65 წელს მიტანებული (ს.ბელეცკი და ჟურნალისტი ი. მანასევიჩ-მანუილოვი აგდებულად „დედაბრად" იხსენიებდნენ) თავადის მეუღლე იმ მცირერიცხოვან პირთა წრეს ეკუთვნოდა, ვისაც რუსეთის უკანასკნელი მეფე-დედოფლის ფავორიტი, ცნობილი გრიგორი რასპუტინი განსაკუთრებით ენდობოდა. გრიშკა მისი ხშირი სტუმარი გახლდათ. 1916 წლის შემოდგომაზე კონსპირაციულად სწორედ მის ბინაში ხვდებოდა თავის პროტეჟეს, იმპერიის მომავალ (და უკანასკნელ) შინაგან საქმეთა მინისტრს ალექსანდრ პროტოპოპოვს.

სოფიას დიდი ხნის ნაცნობობა აკავშირებდა დეისტვიტელნი სტატსკი სოვეტნიკთან, მესამე და მეოთხე სახელმწიფო სათათბიროს წევრთან, სიბირსკის გუბერნიის მსხვილ მიწათმფლობელთან, მექარხნესა და ფაბრიკანტთან ალ. პროტოპოპოვთან. ს.ბელეცკიმ დაკითხვაზე უჩვენა: „პროტოპოპოვს ჰყავდა ერთი დედაბერი, კნეინა თარხანოვა, რომელიც სადილებს მართავდა ხოლმე და ის რასპუტინს შეახვედრა".

ი.მანუილოვ-მანასევიჩი კი დროებითი მთავრობის საგამოძიებო კომისიაში დაკითხვისას აცხადებს: „რასპუტინმა მიამბო, რომ ის პროტოპოპოვს დაუახლოვდა... დედაბერია ერთი, თავადის მეუღლე თარხანოვა, იმის საშუალებით, ეს ქალი პროტოპოპოვისა და სიმანოვიჩის დიდი მეგობარია.

გამომძიებელი – გვითხარით, რას ეფუძნება თქვენი მტკიცება, რომ თავადის მეუღლე თარხანოვამ დააახლოვა პროტოპოპოვი რასპუტინთან, რის საფუძველზე ამტკიცებთ, რომ თავადის მეუღლე თარხანოვა გარკვეულად დაკავშირებული იყო რასპუტინთან?

მანუილოვი – საქმე ის არის, რომ, როცა უკანასკნელ ხანებში რასპუტინთან მივდიოდი ხოლმე, ეს ქალი მუდამ იქ იჯდა, თითქმის ყოველთვის ვხვდებოდი იქ. შემდეგ თარხანოვამ თვითონ მითხრა, 38 წელიწადია ვმეგობრობ პროტოპოპოვთანო. თანაც თავადის მეუღლე თარხანოვას გულითადი ურთიერთობა აქვს სიმანოვიჩთან (გ. რასპუტინის მდივანი – ა.ა.). ისე რომ, უდავოა – იგი დაახლოების ერთ-ერთი არხი იყო".

მთავარი კი ის იყო, რომ ქვრივ თარხანოვას კარგა ბლომად ვალი ჰქონდა, თან ასევე ქვრივი ქალიშვილის ნინოს პენსიას ახლაფორთებდა და ასეთ გავლენიან ნაცნობობას ორივე ხელით ებღაუჭებოდა. ალ. პროტოპოპოვი, რომელიც მინისტრობაზე ოცნებობდა და ყოვლისშემძლე გრიშკას ფეხებში უგორდებოდა, ამ ორმხრივ მეგობარს არ ივიწყებდა, მატერიალურად ეხმარებოდა, ვალების გასტუმრებასა და პენსიის მოგვარებაში შემწეობას აღუთქვამდა. კნეინაც ცდას არ აკლებდა, რათა „მამა გრიგორისთან" დაეახლოვებინა. დროდადრო, საჭიროების შემთხვევაში, რასპუტინისა და მისი მდივნის ა.სიმანოვიჩის ფინანსურ საქმიანობაზე ცნობებსაც აწვდიდა.

სოფია თარხანოვა (მეორე რიგში, ცენტრში) ნათესავებსა და მეგობრებს შორის. მისგან მარცხნივ სხედან: სიძე ესტატე თარხან-მოურავი და მისი მეუღლე ალექსანდრა, მარჯვნივ – ნინო და მისი მეუღლე, შემდგომში IV სახელმწიფო სათათბიროს წევრი ვარლამ (კუჭიკო) გელოვანი; დგანან: მარცხნიდან მეორე – ი. ნიჟარაძე, მეოთხე – პეტრე მამრაძე, მარჯვნიდან პირველი – დ. დიასამიძე, მეორე – იასონ აფაქიძე, პირველ რიგში: ო. ყაზბეგი, რ. ერისთავი, ალ. ყაზბეგი, გ. ყაზახაშვილი. 1900-იანი წლები.

ალეკო ასლანიშვილი

(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება. დასაწყისი

იხ. „სრ" № 52.

ინფორმაცია

ბზას საპატრიარქოს სათბურებიდან შევიძენთ

ბზის უკანონო მოპოვებისთვის მოქალაქეები 300-500 ლარით დაჯარიმდებიან.

ამის შესახებ გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრმა დავით ტყეშელაშვილმა საპატრიარქოში საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია მეორისა და სამინისტროს ერთობლივი მიმართვის ხელმოწერის შემდეგ განაცხადა.

ტყეშელაშვილის თქმით, გარემოს დაცვის ინსპექციის აჭარის, სამეგრელო-ზემო სვანეთის, სამცხე-ჯავახეთის, დასავლეთ ცენტრალური და აღმოსავლეთ ბიუროს თანამშრომლები ხვალიდან 24-საათიან პატრულირებას განახორციელებენ.

მინისტრმა აღნიშნა, რომ საპატრიაქოს ინიციატივით ბზობის დღესასწაულისთვის ბზის ნერგების გამოყვანა საპატრიაქოს სათბურში მიმდინარეობს და მოსახლეობას შესაძლებლობა ექნება, ეკლესიის მიმდებარე ტერიტორიაზე ბზის ნერგები და მისი ტოტები შეიძინონ.

ადლიაში საბაჟო ტერმინალი იყიდება

ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო სოფელ ადლიაში საბაჟო ტერმინალს ყიდის.

ტერმინალი, რომლის ქონებაშიც 9 ერთეული შენობა-ნაგებობა შედის, სამინისტრომ 1,5 მილიონ დოლარად შეაფასა. ობიექტის საწესდებო კაპიტალი 989.920 ლარია.

აუქციონი ტერმინალის გასაყიდად 19 აპრილს გაიმართება.

ინვესტორებისთვის ბარიერი მოიხსნება

ნავთობისა და გაზის მოპოვების სფეროში ინვესტორებისთვის ყველანაირი ბარიერი მოიხსნება.

ამის შესახებ ჟურნალისტებს საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრმა ნიკა გილაურმა განუცხადა.

მან კომენტარი გააკეთა, აგრეთვე, საქართველოს ნავთობისა და გაზის რესურსების მარეგულირებელი სახელმწიფო სააგენტოს შესაძლო გაუქმებასა და ენერგეტიკის სამინისტროსთან მიერთებაზე.

გილაურის თქმით, არ არის გადაწყვეტილი, რა ფორმით იმუშავებს სააგენტო, მოხდება თუ არა თანამშრომლების შემცირება და სხვ.

„ეს სფერო, რა თქმა უნდა, საჭიროა და მის განვითარებას ყველანაირად შევუწყობთ ხელს", – დასძინა გილაურმა.

ინტერპრესნიუსი

დღევანდელობა

მუზეუმების ზედაპირულად გახსენება და ხელისუფლების მოტრფიალე ხელმძღვანელების დანიშვნა ხელს ვერ შეუწყობს სამუზეუმო საქმის, ტურიზმის განვითარებას

მხარე

დედოფლისწყაროს ახალი გამგებელი ჰყავს

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარემ გივი ბუჩუკურმა საკრებულოს წევრებს გამგებლის თანამდებობაზე ორი კანდიდატურა — რომან თეთვაძე და დავით ლეკიშვილი წარუდგინა. რომან თეთვაძემ თავისი სურვილით მოხსნა კანდიდატურა. ლეკიშვილი საკრებულოს წევრებმა ერთხმად აირჩიეს.

დავით ლეკიშვილი კარგად იცნობს კახეთის მხარეს და მის პრობლემებს. კითხვაზე, როგორი უნდა იყოს გამგებელი, გვიპასუხა: უპირველესად, უნდა ჰქონდეს ინტელექტი, განათლება, საღი აზროვნება. დოგმებით კი არ უნდა ხელმძღვანელობდეს, არამედ რეალობით, რაც მთავარია, მას ყოველთვის უნდა ჰქოდეს ადამიანური დამოკიდებულება იმის მიმართ, ვისთვისაც ის მუშაობს. მისი საქმიანობა ქვეყნის სასიკეთოდ უნდა იყოს მიმართული.

მასმედიაზე კი თქვა, ქვეყნის წინსვლა და განვითარება მასმედიის გარეშე წარმოუდგენელია. კრიტიკას არ უნდა მოერიდოს. მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს უნდა დაეკისროთ პასუხისმგებლობა მათ მიერ გამოქვეყნებულ მასალებზე. მათში მხოლოდ და მხოლოდ სიმართლე უნდა იყოს ასახულიო.

დავით ლეკიშვილმა ისიც აღნიშნა, რომ მთავარ პრიორიტეტად რაიონის საავტომობილო გზების რეაბილიტაცია, წყლით მომარაგებისა და საირიგაციო მიწების მოწესრიგების საკითხი მიაჩნია.

ნანა ჭიჭინაძე,
„სრ“ საკ. კორ.

გლობუსი

მოთმინებითა შენითა...

(მეოთხე გვერდიდან)

გვერდზე გადავდოთ ნეგატიური და პოზიტიური მაგალითები და გულახდილად ვთქვათ — ქართველობა აღარ გვაძლევს ხელს?

კიდევ ერთი საინტერესო მომენტი მოხსენებაში რომ აღინიშნა, თავისუფალი ეკონომიკური ზონების საკითხია. თუ ამჯერად მაინც, 12 წლის შემდეგ, გზა გაეხსნება ამ საქმეს, მადლობის მეტი რა გვეთქმის, მაგრამ რა ვუყოთ ვიწროპარტიული ქიშპობის შედეგად განუხორციელებელ გეგმას? იქნებ, ამ საწყალი ქვეყნისთვის თავისუფალი ეკონომიკური ზონების მიერ მოტანილ სიკეთეს მინიმალური სოციალური შვებაც მოეტანა. წინა ორი მოწვევის პარლამენტში, სადაც თავისუფალი ეკონომიკური ზონის საკითხი განიხილებოდა, სწორედ მოქალაქეთა კავშირის ახალგაზრდული ფრთა ეწინააღმდეგებოდა თავდავიწყებული სიაფთრით ამ პროექტს. ისინი დღეს ხელისუფლებაში არიან, ქვეყანა კი — გასაჭირში. საინტერესოა, მაშინ არსებული „მძლავრი“ არგუმენტი ეკონომიკური სეპარატიზმის შესახებ, დღეს აღარ წამოყოფს თავს? მაშინ ზოგი მეცნიერი-ეკონომისტი პროექტს არა ეკონომიკური, არამედ გარკვეული „პოლიტიკური“ სიფხიზლით განიხილავდა და დასკვნებსაც ცხელ-ცხელ და საწინააღმდეგოს აცნობდა. ჩინეთის გუანდუნის პროვინციის უნივერსიტეტის მეცნიერთა მიერ საქართველოსთვის დაწერილი კანონპროექტი შორს მოისროლეს და, ქართული მედიის ჩათვლით, იმდენი იძახეს ეკონომიკური სეპარატიზმის შესახებ, რომ გაოგნებული ჩინელები, ქართველთა პოლიტიკური სიბეციის გამო, კარგა ხანს იყვნენ შოკირებულნი. გუანდუნის პროვინცია თავისუფალი ეკონომიკური ზონების აკვნად მიიჩნევა. სწორედ იმ აკვნად, რამაც მილიარდნახევრიან ჩინეთს უდიდესი ეკონომიკური წარმატება მოუტანა.

ვინც გათვითცნობიერებულია აღნიშნული ზონების რაობაში, კარგად უნდა იცოდეს მისი მრავალფეროვნებაც. მათ შორის განსაკუთრებული ადგილი უკავია ტურიზმის სფეროში არსებულ თავისუფალ ეკონომიკურ ზონებს. თანამედროვე ტურიზმი მარტო სასტუმრო არ არის. ის უამრავ კომპონენტს შეიცავს: გზებს, აეროპორტებს, ტრანსპორტს, ეკოლოგიურად სუფთა კვების პროდუქტებს, გართობას, მომსახურების მაღალ ხარისხს, სამედიცინო დახმარებას. ტურიზმი მხოლოდ ამ დარგში მომუშავე პერსონალის პროფესიონალიზმით არ განისაზღვრება, არამედ — მთელი საზოგადოებისა. საზოგადოების აგრესია და ტურიზმი ერთმანეთის საწინააღმდეგო ცნებებია, უცხოელებზე, განსაკუთრებით, ქალებზე აკიდება, რაც წინათაც და დღესაც ხდება, მომაკვდინებლად მოქმედებს ტურიზმზე. ტურიზმი მარტო ისტორიული ძეგლების მონახულება არ არის, თუმცა ამ მხრივ საქართველო ხმელთაშუა ზღვის ქვეყნის, თუნდაც მეზობელი თურქეთის კულტურის ძეგლებთან შედარებით, ნაკლებად მრავალფეროვნად გამოიყურება. ძველი თბილისის აივნები, ვიწრო ქუჩები ან სიღნაღის მსგავსი პეიზაჟები უცხო არ არის მცირე აზიის ქვეყნებისთვის, სხვაზე რომ არაფერი ვთქვათ.

ტურიზმი მუზეუმებიც არის. ამ მხრივ არც არასოდეს ჰქონია საქართველოს კარგად საქმე. ქართული მუზეუმების ფლაგმანები — სახელმწიფო და ხელოვნების მუზეუმები, — თანამედროვე სამუზეუმო მოთხოვნილებებთან შედარებისას, უსაწყლეს შთაბეჭდილებას ტოვებს. მათთვის უცხოა სტაბილური კლიმატური პირობები, ექსპონატების საჭირო დაცვა ან განათება, მოწესრიგებული სველი წერტილები და სხვა მრავალი. მუზეუმების ზედაპირულად გახსენება და ხელისუფლების მოტრფიალე ხელმძღვანელების დანიშვნა ხელს ვერ შეუწყობს სამუზეუმო საქმის, ტურიზმის განვითარებას. ნაკლებ სახარბიელო მდგომარეობაშია ისეთი შესანიშნავი ობიექტიც, როგორიც ხელნაწერთა ინსტიტუტია. მსგავსით ბევრი ქვეყანა ვერ დაიკვეხნის. გვაქვს და არ კი ვიცით, როგორ მოვუაროთ.

სამკურნალო ტურიზმზეც ვიტყვი. ამ მხრივ საქართველო საბჭოთა კავშირის დროს მოწინავე ქვეყანა იყო. დამოუკიდებლობამ მიწასთან გაასწორა საქართველოს კურორტები. ტურიზმის ეს დარგი ძალზე პოპულარულია მთელს მსოფლიოში. სამკურნალო ბუნებრივი წყლებით, ტალახით და სხვა საოცრებებით მსოფლიოს თითზე ჩამოსათვლელი ქვეყნებია განებივრებული. მათ შორის, საქართველოც არის, მაგრამ მერე რა? სამკურნალო ტურიზმის ფეხზე დაყენება სახელმწიფოებრივი საქმეა!

წლიურმა ანგარიშმა ბევრი კითხვა დაბადა. ისღა დაგვრჩენია, მოთმინება მოვიკრიფოთ და დაველოდოთ მათ შესრულებას. არც ის უნდა გაგვიკვირდეს, თუ საერთოდ არაფერი შესრულდება. მერე რა? ჩვენ ხომ ქართველები ვართ, გავუძლებთ.

ჰამლეტ ჭიპაშვილი
პოლიტოლოგი

იდეა

ორი მოშიშვლებული კედელი ოთახში...

ქართველმა მეცნიერმა პარიზიდან საგულისხმო ისტორიული რუკები ჩამოიტანა

სოხუმელმა ისტორიკოსმა ბადრი გოგუამ საფრანგეთში, პარიზის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტში დაიცვა სადოქტორო თემა: „დასავლეთ საქართველო აღმოსავლურ და დასავლურ წერილობით წყაროებში“. ახალგაზრდა მეცნიერმა აფხაზეთის ისტორიაზე მასალები საფრანგეთში, ინგლისში, იტალიაში... მოიძია. მას ხელთ ჩაუვარდა საინტერესო ისტორიული რუკები და გლობუსები — უტყუარი მოწმენი იმისა, რომ აფხაზეთი ოდითგან ერთიანი საქართველოს განუყოფელი ნაწილი იყო.

ბადრი გოგუასთან საგანგებო შეხვედრა გაიმართა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოში. საბჭოს თავმჯდომარემ თემურ მჟავიამ მოიწონა მეცნიერის ინიციატივა დარბაზის გამოყოფის თაობაზე. ბადრი გოგუას თქმით, იმ ოთახში ერთი კედელი საქართველოს დაეთმობა, მეორე — აფსუა სეპარატისტებს, მესამე კი ე.წ. სამხრეთ ოსეთს. კედლებზე ჩამოიკიდება ისტორიული რუკები, კომენტარებით ანუ მასალა, რომელიც აფხაზეთისა და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის — საქართველოს უძველესი მხარეების შესახებ უტყუარ ინფორმაციას მიაწვდის მნახველს...

— აფსუა სეპარატისტებისა და ოსების კედლები, წინასწარვე გეტყვით, მოშიშვლებული დარჩება, რადგან არანაირი ისტორიული წყარო არ არის, სადაც ეს მხარეები უსაქართველოდ მოიაზრებოდეს. ერთხელ და სამუდამოდ სიმართლე ხმამაღლა უნდა ითქვას — ყველამ დაინახოს, სად იწყება და მთავრდება საქართველო, რაზეც ამდენს ლაპარაკობენ მოსკოვსა და სოხუმში. კამიკაძეებად ქცეულ აფსუა სეპარატისტებს აფხაზეთი საკუთარი მიწა ჰგონიათ. პარიზშიც ვესაუბრე რამდენიმეს. იმათაც ენგურამდე აფხაზეთი თავისად მიაჩნიათო, — თქვა ჟურნალისტებთან შეხვედრისას ბადრი გოგუამ.

— ფიქრობთ, რომ აფხაზეთსა და ე.წ. სამხრეთ ოსეთზე სიმართლეს არ ამბობენ?

— ის, რაც გოგა ხაინდრავამ ე.წ. სამხრეთ ოსეთზე გადაიღო, მართებული არ არის. რასაკვირველია, დანაშაული ქართველებმაც და ოსებმაც ჩაიდინეს, მაგრამ საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობაზე ყურადღების გამახვილებისას, ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს სეპარატისტების მიერ ქართველების ჟლეტის ფაქტები. უსეპარატიზმოდ უბედურება არც აფხაზეთში და არც ე.წ. სამხრეთ ოსეთში არ დატრიალდებოდა.

ამ სეპარატიზმის ძირებს, სამწუხაროდ, არ იკვლევენ. არც ხსენებულ ფილმშია ამის თაობაზე რაიმე ნათქვამი. ის ისტორიულ მასალას არ ეფუძნება. ამიტომ არა მგონია, ეს ობიექტური მიდგომა იყოს. მთავარი დამნაშავენი სეპარატისტები არიან. ყველა საკითხზე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის თვალსაზრისით უნდა ვიმსჯელოთ. ჩვენი ყველა პრობლემა აბორიგენობას უკავშირდება. არსებითი ეს არის. ბადრი გოგუა არც პოლიტოლოგ პაატა ზაქარეიშვილის აზრს ეთანხმება, რომელმაც თქვა, აფხაზეთი ჯერ უნდა ვცნოთ და მერე დაგვიბრუნდებაო. ახალგაზრდა მეცნიერი მიიჩნევს, რომ ზაქარეიშვილი და სხვა მსგავსი პოლიტოლოგები საკითხს საფუძვლიანად არ იცნობენ, მაგრამ მენტორული ტონით სხვებს მაინც ჭკუას არიგებენ.

ბადრი გოგუას ვთხოვეთ, პარიზიდან ჩამოტანილ რუკებზე მოეთხრო: „ძალზე საინტერესო რუკებია. მათზე ასახულია საქართველოს ტერიტორიული საზღვრები, რის მიხედვითაც, აფხაზეთი, აგრეთვე, ტუაფსე და სოჭიც საქართველოს შემადგენლობაშია. ეს რუკები პარიზში, მდინარე სენის ნაპირას ბუკინისტებთან შევიძინე.

საგულისხმოა XIV საუკუნეში გადახატული I საუკუნის რუკა, რომელზეც კოლხეთი აზოვის ზღვამდეა გადაშლილი. ამაზე რაღას იტყვიან სეპარატისტები? თუ უწინ საქართველო არ არსებობდა, კოლხეთი ხომ იყო?!

საქართველოს კედელზე გამოიფინება, აგრეთვე, 1725 წელს ინგლისელის მიერ დახატული რუკა, სადაც აფხაზეთი საქართველოს შემადგენლობაშია. არის საფრანგეთის მეფის მთავარი კარტოგრაფების — სამსონების რუკაც. გეოგრაფმა ვინჩენცო კორონელიმ რამდენიმე გლობუსი შეადგინა. ამ გლობუსებზეც აფხაზეთი საქართველოს განუყოფელი მხარეა.

თბილისში ჩამოვიტანე ფრანგი გენერლის დაპის მიერ 1842 წელს შესრულებული რუკის ორიგინალი. მან ეს რუკა სანკტ-პეტერბურგში შვილთან ერთად შეადგინა. იმის მიუხედავად, რომ საქართველო უკვე რუსეთის შემადგენლობაში იყო, რუკაზე მაინც გამოყოფილია რუსეთისგან. საერთოდ, არაფერია მინიშნებული ე.წ. სამხრეთ ოსეთსა და აფხაზეთზე. მეტიც, რუკაზე მონიშნულია ის ტერიტორიები, რომლებიც დღეს თურქეთშია და თურქებს არ ვედავებით...“ — ამბობს მეცნიერი.

ბადრი გოგუა პარიზში, ცნობილ მეცნიერთან, აკადემიკოს ჟან პიერ მაესთან ერთად განაგრძობს სამეცნიერო მოღვაწეობას. ამჟამად „ქართლის ცხოვრების“ II ტომს თარგმნის ფრანგულად კომენტარებითურთ. უფრო ადრე, ყოფილ სამხრეთ ოსეთზე ნარკვევიც დაწერა და ერთი ეგზემპლარი კოკოითს გაუგზავნა, მეორე — რუსეთისა საკონსტიტუციო სასამართლოს. ნარკვევს თან ერთვის დოკუმენტური მასალა შიდა ქართლის შესახებ. რა თქმა უნდა, არც კოკოითი და არც რუსები ქართველი მეცნიერის წერილს არ გამოხმაურებიან.

შეკითხვაზე, აპირებენ თუ არა ზემოხსენებული დარბაზის მსგავსი დარბაზის პარიზში გახსნას, მეცნიერმა უიმედოდ გვიპასუხა, ეს თითქმის შეუძლებელიაო. არც წიგნებს კითხულობენ და რუკებიც არავის ანაღვლებსო.

— მაგრამ ერთი კარგი საქმე წამოვიწყეთ — გვინდა, აფხაზეთზე ფილმი შეიქმნას. სცენარის ნაწილიც უკვე დაწერილია. ფილმი უცხოელ მაყურებელზე ეფექტს უეჭველად მოახდენს. ამიტომ ეს საქმე უნდა დაჩქარდეს, — დაასკვნა მან.

იმედია, აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო მეცნიერს მხარში ამოუდგება და იდეების ხორცშესხმაში დაეხმარება.

თამარ შაიშმელაშვილი

№ 53. პარასკევი, 23 მარტი, 2007 წელი.

● —სიკვდილი ჩვენი ერთგული თანამგზავრია, რამეთუ ის აზრიანებს ჭეშმარიტად ჩვენს ცხოვრებას. ოღონდ სიკვდილის უტყუარი სახის გასარჩევად ჯერ სუყველა ის საშინელება და შიში უნდა შევიცნოთ, რაც თითოეული ადამიანის სულში ღვიძებს სიკვდილის თუნდაც მარტო ხსენების დროს

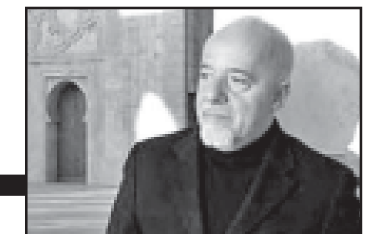

◉ ჩვენი ბიბლიოთეკა

პეტრუსი ჩვეულებრივზე უფრო წყნარი ჩანდა, და გამახსენდა, რომ დილიდანვე სიტყვა თითქმის არ დასცდენოდა. სამიჯნო ბოძკინტებთან ჩვენი საუბრის შემდეგ მან პირში წყალი ჩაიგუბა და, თუკი რასმე ვეკითხებოდი, უმეტესად პასუხის ღირსად არა მხდიდა. მე კი უფრო უკეთ მინდოდა შეტყობა, თუ რას ნიშნავდა „ეშმაკთა ლეგიონი“. მან ჯერეთ კიდევ ადრე ამიხსნა, რომ თითოეულ ადამიანს მხოლოდ და მხოლოდ თითო მაცნე-მაუწყებელი ჰყავს. მაგრამ ახლა აშკარად არ იყო ამაზე სალაპარაკოდ განწყობილი, ასე რომ უფრო ხელსაყრელი შემთხვევისთვის დაცდა გადავწყვიტე.

მალე რომელიღაც გორაკს მოვექეცით თავზე, და იქიდან სანტო-დომინგო-დე-ლა-კალსადას ეკლესიის სამრეკლო გამოჩნდა. ამ სანახაობამ კიდევ უფრო გამომაყოჩაღა; ჩემდა უნებურად „პარადორას“ სიმყუდროვესა და მაგიურ ატმოსფეროზე ოცნებამ გამიტაცა, რომელი „პარადორაც“ ერთი იმ შუა საუკუნეების ციხე-დარბაზთაგანი იყო, ესპანეთის ხელისუფალთა მზრუნველობამ კომფორტაბელური სასტუმროები რომ გახადა. ჩემი თვალით წაკითხული მაქვს, რომ თავად წმინდა დომინიკეს აუგია აქ უცხოთსადგური, სადაც ერთხელ კომპოსტელაში გზად მიმავალ ფრანცისკ ასიზელსაც დაუღამებია. ამ ამბის მიმოგონებამ ახალი ძალ-ღონით ამავსო და ფრთები შემასხა.

უკვე საღამოს შვიდი იქნებოდა, პეტრუსი რომ დაფერხდა. გამახსენდა რონსევალი, იმჟამინდელი მყოვარი გზა, როცა ერთი ჭიქა ღვინო სანატრელი გამიხდა, რათა გავმთბარიყავი, და, ცოტა არ იყოს, შეშინებულმა გავიფიქრე, ეს ჩემი მეგზურ-ეტიკი ამჯერადაც მსგავს რასმე ხომ არ მიპირებს-მეთქი.

— ერთი მაცნე-მაუწყებელი არცროდის არ მოგეშველება მეორე მაცნე-მაუწყებლის დამარცხებაში. მაცნე-მაუწყებელთ არ უწყიან, რა არის კეთილი და ბოროტი, თუმცა, ტყუილია, იმათ რომ ერთმანეთის ერთგულება იციან. ასე რომ ნაგაზთან შეტაკებისას ასტრაინის დახმარების იმედი ნუ გექნება, — წართქვა პეტრუსმა.

ოღონდ ახლა უკვე მე არ ვიყავი ლაპარაკის ხასიათზე. რაც შეიძლება მალე მინდოდა სანტო-დომინგოში მისვლა.

— მიცვალებულთა მაცნე-მაუწყებელნი შიშატანილი ადამიანის სხეულს ეტანებიან, იქ იბუდებენ. სწორედ იმიტომ არიან ეგზომ ბევრნი, ვინაიდან ლეგიონია იმათი სახელი. იმათ დიაცთა შიში იჩვევს, იშინაურებს. სივრცეში მარტო ერთი მოკლული ბოშის მაცნე-მაუწყებელი კი არა, სხვანიც ბევრნი დაძრწიან და მიწიერ ძალებთან შეხვედრა-ურთიერთობის ხერხს ეძებენ.

მხოლოდ აწღა ინება პეტრუსმა ჩემს შეკითხვაზე პასუხის გაცემა, ანუ როგორც თვითონ იტყოდა ხოლმე, სიტყვისგება. მაგრამ მეჩვენებოდა, რომ ყასიდად და არაბუნებრივად უბნობდა — თითქოს სულ სხვა რამის თქმა უნდოდა ჩემთვის.

— მაინც რა გინდა, პეტრუს? — დავეკითხე არცთუ უწყინრად.

ჩემს მეგზურ-ეტიკს არცრა უპასუხნია. გზიდან გადავიდა და, მინდორში რომ ოლე იდგა, მარტოხე, აქედან ათიოდე ნაბიჯზე, იქით წავიდა. ბებერი, ფოთოლგაძარცული ხე საცოდავად გამოიყურებოდა. პეტრუსს, გამომყევიო, არ დაუძახია, და არც გავყოლილვარ, ისევ გზაზე დავრჩი. და უცნაური რამ სცენის მოწმე გავხდი: პეტრუსმა გარშემო შემოუარა ოლეს, თან მიწას ჩასცქეროდა, და რამდენიმე სიტყვა იხმამყივარა. მერე მანიშნა, მომიახლოვდიო.

გაგრძელება. დასაწყისი

იხ. „სრ“ № 32-43, 45-52.

— დაჯექი, — მიბრძანა მან, და ხმა ახლა სულ სხვაგვარად უჟღერდა: არ ვიცი, ალერსიანად, არ ვიცი, ბრალგარეულად. — ამაღამ აქ დარჩები. ხვალ სანტო-დომინგო-დე-ლა-კალსადაში შევხვდებით.

და სანამ რისამე თქმას მოვასწრებდი, განაგრძო:

— ამ დღეებში — თავს დავდებ, რომ დღეს არამც და არამც არ მოხდება, — შენს მთავარ მტერთან მოგიწევს შეტაკება სანტიაგოს გზაზე, და ეს მტერი ნაგაზია. როცა ის დღე დადგება, დარწმუნებული იყავი, რომ ახლომახლო გავჩნდები და, რაც იმ შეტაკებისთვის ძალ-ღონე დაგჭირდება, უხვად ალგჭურავ. დღეს კი შენს სხვა მტერს და ავის მნდომს შეხვდები. იმას შენი მოსპობაც შეუძლია, შენს უღალატო ამხანაგად გახდომაც. იმ მტრის სახელი სიკვდილია.

— ადამიანი დედამიწის ზურგზე ერთადერთი სულდგმულია, რომელსაც შეგნებული აქვს, რომ ოდესმე უნდა მოკვდეს, — განაგრძობდა იგი. — ამის გამო, მხოლოდ ამის გამო მივაგებ უდიდეს პატივს ადამიანთა მოდგმას და ამიტომ მჯერა კიდეც, რომ ადამიანს მომავალი აწმყოზე შეუდარებლად უკეთესი ექნება. მართალია, მან იცის, ჩემი დღეები დათვლილიაო, მართალია, ერთხელაც, როცა სულაც არ ეგონება, ყველაფერს ბოლო უნდა მოეღოს, მაგრამ ის თავის წუთისოფელს მაინც ბრძოლად აქცევს, თანაც ისე ღირსეულად, თითქოს უკვდავი არსება იყოს. რაც ზოგიერთის თვალში ამაო სიქადულად თუ ზვაობად მოჩანს — თუნდაც, ვთქვათ, ის სწრაფვა, რომ ჩვენი ხსოვნა ჩვენს შვილებში ან ჩვენს ქმნილებებსა თუ ნაქმედში დავტოვოთ, ან ისე ვიცხოვროთ, ჩვენ რომ წავალთ, ამქვეყნად ჩვენი კეთილი სახელი დარჩეს, — მე ადამიანური ღირსების კვინტესენციად მიცნია.

ადამიანი მაღალი, ნაზი არსებაა, ამიტომაც მუდამ იმის ცდაშია, რომ თავის თავს როგორმე დაუმალოს სიკვდილის დიადი აუცილებლობა. ადამიანს, როგორც სიკვდილის შვილს, აზრადაც არ მოსდის, რომ სწორედ სიკვდილი აგულიანებს ყოველივე იმ საუკეთესოს შესაქმნელად, რასაც ის ცხოვრებაში იქმს. დედის მუცლიდან შობილს თავზარსა სცემს წყვდიადში ნაბიჯის გადადგმა, ტანჯავს მძვინვარე შიში უცნობისა და შეუცნობლის წინაშე, და მარტოოდენ ერთადერთი ხერხი, რაც ამ შიშს უმკლავდება, იმის დავიწყებაა, რომ წუთისოფლის დღეებდათვლილი სტუმარი ხარ. რახან სიკვდილის გარდაუვალობა შეიგნო, ადამიანს ისიც უნდა ესმოდეს, მაგრამ არ ესმის, რომ მეტის გაბედვა ძალუძს, რომ ყოველდღიურად სულ მეტის და მეტის მოპოვებასა თუ მონაგრებას უნდა ესწრაფოდეს — რადგან სიკვდილი თუ უცილოა, მაშ დასაკარგავი არცრა ჰქონია.

პეტრუსი გაჩუმდა. სანტო-დომინგოში ღამის თევა უკვე შორეულ ამბად მეჩვენებოდა. ჩემი მეგზურის თითოეული სიტყვა ღრმად ჩამბეჭდვოდა გულში. ცის დასავალზე, პირდაპირ ჩვენ თვალთა წინ მზემ კვდომა დაიწყო. ეგება ეგეც პეტრუსს უგდებდა ყურს?

— სიკვდილი ჩვენი ერთგული თანამგზავრია, რამეთუ ის აზრიანებს ჭეშმარიტად ჩვენს ცხოვრებას. ოღონდ სიკვდილის უტყუარი სახის გასარჩევად ჯერ სუყველა ის საშინელება და შიში უნდა შევიცნოთ, რაც თითოეული ადამიანის სულში ღვიძებს სიკვდილის თუნდაც მარტო ხსენების დროს.

პეტრუსი ხის ქვეშ დაჯდა და, შენც დაჯექიო, მანიშნა. მივუჯექი თუ არა, გული გადამიშალა, წეღან ამ ხეს იმიტომ შემოვუარე, რათა ცხადად წარმომედგინა, რაც რამ თავს გადამხდა, როცა თავად ვიყავი ლოცვადმავალი და სანტიაგოს გზას პირველად მოვდევდიო. მერე ტავარჯუხიდან ორი ბუტერბროდი ამოიღო, სადილობის უკან ნაყიდი.

— მაგ ადგილას, სადაც ახლა შენ ზიხარ, დამუქრებით არცრა გემუქრება, — მითხრა მან და ის ორი ბუტერბროდი მომცა. — აქ არც შხამიანი გველებია და ნაგაზიც ხელახლა მხოლოდ მაშინ გადაწყვეტს შენზე თავდასხმას, როცა თავისი დღევანდელი მარცხის ამბავს იგულმავიწყებს. იყავი შენთვის უშიშრად. არც ვინმე მძარცველნი შეგაწუხებენ, არც თულ-ავაზაკნი. საშიში შენთვის მხოლოდ ერთი რამ არის — ისევ შენი საკუთარი შიში.

და პეტრუსმა კიდევ ისიც მითხრა, ამ ორი დღის წინათ შენ ისეთი რამ განიცადე, რაც არც თავისი სიშმაგით, არც თავისი სიცხადით სიკვდილს არ ჩამოუვარდებაო, — ყოვლისმომცველი სიყვარული მოიხილეო, და წამიერადაც არ შემდრკალხარ, არ შემკრთალხარ, არ გიმხდალია, რამეთუ სიყვარულის თაობაზე წინასწარ აკვიატებული ავი აზრი არა გქონიაო. სიკვდილის მიმართ კი ყველანი ათასგვარი ცრურწმენითა თუ ბრმარწმენითა ვართ შეპყრობილნი, რადგან ვერ შეგვიგნია, რომ სიკვდილი აგაპეს მხოლოდ და მხოლოდ ერთ-ერთი გამოვლინებააო.

მე-მეთქი, მივუგე, მაგიისთვის მიძღვნილმა წლებმა თითქმის მთლიანად გამათავისუფლეს სიკვდილის შიშისაგან-მეთქი, და მართალი უნდა გითხრა, როგორ და რისგან მოვკვდები, თვითონ სიკვდილზე ბევრად უფრო მაშინებს-მეთქი.

— რას იზამ, მაშ, აბა, ამაღამ სიკვდილის ყველაზე მეტად შემზარავი სახე ნახე, — მითხრა პეტრუსმა და — „ცოცხლად დამარხულის“ სავარჯიშო შემასწავლა.

— ამას მხოლოდ ერთხელ იზამ, — დასძინა მან, სანამ მე სავარჯიშოს ვიმახსოვრებდი, რომელიც ძალიან მაგონებდა თეატრალურ ეტიუდს. — ჭეშმარიტება უნდა გამოაღვიძო, რაც რამ სულში შიში გაქვს, სულ უნდა შეანჯღრიო, რათა სავარჯიშომ შენი სულის თვით ფესვებს ჩაატანოს, — და მაშინ ჩამოეხსნება საშინელებას ნიღაბი, სიკვდილის კეთილ ხატს რომ მალავს.

პეტრუსი წამოდგა. და იმის სილუეტი დაისის შუქით მოგიზგიზე ცის ფონზე მოვიხილე. რადგან ვიჯექი, ისე ჩანდა, თითქოს ჩემი ეტიკის ფიგურა თანდათან დიდი და დიდი ხდებოდა, უჩვეულოდ შთამბეჭდველი.

— კიდევ ერთი რამ უნდა გკითხო.

— რა?

— ამ დილას რაღაც უცნაურად დუმდი. და ჩემზე ადრე იგრძენი ნაგაზის გამოჩენა. რა იყო, როგორ მოხდა?

— როცა მე და შენ ერთად განვიცდიდით ყოვლისმომცველ სიყვარულს, ჩვენ აბსოლუტს ვიზიარებდით. იგი ადამიანთა უტყუარ არსს ავლენს, გვიჩვენებს, რარიგ დაუსრულებლად ეხლართება ერთმანეთს აურაცხელი მიზეზი და შედეგი, და იმასაც ცხადყოფს, როგორ ეხმაურება ერთის სრულიად უმნიშვნელო მოძრაობა მეორის სიცოცხლეს. და დღეს დილით აბსოლუტის ეს გამოძახილი ჯერ კიდევ მკაფიოდ ისმოდა ჩემს სულში: მე არა მარტო შენი, არამედ ამქვეყნად ყოველივე არსებულისა მესმოდა, თან არც დრო ყოფილა ჩემთვის დაბრკოლება, არც სივრცე. აწ ამ გამოძახილსა თუ ნახმევს სული ხდება და მხოლოდღა იმის მერე გამოცოცხლდება, როგორც კი ყოვლისმომცველი სიყვარულის სავარჯიშოს შევასრულებ.

ჭეშმარიტება უნდა გამოაღვიძო,
რაც რამ სულში გაქვს.
სულ უნდა შეანჯღრიო, რათა სავარჯიშომ
შენი სულის ფესვებს ჩაატანოს. —

და მაშინ ჩამოეხსნება საშინელებას
ნიღაბი, სიკვდილის კეთილ ხატს
რომ მალავს.

სათქმელი დაასრულა თუ არა, გამახსენდა, რა პირქუში იყო პეტრუსი იმ დილით. უკეთუ სუყველაფერი მართალია, რასაც ლაპარაკობს, ქვეყნიერება ამჟამად ძალიან მძიმე დღეში ყოფილა.

— „პარადორაში“ დაგელოდები, — მითხრა მან უკვე მიმავალმა. — პორტიეს ვეტყვი შენს სახელს.

მზერა გავაყოლე ნაბიჯაჩქარებულს და მანამ მივაცილებდი თვალგადევნებული, სანამ სულ არ მიიმალა. ჩემ მარცხნივ მინდორი მინდორს მისდევდა: გლეხკაცთ თავიანთი დღიური საქმე მოეთავებინათ და უკვე შინ წასვლას ეპირებოდნენ. სავარჯიშოს შესრულება იმ დროისათვის გადავწყვიტე, როცა ღამის წყვდიადი მთელ სოფელ-ქვეყანას დაძირავდა.

დაწყნარებული ვიყავი. სანტიაგოს უჩვეულო გზას რაც დავადექი, იმ წუთიდან პირველად აღმოვჩნდი სრულ მარტოობაში. წამოვდექი, ცოტა გავიარე, მაგრამ ისე სწრაფად ბნელდებოდა, შემეშინდა, ემანდ გზა არ ამებნეს-მეთქი, და კვლავ ხის ქვეშ დაბრუნება ვამჯობინე. და ვიდრე თვალს ჯერეთ კიდევ შეეძლო ზოგი რამის გარჩევა, გულში მაინც განვსაზღვრე მანძილი ხიდან გზამდე. არცრა სინათლე თვალს არა მჭრიდა, მაგრამ ცის კამარაზე ახლახან ამოცურებული ახალშობილი მთვარის შუქი საკმარისზე მეტი იყო, რათა გამერჩია ბილიკი და სანტო-დომინგოსკენ გავყოლოდი.

კვლავინდებურად უშიშრად ვიყავი, ასე რომ თავდაპირველად მეგონა, წარმოსახვის ერთობ დაძაბვა მომიწევს-მეთქი, რათა სულში მტანჯველი სიკვდილის შიში გამომეღვიძებინა. არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს, რამდენი წელიწადი გვიცხოვრია ამქვეყნად: ქვეყნიერებას წყვდიადში რომ ახვევს, ღამეს თან სუყველა ის შიში მოაქვს, რაც კი ბავშვობიდან ჩვენში ჩაბუდებულა. და ბინდის გახშირებასთან ერთად ვგრძნობდი, რომ მყუდროებას ვკარგავდი.

მთელ ტრიალ მინდორში თავხელმარტოკა ვიყავი და რომც მეყვირა, არცვინ არსაით არ შემეხმიანებოდა. და გამახსენდა, კინაღამ წერილი რომ წავიღე დღეს დილით. არასოდეს, ცხოვრებაში ჯერეთ არასოდეს არ განმეცადა ამისთანა გულის ფანცქალი.

რომ მოვმკვდარიყავი? მოვკვდებოდი და სიცოცხლეც დამთავრდებოდა — ასეთია ყველაზე ლოგიკური დასკვნა. იმ დროის მანძილზე, რაც ტრადიციის გზით ვიარე, უკვე არაერთხელ მომიხდა სულებთან საუბარი. სიკვდილის შემდგომ რომ სიცოცხლე არსებობს, ამაში სრულიად დარწმუნებული ვიყავი, ოღონდ ერთხელაც კი არ გამჩენია კითხვა, თუ როგორ ხდება ერთი განზომილებიდან მეორეში გადასვლა. რარიგადაც არ უნდა იყოს ადამიანი ამ ამბისთვის შემზადებული, მაინც საშინელებაა სულისა და ხორცის გაყრაზე გაფიქრებაც კი.

თარგმნა
გურამ გოგიაშვილმა

(გაგრძელება იქნება)

№ 53. პარასკევი, 23 მარტი, 2007 წელი.

დისკუსია

ე. შევარდნაძის ძალისხმევით და სახელმწიფო საბჭოს წევრთა უპასუხისმგებლობიდან გამომდინარე, კენჭისყრის შედეგად მიღებული დოკუმენტი ზ.გამსახურდიას ხელისუფლებას „ავტორიტარულ“ და „პროფაშისტურ რეჟიმად,“ ხოლო მის მომხრეებს „შოვინისტებად“ და „პროფაშისტური იდეებით მოწამლულებად“ აცხადებდა

ედუარდ შევარდნაძის ხელისუფლებას ზვიად გამსახურდიას პოლიტიკურად სიკვდილი უნდოდა

რა გზა გამოვიარეთ

XX ს-ის 90-იანი წლების საქართველოს პოლიტიკური ისტორიის აქტუალური პრობლემებისადმი საზოგადოების დიდ ინტერესზე მეტყველებს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებული პუბლიკაციები. მათგან, განსაკუთრებულ ყურადღებას ო. ხახაშვილის საპასუხოდ დაწერილი ტ. ფუტკარაძის სტატია იქცევს. ავტორი საინტერესო დასკვნას აკეთებს 1991-1992 წლების მოვლენებთან მიმართებაში. ჩვენი აზრით, ტ. ფუტკარაძის სტატიაში განხილულ საკითხებთან ერთად, „ქართული ტრიუმვირატის“ და ე. შევარდნაძის ხელისუფლების სრულად „განაშიშვლებლად“, აუცილებლობას ის დაუსაბუთებელი ბრალდებების წინა პლანზე წამოწევა წარმოადგენს, რომელიც ქვეყნის პირველ პრეზიდენტს ე. შევარდნაძის ხელისუფლებამ წაუყენა. 1991 წლის დეკემბრისა და 1992 წლის იანვრის მოვლენების შედეგად, ძალისმიერი გზით მოსული საქართველოს ხელისუფლების წინაშე ორი ძირითადი ამოცანა იდგა: 1ძ თავიანთი ნამოქმედარის მიზანშეწონილობაში საქართველოს მოსახლეობის დარწმუნება და 2ძ ზ. გამსახურდიას ხელისუფლების საერთაშორისო ასპარეზზე დისკრედიტაციით „საინფორმაციო ომის“ მოგება.

დასახული მიზნის განხორციელების პირველ მცდელობას, სამხედრო საბჭოს სახელით თ. კიტოვანისა და ჯ. იოსელიანის მიერ საქართველოს მოსახლეობისადმი გაკეთებული მიმართვები (1992 წლის 2 და 3 იანვარიძ წარმოადგენს. ამ დოკუმენტების მიხედვით, ზ. გამსახურდია ხელისუფლების უზურპატორად, ხოლო მისი მმართველობა ტოტალიტარულ რეჟიმად იყო გამოცხადებული. რაც შეეხება თ. სიგუას 1992 წლის 6 იანვრის სატელევიზიო გამოსვლას, იგი ზ.გამსახურდიას ხელისუფლებას „კომუნისტური დიქტატურისაგან ნაშობ გამსახურდიას დიქტატურად“ აცხადებდა.

სამხედრო საბჭოს წევრთა იდეოლოგიურ ფრონტზე გააქტიურება შემთხვევითობით არ იყო განპირობებული. მათ ამოცანას ზ. გამსახურდიას იდეური განადგურებისათვის შესაბამისი ბაზის შექმნა წარმოადგენდა. ამ შემთხვევაში, პასუხი უნდა გაეცეს კითხვას: 1ძ ვის ინტერესებში შედიოდა საქართველოს პრეზიდენტის დისკრედიტაციის მიზნით დაუსაბუთებელი ბრალდებები და 2ძ რა ფორმით უნდა მომხდარიყო მისი გამოყენება. აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით განსაკუთრებულ ყურადღებას ე.შევარდნაძის მიერ „თანამემამულეებისადმი“ გამოგზავნილი მიმართვა (1992 წლის 7 იანვარიძ იქცევს. ამ დოკუმენტის შემდგენელი, ზ. გამსახურდიას მმართველობას „ავტორიტარულ რეჟიმად“, „ამორალურ პირთა თვითნებობად“ და „ადამიანის უფლებების ფეხქვეშ გამთელავ“ ხელისუფლებად აცხადებდა, ხოლო, „ქართული ტრიუმვირატის“ ლიდერებს თანადგომას პირდებოდა. „მე პირადად მზად ვარ, — წერდა იგი, — წამოვიწყო საერთაშორისო მოძრაობა დემოკრატიული მშენებლობისათვის საქართველოს მხარდასაჭერად.“

მასალების შესწავლამ დაადასტურა, რომ აღნიშნული დანაპირების პირველი საფეხური ე. შევარდნაძემ პირნათლად შეასრულა. მხედველობაში გვაქვს რუსული მასმედიის მიერ „დიქტატორ ზ.გამსახურდიას რეჟიმის“ დამხობის გამართლებისა და საქართველოში „დემოკრატიული მმართველობის დამყარების“ ფართო პროპაგანდა. ამის შესახებ აშშ გამომავალ ჟურნალ „soviet analyst“-ში დაბეჭდილ ქრისტოფერ სტორის სტატიაში — „ქართველი ხალხი ვერაგობას და ცინიზმს ემსხვერპლა“ გარკვევით იყო მითითებული, რომ „რუსეთის დეზინფორმაციის მანქანა“ ტყუილებს თხზავდა ზ. გამსახურდიას დიქტატორობის შესახებ. ანალოგიურ თვალსაზრისს ანვითარებდა იმავე ჟურნალში (1992 წ. 10 მარტი №8ძ დაბეჭდილი პუბლიკაცია „მოსკოვის გრძელი ხელი სწვდის საქართველოს.“ „დასავლეთის საინფორმაციო საშუალებები — ვკითხულობთ სტატიაში — ადვილად დაიყოლიეს გამსახურდიასათვის შეექმნათ დიქტატორის რეპუტაცია.“

ზ. გამსახურდიას წინააღმდეგ დაწყებული იდეოლოგიური პროპაგანდა, პირველ ეტაპზე სამსაფეხურებრივ სტადიას შეიცავდა: 1ძ ზ. გამსახურდია ხელისუფლების უზურპატორი, 2ძ ზ. გამსახურდია ტოტალიტარული რეჟიმის დამამკვიდრებელი, 3ძ ზ. გამსახურდია დიქტატორი. ამ ბრალდებებს რუსეთის საინფორმაციო საშუალებები ერთიან ჩარჩოში ათავსებდა, საზოგადოებაზე და პოლიტიკურ წრეებზე იდეოლოგიური ზემოქმედების ტენდენციურ პროპაგანდისტულ მეთოდს მიმართავდა. მხედველობაში გვაქვს ისეთი ისტორიული ფაქტების შეგნებულად მივიწყება, როგორიცაა: 1ძ ზ. გამსახურდიას ხელისუფლებაში მოსვლის სამართლებრივი გზა, 2ძ ექვსთვიანი პრეზიდენტობის პერიოდში, ადამიანის უფლებების დაცვისა და ქვეყნის დემოკრატიზაციის მიზნით მიღებული საკანონმდებლო აქტები. ხელოვნურად იგნორირებული ეს დოკუმენტური მასალა ზ.გამსახურდიას მიმართ წაყენებული ბრალდებების გაბათილების რეალურ საფუძველს ქმნის.

უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 28 ოქტომბრისა და 1991 წლის 26 მაისის საპრეზიდენტო არჩევნების პროცენტული მონაცემები ადასტურებს, რომ ზ. გამსახურდიას, ხელისუფლების უზურპაცია კი არ მოუხდენია, არამედ დემოკრატიული გზით ჩატარებულ არჩევნებში გამარჯვებამ მიიყვანა იგი ქვეყნის პრეზიდენტობამდე.

ზ. გამსახურდიას მხარდამჭერთა მხრიდან საქართველოში განვითარებულმა პოლიტიკურმა პროცესებმა და საზღვარგარეთის მასმედიის გარკვეული ნაწილის მიერ ზ. გამსახურდიას დემოკრატად აღიარებამ მისადმი წაყენებული ბრალდებების გაფერმკრთალება დააჩქარა. რამდენადაც ეს ფაქტორი ზ. გამსახურდიას სასარგებლოდ მოქმედებდა, ე. შევარდნაძის ხელისუფლების წინაშე პრინციპულად დაისვა საკითხი: საერთაშორისო ასპარეზზე ზ. გამსახურდიას საბოლოო დისკრედიტაციის მიზნით შესაბამისი ცილისმწამებლური ფორმულირების გამოძებნის აუცილებლობის შესახებ. დასახული მიზნის მისაღწევად შესაფერისი მომენტი უნდა შერჩეულიყო. 1992 წლის 24 ივნისის მოვლენებმა (ვ. შურღაიას მიერ სახელმწიფო ტელევიზიის შენობის აღებამ ე. შევარდნაძის ჩანაფიქრის განხორციელების რეალური საფუძველი შეუქმნა. ამ შემთხვევაში, მომხდარი ფაქტის სამართლებრივ-პოლიტიკურ შეფასებასთან მიმართებაში, შესაბამისი დასკვნის მომზადების საკითხის დასმა გვაქვს მხედველობაში. სახელმწიფო საბჭოს 1992 წლის 27-30 ივნისის, 3-4 ივლისის სხდომების სტენოგრაფიული ანგარიშის შესწავლიდან ირკვევა, რომ აღნიშნული დოკუმენტის შესაქმნელად, ერთმანეთისაგან დამოუკიდებლად ვ. გოგუაძის, ი. ხაინდრავასა და ირ. სარიშვილის სამი კომისია მუშაობდა. მათ წინაშე ორი საკითხი იდგა: 1ძ 1992 წლის 24 ივნისის მოვლენების სამართლებრივ-პოლიტიკური შეფასება და 2ძ ზ. გამსახურდიას ხელისუფლების იდეოლოგიური საფუძვლის დაზუსტება. ამ საკითხთან მიმართებაში, სახელმწიფო საბჭოს 27 ივნისის სხდომაზე, კომისიის თავმჯდომარეებს ე. შევარდნაძემ თავისი პოზიცია შემდეგი ფორმით შეაპარა: „ჩემი აზრით, — განაცხადა მან, შეიძლება ვცდები, თუ ვცდები კომისია ნუ გაიზიარებს, ამას უნდა დაერქვას ფაშიზმი! ეს არის ქართული ფაშიზმი!“ ეს იდეა, ე. შენგელაიამ მაშინვე აიტაცა და ე. შევარდნაძის მიერ შეთავაზებული ფორმულირებისადმი მხარდაჭერა შემდეგი სახით გამოხატა: „ჩვენ უნდა განვაცხადოთ, ამბობდა იგი, — რომ ვებრძვით ზვიად გამსახურდიას და ზვიადიზმის სახით ვებრძვით ფაშიზმს... ფაშისტური პოზიცია ჩვენ ერთხელ და სამუდამოდ უნდა დავგმოთ და გამოვაცხადოთ კანონგარეშე!“

აღნიშნული ფაქტები იმის დამადასტურებელია, რომ ე.შევარდნაძემ და ე. შენგელაიამ, კომისიების თავმჯდომარეებს, ზ. გამსახურდიას ხელისუფლების შეფასების წინასწარი დავალება მისცა. სახელმწიფო საბჭოს 30 ივნისის სხდომაზე ვ. გოგუაძისა და ი. ხაინდრავას მიერ გამოტანილი პროექტების მიხედვით, ზ. გამსახურდიას ხელისუფლების იდეოლოგიურ საფუძვლად ნაციონალ-ბოლშევიზმი და პროვინციული ნაციონალ-სოციალიზმი იყო მიჩნეული.

რაც შეეხება პოლიტიკური ანალიზისა და პროგნოზირების განყოფილების მიერ ირ. სარიშვილის ხელმძღვანელობით შემუშავებულ პროექტს, ზ. გამსახურდიას ხელისუფლების იდეოლოგიურ საფუძველს ფაშიზმში ხედავდა, ხოლო მის მმართველობას, ქართული ფაშიზმის გამოვლინებად აცხადებდა. ირ. სარიშვილი პრინციპულად მოითხოვდა: „ფაშიზმის ელემენტი უნდა ფიგურირებდეს... ტექსტში.“ ირ. სარიშვილის ამ წინადადებას მხარი ე. შენგელაიამ დაუჭირა და ზ. გამსახურდიას ხელისუფლების შეფასებასთან მიმართებაში პროექტში შესატანი ცვლილებების თავისეული ვარიანტი შესთავაზა სახელმწიფო საბჭოს. „მე ვფიქრობ — ამბობდა ე. შენგელაია — 1990 წლის ოქტომბერში, დრომოჭმული კომუნისტური რეჟიმის ადგილას მოსული ხელისუფლება, რომლის იდეოლოგია ხასიათდებოდა უკიდურესი ნაციონალიზმით, ანტიდემოკრატიზმით, თავისი საქმიანობით საზოგადოებაში ამკვიდრებდა პროვინციულ ფაშისტურ ატმოსფეროს, მიზანმიმართულად თესავდა რესპუბლიკის მოსახლეობაში სიძულვილს, შეურიგებლობას, დაუნდობლობას, აღვივებდა ერთა შორის შუღლს.“ როგორც ვხედავთ, ზ. გამსახურდიას ხელისუფლებისადმი წაყენებული ბრალდებების სიუხვით, ე. შენგელაიამ სახელმწიფო საბჭოს ყველა წევრს წააჭარბა. სტენოგრაფიული ანგარიშები ისეთ შთაბეჭდილებას ტოვებს, რომ ზ. გამსახურდიას აუგად მოხსენიების მიზნით სახელმწიფო საბჭოს წევრებს მარათონული შეჯიბრი ჰქონდა გამოცხადებული. თუ რამდენად დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდნენ ზ. გამსახურდიას სახელისუფლებო მმართველობის შეფასების ფორმულირებას, ეს კარგად ჩანს სახელმწიფო საბჭოს 1992 წლის 3 ივლისის სხდომაზე ე. შევარდნაძის გამოსვლიდან. იგი, იმავე საბჭოს წევრებს გამაფრთხილებელი ტონით მიმართავდა: „ეს დოკუმენტი მარტო საქართველოში არ რჩება... ჩვენ რომ გვგონია... არავინ ყურადღებას არ აქცევს, გამადიდებელი შუშით წაიკითხავენ.“ აქ გარკვევითაა მინიშნებული, რომ სახელმწიფო საბჭოს მიერ მიღებულ ამ დოკუმენტს საერთაშორისო დატვირთვა ექნებოდა. ამიტომ, განსაკუთრებული ყურადღება შეფასებათა ფორმაზე უნდა ყოფილიყო გადატანილი. ამ მხრივ, არჩევანი ბ. ჭუბერიძისა და ა. ჯავახიშვილის ფორმულირებაზე — პროფაშისტურზე გაკეთდა. კამათის ალკვეთის მიზნით ე. შევარდნაძემ სახელმწიფო საბჭოს წევრებს კატეგორიული ტონით მიმართა: „პროფაშისტური და მოვრჩეთ კამათს.“

ე. შევარდნაძის ძალისხმევით და სახელმწიფო საბჭოს წევრთა უპასუხისმგებლობიდან გამომდინარე, კენჭისყრის შედეგად მიღებული დოკუმენტი ზ.გამსახურდიას ხელისუფლებას „ავტორიტარულ“ და „პროფაშისტურ რეჟიმად,“ ხოლო მის მომხრეებს „შოვინისტებად“ და „პროფაშისტური იდეებით მოწამლულებად“ აცხადებდა.

ეს დოკუმენტი რუსულ და ინგლისურ ენებზე ითარგმნა და დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში პრესის საშუალებით გავრცელდა. ამით ე. შევარდნაძე „საინფორმაციო ომის“ მოგებას ცდილობდა და მიზნად ისახავდა: საერთაშორისო საზოგადოება დაერწმუნებინა, რომ ზ. გამსახურდიას მომხრეთა მიმართ გატარებული რეპრესიები — „ფაშისტური იდეოლოგიის სენით“ შეპყრობილი ადამიანების წინააღმდეგ მიმართულ ღონისძიებას წარმოადგენდა. მასმედიის საშუალებით, იგი ამ მიმართულებით პერმანენტულად შესაბამის პროპაგანდასაც ეწეოდა.

სახელმწიფო საბჭოს წევრთა ტენდენციურობაზე და დამოუკიდებელი საქართველოს კანონიერი ხელისუფლებისადმი განსაკუთრებულ სიძულვილზე ის გარემოებაც მეტყველებს, რომ დიქტატურაზე და ფაშიზმზე მსჯელობისას არც ერთ მათგანს დიდუბის მეტროსთან (1992 წლის 3 იანვარიძ და ვაგზლის მოედანზე (1992 წლის 2 თებერვალიძ ზ. გამსახურდიას მომხრეთა მშვიდობიანი მიტინგების დახვრეტის ფაქტები არ გახსენებიათ. არადა ამ აქციას მომიტინგეთა მხრიდან 43 ადამიანის სიცოცხლე შეეწირა. სახელმწიფო საბჭოს წევრები დუმილით შეხვდნენ ქ. ზუგდიდში მოშიმშილეთა და იმათ მხარდამჭერთა მშვიდობიანი აქციის (1992 წლის 30 აპრილი, 2-5 მაისიძ დარბევას. ყურადღების მიღმა დატოვეს ერის გულშემატკივარ ინტელიგენტთა და უზენაესი საბჭოს წევრთა (თ. მიბჩუანი, ა. გასვიანი, კ. ჯაჭვლიანი, გ. ხაფთანი, ე. გვირიანი, თ. მურღულიანიძ საპროტესტო განცხადება — „შეწყდეს საკუთარი ხალხის გენოციდი!“

აღნიშნული დოკუმენტი მაშინ დაიწერა, როცა სახელმწიფო საბჭოს წევრები, თ.კიტოვანი და ჯ.იოსელიანი, სამეგრელოს მშვიდობიან მოსახლეობას გერმანული ფაშიზმის მეთოდებით უსწორდებოდნენ. სახელმწიფო საბჭოს შემადგენლობა ამ ვანდალიზმზე შეგნებულად ხუჭავდა თვალს. სამეგრელოს მოსახლეობის „დანაშაული“ მხოლოდ იმაში მდგომარეობდა, რომ ცოტნე დადიანის მშობელმა კუთხემ ქართველი ერის მიერ არჩეულ ქვეყნის პრეზიდენტს და მთავრობას ერთგულება გამოუცხადა. ხელისუფლება, მოსახლეობის ცნობიერებიდან პრეზიდენტ ზ. გამსახურდიასადმი ერთგულების ამოშანთვას ისახავდა მიზნად. ამ მიზანმიმართულ მავნებლურ ღონისძიებას სახელმწიფო საბჭოს წევრები ერთსულოვნად უჭერდნენ მხარს. მათი დუმილიც ამ ფაქტორით იყო განპირობებული.

ზ. გამსახურდიას ხელისუფლების მიმართ შეთხზულ ბრალდებებს თუკი საერთაშორისო რეზონანსი ქონდა, საქართველოში განხორციელებული რეპრესიებიდან გამომდინარე, ადგილობრივი მოსახლეობისათვის იგი ნაკლებად დამაჯერებელი გამოდგა. ქვეყნის შიგნით განვითარებულმა პოლიტიკურმა პროცესებმა, ე. შევარდნაძისა და მისი სახელისუფლებო სტრუქტურების წინაშე კონკრეტულად დააყენა საკითხი: ქართული მოსახლეობის ცნობიერებიდან ზ. გამსახურდიას, როგორც ეროვნული მოღვაწის ამოძირკვისა და მისი პოლიტიკურად სიკვდილის აუცილებლობის შესახებ. პირველი წარმატებული ნაბიჯი ამ მიმართულებით საქართველოს ეროვნული საბჭოს 1992 წლის 23 აგვისტოს საგანგებო სხდომაზე გადაიდგა. მხედველობაში გვაქვს, საინფორმაციო-სადაზვერვო ბიუროს ხელმძღვანელის — ირ. ბათიაშვილის მიერ ჩრდილო კავკასიის საბრძოლო რაზმების და შინაგანი ჯარების საქართველოში შემოჭრასთან დაკავშირებით გაკეთებული განცხადება...

ანალიზის ცდა

დღეს, 23 მარტს, უკვე მერვე პარასკევია, რაც „საქართველოს რესპუბლიკის“ ფურცლებზე ქვეყნდება იმ დისკუსიის მასალები, რომელიც ჩვენმა გაზეთმა 2 თებერვალს წამოიწყო. ცხადია, ისეთი ხანგრძლივი და ბობოქარი დროის ანალიზისათვის, როგორიც 1985-2003 წლების პერიოდია, რამდენიმე თვე საკმარისი არ არის. ჩვენი დისკუსია, როგორც ჩანს, დიდხანს გაგრძელდება. ვინც თვალყურს ადევნებს, ამ პაექრობას, უთუოდ შეამჩნევდა, რომ უკვე მრავალი საკითხი გადაეჯაჭვა ერთმანეთს სულაც არათანმიმდევრულად, რაც სრულიად ბუნებრივად მიგვაჩნია ასეთი სერიოზული დისკუსიისათვის, სადაც არავინ არანაირად შეზღუდული არ არის თავისი პოზიციის გამოხატვისას.

აქვე გთავაზობთ ბელგიის მოქალაქის ო. ხახაშვილის წერილს, რომელიც წინა ნომრებში გამოქვეყნებულ შ. აბზიანიძისა და ტ. ფუტკარაძის წერილებში გამოთქმულ მოსაზრებებს ეკამათება.

გიწვევთ სამშობლოს ბედზე მოფიქრალ ყველა მოაზროვნე ადამიანს

ჩვენი უახლოესი უტყუარი წარსული: წლები, მოვლენები, ადამიანები

დისკუსიის თემაა: „საქართველო 1985-2003 წლებში“

დისკუსია

ახლა მკითხველმა განსაჯოს, იყო თუ არა 9 აპრილის „აქცია" ზემოდან დაგეგმილი და ჩვენი პროვოკატორების მიერ უბრალოდ ხელშეწყობილი. ბ-ნ შალვა აბზიანიძეს კი კრემლის ურჩხულთა მიერ გათამაშებული ეს ბოროტი ტრაგედია ქართველების დაგეგმილად და, მაშასადამე, დიდ დამსახურებად მიაჩნია, როგორც ბ-ნ ტარიელ ფუტკარაძეს „ახალ დიდგორად" და „გმირთა სისხლით მოპოვებულ დიდ გამარჯვებად"

რა გზა გამოვიარეთ

დიასეულად მიჩნეული „მიმართვის" წაკითხვის ფაქტი. მისი ძირითადი დებულებები შემდეგნაირად შეიძლება ჩამოყალიბდეს: 1) ჩრდილო კავკასიის ხალხები აღდგნენ აფხაზების მცირერიცხოვანი ხალხის განთავისუფლებლად და მისი დამოუკიდებლობის მოსაპოვებლად. 2) ჩრდილო კავკასიის საბრძოლო რაზმების დახმარების შედეგად აფხაზებთან ერთად თავისუფლებას მეგრელებიც, აჭარლებიც, სვანებიც და კახელებიც მოიპოვებდნენ. 3) ზ. გამსახურდია სინანულს გამოთქვამდა იმის გამო, რომ იგი საქართველოს ერთიანობის უაზრო იდეის განხორციელებისათვის იბრძოდა. 4) საქართველოს იმპერიის მიწა-წყალზე ჩრდილოკავკასიელთა რაზმების მოსვლა საქართველოში მცხოვრებ არაქართველებს დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის სტიმულს მისცემდა. 5) ზ. გამსახურდია მზადყოფნას აცხადებდა, ჩრდილო კავკასიელ მეომართა შორის რიგით მებრძოლად ჩამდგარიყო დასახული ამოცანის განსახორციელებლად.

ამ დოკუმენტის მიხედვით ზ.გამსახურდია ერის მოღალატედაა გამოცხადებული. ე. შევარდნაძის ხელისუფლებამ მასმედიის საშუალებით აღნიშნული მიმართვის და მისი კომენტარების ფართო სააგიტაციო კამპანია გააჩაღა. ეს მიმართვა მოსკოვის ტელევიზიამ იმავე დღესვე გადასცა. ამ ფაქტთან დაკავშირებით მოსკოვის ტელევიზიას ზ. გამსახურდიამ საპროტესტო განცხადება 23 აგვისტოსვე გაუგზავნა.

აღნიშნული განცხადების ტექსტი საქართველოს საინფორმაციო სააგენტოებსაც დაეგზავნა. იგი მხოლოდ ოპოზიციურმა გაზეთებმა „ქართულმა აზრმა" და „იბერია-სპექტრმა" დაბეჭდა. „ამერიკის ხმის" ქართული რედაქციის კორესპონდენტ ე. ფიჩხაძისადმი მიცემულ ინტერვიუში (1992 წლის 7 დეკემბერი), ზემოაღნიშნული მიმართვის თავისად გამოცხადებასთან დაკავშირებით, ზ.გამსახურდიამ თავისი პროტესტი ერთხელ კიდევ დააფიქსირა.

ჩვენს მიერ მოყვანილი ფაქტები იმის დადასტურებაა, რომ ზ. გამსახურდიამ წაყენებულ ბრალდებებზე რეაგირება მაშინვე მოახდინა. იგი შესაძლებლობის მიცემისთანავე, მასმედიის საშუალებით გარკვევით მიანიშნებდა, თუ ვის მიერ უნდა ყოფილიყო შექმნილი ეს ცილისწამება და რა დატვირთვა ეკისრებოდა მას.

იმასთან დაკავშირებით, თუ საიდან იქნა მოპოვებული ზ.გამსახურდიას სახელს ამოფარებული ზემოაღნიშნული „მიმართვა," ამის შესახებ 1992 წლის 25 აგვისტოს, ირ. გოცირიძესთან საუბარში ირ.ბათიაშვილმა განაცხადა, რომ „მიმართვა დაჭერილი იქნა რადიოთი. ჩრდილო კავკასიის რომელიღაც რადიოსადგური ამ ტექსტს გადასცემდა თავის ადრესატებსო. ალბათ ამ რეგიონში არსებულ შეიარაღებულ უკანონო ფორმირებებსო. ჩვენმა რადისტებმა ეს გადაცემა დაიჭირეს და ჩაიწერესო." როგორც ვხედავთ, ირ. ბათიაშვილმა არ იცის თუ რომელმა რადიოსადგურმა გადასცა ეს „მიმართვა." ირ. ბათიაშვილის მცდელობა, ამ „მიმართვის" შედგენა რუსეთის სპეცსამსახურებს გადააბრალოს, ნაკლებად დამაჯერებელია. იგი უშუალოდ მის უწყებაში უნდა შექმნილიყო. ამას გვაფიქრებინებს: ა) რადიოსადგურის წარმომავლობით მისი დაუინტერესებლობა, ბ) მიმართვის ჩამწერი „რადისტის" გაურკვევლობა ან შეგნებულად არდასახელება, გ) მიმართვის ტექსტის სანდოობის არგადამოწმება და მის გარშემო შესაბამისი დამატებითი მასალების მოძიებისაგან თავის არიდება. ამ სამუშაოს შესრულება, მისი უწყების პირველხარისხოვან ამოცანას წარმოადგენდა.

ზ. გამსახურდიასადმი წაყენებული ზემოაღნიშნული ბრალდებები, შურისძიების მოტივაციით იყო განპირობებული. ხელისუფლების მიმტაცებელთა გალიზიანებას ზ. გამსახურდიას ხელში ცოცხლად ვერჩაგდება და ლინჩის წესით მისი გასამართლების შეუძლებლობა იწვევდა. ამით „ქართულ ტრიუმვირატს" წინასწარ ჩაფიქრებული გეგმა ჩაეშალა. მხედველობაში გვაქვს, 1992 წლის 4 იანვარს საქართველოს პროკურატურაში ზ.გამსახურდიას წინააღმდეგ აღძრული სისხლის სამართლის საქმე №7.492.801. (ამ დროს ზ.გამსახურდია მთავრობის შენობაში იმყოფებოდა, რომელიც 6 იანვარს დატოვა). ამ დოკუმენტის მიხედვით, ზ.გამსახურდიას ბრალეულობა, სისხლის სამართლის კოდექსის 186-ე მუხლის მეორე ნაწილით, 187-ე მუხლის მესამე ნაწილით და 96[1] მუხლით იყო შეფასებული. 1992 წელს გამოცემული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით თუკი ვიხელმძღვანელებთ, განსასჯელთა სკამზე ზ.გამსახურდიას დასმის შემთხვევაში, სულ მცირე — 18, ხოლო უმაღლესი — 28 წლის პატიმრობა ელოდებოდა.

ზ.გამსახურდიას რეაბილიტაციის თვალსაზრისით, გარკვეული ნაბიჯი ეროვნული თანხმობის დეკლარაციაზე ხელმოწერით (2004 წლის 6 იანვარი) გადაიდგა.

შოთა ვადაჭკორია,
ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი.

ბადრი რამიშვილი,
ისტორიკოსი

ჩემი ხედვა კი ასეთია

წერილი ისევ ევროპიდან

სამართლებრივი სახელმწიფო რომ დემოკრატიული არჩევნების გზით უნდა დავამკვიდროთ და არა ნგრევისა და რევოლუციების გზით, ამას, ალბათ, უკვე ყველანი მივხვდით. ამ თვალსაზრისით, გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება ელექტორატის(საქართველოს მოსახლეობის) პოლიტიკურ სიმწიფეს, მის მიერ სწორი არჩევნის უნარს. ამ უნარის აღზრდა კი ერის ინტელიგენციის პირდაპირი დანიშნულებაა. ამიტომ მისასალმებელია გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის" ინიციატივა, სადისკუსიოდ მოიწვიოს ქართველი ინტელექტუალები, რომ ცივი და ნათელი გონებით გააანალიზონ უკანასკნელი წლების მოვლენები, რომლებმაც დღევანდელ ჩიხამდე მიიყვანეს ქვეყანა, და დასახონ მისგან გამოსვლის გზა, პოლიტიკურად გაანათლონ და გაათვითცნობიერონ ხალხი — ჩიხიდან გამოსვლის მთავარი საშუალება.

სასიხარულოა, რომ დისკუსიაში მონაწილეობა მიიღეს ისეთი დონის ავტორებმა, როგორიც ცნობილი ფსიქოლოგი ბ-ნი შალვა აბზიანიძე („საქართველოს რესპუბლიკა" №44, 2007 წ. 8 მარტი) და პროფესორი ბ-ნი ტარიელ ფუტკარაძე (იმავე გაზეთის №49, 2007 წ. 16 მარტი) ბრძანდებიან.

მათს წერილებში უთუოდ ბევრ საგულისხმოს და დასაფიქრებელს იპოვნის მკითხველი, თუმცა ზოგიერთი მოვლენის მცდარი შეფასებისაგან არც ისინი უნდა იყვნენ დაზღვეული. ჩვენ სწორედ ამ ცალკეულ შეცდომებზე გვინდა გავამახვილოთ ყურადღება.

ბ-ნი შალვა აბზიანიძის აზრით, მაგალითად, „ერთადერთი დაუგეგმავი რამ იყო საქართველოში მიმდინარე მოვლენები, და რაც, თავისთავად, „ანგრევდა" სსრკ-ს. ამიტომ იყო, რომ საქართველო სსრკ-ს „ნანგრევებში" მოხვდა და დაზარალდა. ბევრს ჰგონია, რომ „ჭკვიანურად რომ მოვქცეულიყავით", თავისუფლებასაც მივიღებდით (და არა მოვიპოვებდით) და არც დავზარალდებოდით. ჩემი აზრით, ეს არის არა მხოლოდ დილეტანტური, არამედ სრულიად ნიჰილისტური მოსაზრებაც, ვინაიდან, საქართველომ სსრკ-ის დაშლაში შეასრულა სრულიად უნიკალური და გადამწყვეტი როლი..."

ქართველები რომ „მაგრები" ვართ, ამაში ვერ შევედავები ბატონ შალვას, მაგრამ ის აზრი კი, თითქოს საქართველოში მიმდინარე მოვლენები „დაუგეგმავი" იყო და „საქართველომ სსრკ-ის დაშლაში შეასრულა სრულიად უნიკალური და გადამწყვეტი როლი", არა მარტო გულუბრყვილო, არამედ ისტორიული ფაქტების საწინააღმდეგოც არის. ფაქტი ის არის, რომ სხვა საბჭოთა რესპუბლიკების ხალხებს სრულიად უბრძოლველად და ძალით შეაჩეჩეს დამოუკიდებლობები, რაც თავისთავად მეტყველებს, რომ სსრკ-ის დაშლა ზემო ინსტანციებში გადაწყდა და საქართველოს ქიშპეულობას ისევე შეეძლო ევნო მისთვის, როგორც რწყილის ნაკბენს სპილოსათვის. რაც შეეხება საქართველოში მიმდინარე მოვლენებს, ისინიც ზემოთვე დაიგეგმა სსრკ-ის დასაშლელად და მასთან დაკავშირებული ხალხების უფლებების გასაქარწყლებლად. თუ ბატონი შალვა სსრკ-ს სნგ-ში ურევს, ეგ სხვა საკითხია.

1989 წლის 9 აპრილის ტრაგიკული ამბების შემდეგ, ჟურნალისტი ბალაშვილი (სამწუხაროდ, სახელი აღარ მახსოვს) გაზეთ „კომუნისტში" გამოქვეყნებულ წერილში ერთ საგულისხმო ფაქტს მიაქცევდა ყურადღებას: 9 აპრილის წინა დღეებში, სანამ მიტინგი ხალხმრავალი გახდებოდა, ჯუმბერ პატიაშვილმა დაავალა გენერალურ პროკურორს, მთავრობის სახლის კიბეებზე ჩამომსხდარი „ლიდერები" აეყვანათ და მდგომარეობა განემუხტათ, მაგრამ ბატონმა პროკურორმა მოახსენა: მოსკოვში დავრეკე და გამაფრთხილეს, ხელი არ ახლოთ, ეს ადამიანის უფლებების დარღვევა იქნებაო.

9 აპრილის ტრაგედიაში მეტი სინათლე შეაქვს ბ-ნ დავით გურიელს ახლახანს გაზეთ „რეზონანსში" (№61, 2007 წ. 10 მარტი) გამოქვეყნებულ წერილში. მოვიყვან რამდენიმე ნაწყვეტს:

„არ გამოვრიცხავ იმასაც, რომ მთავრობის სახლის წინ მომიტინგეთა შორის მრავლად იყვნენ უცხო ქვეყნის სპეცსამსახურების მიერ შეგზავნილი პროვოკატორები. იმ დღეს ვიღაცას ძალიან სჭირდებოდა და სურდა, რომ ტრაგედია დატრიალებულიყო და დაღვრილიყო უდანაშაულო ადამიანთა სისხლი... ტრაგედიის წინა დღეს, 8 აპრილს, რუსთაველის პროსპექტზე მდებარე მხატვრის სახლში, ინტელიგენციისა და ეროვნული მოძრაობის წარმომადგენელთა შეხვედრაზე... კიდევ ერთხელ და უკვე საბოლოოდ, ეროვნული მოძრაობის წარმომადგენლებმა სრული კატეგორიულობით და აგრესიული ტონით განაცხადეს უარი ბ-ნი პატიაშვილის თხოვნაზე, სხვა ადგილზე გადაეტანათ მიტინგი, გაეთავისუფლებინათ მთავრობის სახლის წინა მოედანი და თავიდან აეცილებინათ მოსალოდნელი უბედურება... საბედისწერო დღემდე 2-3 დღით ადრე თბილისში ჩამოვიდა საბჭოეთის მაშინდელი თავდაცვის მინისტრის იაზოვის პირველი მოადგილე გენერალი კოჩეტოვი. ამოქმედდა ტანდემი კოჩეტოვი-ნიკოლსკი... ბ-ნ პატიაშვილს არავინ არაფერს ეკითხებოდა... ყველაფერს წყვეტდა და აკონტროლებდა მოსკოვის მსახვრალი ხელი. ყველაფერი გადაწყვეტილი იყო. დარბევა უნდა მომხდარიყო..."

ახლა მკითხველმა განსაჯოს, იყო თუ არა 9 აპრილის „აქცია" ზემოდან დაგეგმილი და ჩვენი პროვოკატორების მიერ უბრალოდ ხელშეწყობილი. ბ-ნ შალვა აბზიანიძეს კი კრემლის ურჩხულთა მიერ გათამაშებული ეს ბოროტი ტრაგედია ქართველების დაგეგმილად და, მაშასადამე, დიდ დამსახურებად მიაჩნია, როგორც ბ-ნ ტარიელ ფუტკარაძეს „ახალ დიდგორად" და „გმირთა სისხლით მოპოვებულ დიდ გამარჯვებად".

სსრკ-ის ნგრევისა რა მოგახსენოთ, მაგრამ საქართველოს ნგრევაში კი ქართველებს მართლაც ტოლს ვერავინ დაუდებს. მაგალითად, ჯერ კიდევ ამხანაგმა ედუარდ შევარდნაძემ ხუთი წელი მარტო თბილისის რკინიგზის სადგურის ნგრევას მოანდომა. ცოტა ნაკლები დინამოს სტადიონის ნგრევას. ეს მანამ, სანამ იოსელიანი და კიტოვანი პარლამენტის შენობას, პირველ სკოლასა და სასტუმრო „თბილისს" დაანგრევდნენ. თუმცა ამათზე ადრე გამსახურდია-ჭანტურიას იმხანად ხმაშეწყობილმა ტანდემმა უშიშროების არქივი დაანგრია და ეშმაკმა იცის რა დაემართა საილუსტრაციოდ გამიზნულ დოსიეებს. მიდი ახლა და ალუსტრაციე კანონები! საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დანგრევაში ლომის წილი, ცხადია, ბატონ ედუარდს ეკუთვნის, თუმცა პირველმნგრეველობის პრიორიტეტს ამ სფეროში მას ბატონი ზვიადი ეცილება: ფაქტია, რომ ბატონმა ედუარდმა საქართველო მისგან უოსეთოდ ჩაიბარა. მომავალში მათ იქნებ უფრო მასშტაბური მნგრეველიც გამოუჩნდეთ მეტოქედ, მაგრამ პირველმნგრეველობის პრიორიტეტი მაინც, ვგონებ, უცილობლად ედუარდ ამბროსოვიჩს დარჩება.

ბატონ შალვა აბზიანიძეს არ მოსწონს „მართული ქაოსი", მაგრამ ძალზე მოსწონს ზვიად გამსახურდიას ლოზუნგი — „ჯერ დამოუკიდებლობა, მერე დემოკრატია". ბ-ნი შალვა, ჩანს, ვერ ამჩნევს ამ ორ ცნებას შორის იდუმალ კავშირს. არადა, საქართველოს ბოლო 15-16- წლიანი უბედურება სხვა არა არის რა, თუ არა უდემოკრატიო დამოუკიდებლობის მართული ქაოსი. მნიშვნელობა არა აქვს, ქაოსს „კარვის ძალებითა" და „საძმოებით" მართავ, „მხედრიონისა" და „გვარდიის" ბანდებით თუ „მკვლელთა ბრიგადებით". გამსახურდია პატიოსნად აღიარებდა, რომ არაფერი ესაქმებოდა დემოკრატიასთან, ხოლო შევარდნაძე ფარისევლობდა დემოკრატიით, ორივენი კი სინამდვილეში ქაოსს მართავდნენ.

ბ-ნი ტარიელ ფუტკარაძე, ბ-ნი შალვა აბზიანიძისაგან განსხვავებით, სამართლებრივ პრინციპში ანუ დემოკრატიაში ხედავს გამოსავალს: „ის, რაც გვჭირს, იმიტომ გვჭირს, რომ, ჯერჯერობით, საქართველო არ არის სამართლებრივი სახელმწიფო" და „პოლიტიკურმა სპექტრმა და საზოგადოებამ ორიენტირი უნდა აიღოს არა — „ძლიერ ხელზე", არამედ ჭეშმარიტად სამართლებრივი სახელმწიფოს აღორძინებაზე".

ასეთი მართებული დასკვნის შემდეგ, რა შეიძლებოდა სადავო მქონოდა ბატონ ტარიელთან, თვითონ რომ არ მედავებოდეს ჩემს სადისკუსიო წერილში(„საქართველოს რესპუბლიკა" № 40, 2007 წ. 2 მარტი) მის მიერ არასწორად გაგებული ჩემი პოზიციის გამო:

„დაკვირვებული მკითხველი უთუოდ შეამჩნევდა, რომ ბ-ნი ო.ხახაშვილი წუხს არა საქართველოს, არამედ საბჭოთა კავშირის გამო — საქართველოს კეთილ მომავალს ერთიან, სამართლებრივ საბჭოთა კავშირში ხედავს; თავად მას მოვუსმინოთ: „საბჭოთა კავშირის სამართლებრივ სახელმწიფოდ გადაქცევა მშვიდობიანად მოხსნიდა ეროვნულ პრობლემებსაც, თვით საბჭოთა რესპუბლიკების გამოყოფამდე, თუ სამართლებრიობის პირობებში ეს კიდევ საჭირო გახდებოდა..."

სამართლებრივი საბჭოთა კავშირიდან მშვიდობიანად გამოყოფის შესაძლებლობაში რა საშინელებას ხედავს ბ-ნი ოპონენტი, არ ვიცი, მაგრამ ჩემს ზემოხსენებულ გამონათქვამს დროში რომ ურევს, ეს კი ცხადია: ის, რაზეც ლაპარაკია საბჭოთა რეჟიმის მძვინვარების ხანაში, მექანიკურად გადმოაქვს დღევანდელობაში, როცა აღარც საბჭოთა კავშირი არსებობს და აღარც მისგან გამოყოფის პრობლემა. მაგრამ არსებობს არასამართლებრივი საბჭოთა კავშირიდან ნაჩქარევი გამოყოფის შედეგი — დღევანდელი უბედურების სათავე, რაც ხელს უშლის საქართველოში სამართლებრივი სახელმწიფოს დამკვიდრების გადაუდებელ ამოცანას.

საქართველოს დღევანდელი უბედურება როგორც არასამართლებრივი საბჭოთა კავშირიდან ნაჩქარევი გამოყოფისა თუ გამოგდების შედეგი — ეს არის ქართველი, და არა მარტო ქართველი, ხალხის საბჭოთა შემნახველ სალაროებში ნაქონი დანაზოგების ცინიკური გაუქმება, ხალხის ხელში არსებული საბჭოთა ფულის გაყალბება, სოციალური უფლებების გაქარწყლება, ხალხის ხარჯზე ნასწავლი ექიმების, ვექილებისა და სხვათა უფასო მომსახურების გაფასიანება, გასახელმწიფოებრივი ხალხის ქონების ხარჯზე, საკვებ პროდუქტებზე, სამრეწველო ნაწარმზე თუ ტრანსპორტზე დაკანონებული მინიმალური და სტაბილური ფასების „შოკური თერაპია", ამ ე.წ. „სახელმწიფო ქონების" პარტოკრატიის მიერ ყაჩაღური მიპრივატიზება-მიტაცება... ამაზეა იქ საუბარი და არა იმაზე, რომელ კავშირში მესახება საქართველოს მომავალი.

საუბარია იმაზე, რომ პარტოკრატებმა — ხალხის ქონების ამ პოტენციურმა მიმტაცებლებმა — საბჭოთა კავშირის არასამართლებრივად დასაშლელად გამოიგონეს ცრუეროვნული მოძრაობები, რათა საბჭოთა ხალხები, არა მარტო ქართველი, არამედ რუსიც და სხვა არარუსიც, ასე მშრალზე დაესვათ, როგორც დასვეს, თანაც ისე, რომ ეს ყველაფერი ჩვენთვისვე დაებრალებინათ. საუბარია იმაზე, რომ სამართლებრივად გარდაქმნილი საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, საბჭოთა ხალხებს, მათ შორის ქართველ ხალხსაც, ასე მშრალად ვეღარ დასვამდნენ.

ამიტომ გვმართებდა საბჭოთა ხალხებს ერთობლივი ბრძოლა საბჭოთა კავშირის სამართლებრივ არტახებში ჩასასმელად და ამიტომ ნიშნავდა ქართველი ეძს-„სამართალდამცავების" არარსებული ეროვნული პრობლემებით შეზღუდვა ღალატს არა მარტო საერთო საკავშირო სამართლებრივი ბრძოლის მიმართ, არამედ ჭეშმარიტი ეროვნული ინტერესების მიმართაც. ამიტომვე შეგვაგონებდა მერაბ მამარდაშვილი:

„ვფიქრობ, მსგავსი ამოცანები რუსული დემოკრატიული ძალების წინაშეც დგას. შესაძლებელია, გზის რაღაც მონაკვეთი ერთად გვაქვს გასავლელი. ეს აზრიანიც იქნება, რადგან ჩვენზე უფრო ძლიერი ძალები უნდა გამოვიყენოთ არანაკლები ძლიერი ძალების საწინააღმდეგოდ" (გაზ. „თბილისი", 1989 წ. 17 ივნისი).

ომარ ხახაშვილი,
ბელგიის მოქალაქე
2007 წ. 20 მარტი

დისკუსიას უძღვებიან ისტორიკოსი ვახტანგ გურული, პოლიტოლოგი მალხაზ მაცაბერიძე და ჟურნალისტი გურამ გოგიაშვილი.

● ინტერფრაქციული ჯგუფის მუშაობას ოპოზიციის ის ნაწილი აპროტესტებს, რომელმაც პარლამენტს საკანონმდებლო ინიციატივით მიმართა, მაგრამ ჯგუფის შემადგენლობაში ვერ მოხვდა

◉ აქტუალური თემა

დამთბარი და ხისტი ოპოზიცია

საპარლამენტო ოპოზიციაში აზრთა სხვადასხვაობაა – ხელისუფლებასთან მიდგომები კონცეპტუალურად განსხვავებულია. თბება ოპოზიციის ნაწილის ურთიერთობა ხელისუფლებასთან. სამაგიეროდ, ოპოზიციურ სუბიექტებს შორის კონტაქტები უფრო და უფრო ხისტი ხდება. უთანხმოებაა დემოკრატიულ ფრონტში. ფრაქციის წევრები ძალიან ბევრ საკითხში ვერ თანხმდებიან. კახა კუკავა მიიჩნევს, რომ ოპოზიცია ვერაფერს მიაღწევს, თუ არჩევნებამდე ახალი ოპოზიციური გაერთიანება არ შეიქმნა. „დღეს რომ ერთ ოპოზიციურ პარტიას 7-პროცენტიანი მხარდაჭერა აქვს, ხოლო მეორეს – 4-პროცენტიანი, მეორე დღეს სურათი იცვლება და ციფრები პირიქით ლაგდება. თუ პარტიებისთვის მთავარი მიზანი ესაა, მაშინ არც სერიოზულ პოლიტიკურ საქმიანობას ეწევიან, – მიაჩნია მას.

კუკავას იდეა დიდი ოპოზიციური მოძრაობის შექმნის შესახებ, რაზეც მან რამდენიმე თვის წინათ განაცხადა, ჯერჯერობით ისევ ძალაშია, მაგრამ თავადაც ფიქრობს, რომ პოლიტიკური სპექტრი, საზოგადოება საამისოდ ჯერ მთლად მზად არ არის. ან კი რა გაერთიანებაზე შეიძლება ლაპარაკი, როცა ერთი ფრაქციის წევრებიც კი თითქმის ვერაფერში შეთანხმებულან. მაგალითად, დემოკრატიულ ფრონტში ზოგიერთები მიიჩნევენ, რომ პრეზიდენტის ანგარიშის მეორე დღეს პარლამენტის სხდომაზე ფრაქციის ლიდერი დავით ზურაბიშვილი საერთოდ არ უნდა გამოსულიყო. მათი თქმით, ბესო ჯუღელთან და გიგა ბოკერიასთან შედარებით, ზურაბიშვილის გამოსვლა არაადეკვატური იყო. ზურაბიშვილი კი ასე სულაც არ ფიქრობს. არის სხვა საკითხებიც, სადაც აზრთა სხვადასხვაობაა.

კუკავა ფიქრობს, რომ ინტერფრაქციული ჯგუფის სხდომები ღია და ყველასთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

მოგეხსენებათ, ინტერფრაქციული ჯგუფი საკუთრების ამნისტიის დეტალებზე მუშაობს, იმ მოქალაქეების პრეტენზიებს შეისწავლის, ვინც, მთავრობის გადაწყვეტილებით, კერძო საკუთრების გარეშე დარჩა. ამბობენ, რომ ამნისტია ყველა იმ მესაკუთრეს შეეხება, ვინც, წლების მანძილზე მიმდინარე უკანონო პრივატიზაციის გამო, უკანონო საკუთრების მესაკუთრე აღმოჩნდა. თუმცა, გამორიცხული არ არის, ამნისტია დანაშაულის ჩამდენ მეორე მხარეს – ჩინოვნიკებს არ შეეხოს. „ასეთ შემთხვევაში ჩინოვნიკების სისხლის სამართლის დანაშაულისგან განთავისუფლება შესაძლებელი იქნება თუ არა, სადავო საკითხია. მაგრამ მთავარი ისაა, რომ კერძო მესაკუთრე არ დაზარალდეს, თუ ის არაფერ შუაში არ არის“, – მიიჩნევს ინტერფრაქციული ჯგუფის წევრი დავით ზურაბიშვილი.

ინტერფრაქციული ჯგუფის წევრია მემარჯვენეების ერთ-ერთი ლიდერი ფიქრია ჩიხრაძეც. „ჩვენ არა ვართ განწყობილი ისე, რომ, თუ ხელისუფლება კანონიერად მოქმედებდა, მაინც ის დავადანაშაულოთ. მაგრამ სადაც ჩინოვნიკები და ადმინისტრაცია უკანონოდ მოქმედებდა, იქ დარღვევა აუცილებლად უნდა გამოსწორდეს. მესაკუთრესთან მოლაპარაკებით გაირკვევა, როგორი კომპენსაცია სურს მას“, – აღნიშნავს ის.

უნდა ითქვას, რომ ინტერფრაქციული ჯგუფის მუშაობას ოპოზიციის ის ნაწილი აპროტესტებს, რომელმაც პარლამენტს საკანონმდებლო ინიციატივით მიმართა, მაგრამ ჯგუფის შემადგენლობაში ვერ მოხვდა. როგორც აღვნიშნე, კახა კუკავა ღია სხდომების ჩატარებას და ამ სხდომებზე დასწრების უფლებას მოითხოვს. „ყველამ იცის, ეს კამპანია ვინ წამოიწყო, მაგრამ დღეს რატომღაც გაჩნდა იმის აუცილებლობა, რომ ჯგუფის წევრი არ იყოს კახა კუკავა, ჯგუფის წევრი არ იყოს კოკა გუნცაძე. ეს საკითხი მრავალჯერ დავაყენე, ვესაუბრე პარლამენტის თავმჯდომარეს, მაგრამ პრინციპული პოზიცია აქვთ, რომ ჯგუფის სხდომები დახურული იყოს. იქ არ დაუშვან ისინი, ვინც, მათი აზრით, მიუღებელ საკითხებს დასვამენ“, – აცხადებს კუკავა.

საკუთრების ამნისტიის გარდა, საპარლამენტო ჯგუფმა საკუთრებადანგრეულ მეპატრონეთათვის კომპენსაციის საკითხი უნდა გადაწყვიტოს. მესაკუთრეები, რომლებმაც შენობების დანგრევის შემდეგ სასამართლოს უშედეგოდ მიმართეს, პარლამენტის გადაწყვეტილებას ელოდებიან. თუმცა, საპარლამენტო უმრავლესობის ერთ-ერთი ლიდერი ნიკა გვარამია განმარტავს, რომ აბსოლუტურად გამორიცხულია კომპენსაციის თაობაზე პარლამენტმა რაიმე დადგენილება მიიღოს – იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ პარლამენტს ამის კომპეტენცია არა აქვს.

ინტერფრაქციული ჯგუფი ამ საკითხების მხოლოდ საკანონმდებლო დონეზე დარეგულირებას შეეცდება.

მზია გელენავა

№ 53. პარასკევი, 23 მარტი, 2007 წელი.

◉ XX საუკუნის საიდუმლოებანი

მიხეილ შოლოხოვის უცნობი რომანი

ჯერ მე-20 საუკუნის ამ დიდი რუსი მწერლის ცნობილი რომანები გავიხსენოთ: „წყნარი დონი“ (4-წიგნიანი!), „გატეხილი ყამირი“, „ისინი სამშობლოსათვის იბრძოდნენ“ (დაუმთავრებელი)... ოღონდ „რომანი“, ვრცელი ლიტერატურული ნაწარმოების გარდა, ქალსა და მამაკაცს შორის სასიყვარულო ურთიერთობასაც ხომ ნიშნავს და ამ ჯერზე სწორედ ასეთ „უცნობობას“ ვგულისხმობთ...

სტალინისდროინდელი საბჭოთა კავშირის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრისათვის, ნიკოლოზ ეჟოვისათვის ევგენია (ჟენია) ხაიუტინასთან ქორწინება მეორე იყო, „პირიქით“ (ქალისათვის) – მესამე. მანამდე ევგენია სოლომონის ასულს საკმაოდ ბევრი თაყვანისმცემელი ჰყავდა და ზოგმა კიდევაც შეძლო ინტიმური კავშირის დამყარება. ცნობილია, მაგალითად, მწერალ ისაკ ბაბელთან, არქტიკის მკვლევართან ოტო შმიდტთან ევგენიას ახლო ურთიერთობათა შესახებ...

ეჟოვი და ხაიუტინა კაი 7 წლის შეუღლებულები იყვნენ, როცა 1938-ის ზაფხულში სტალინმა ერთ-ერთი საუბრისას თავის სახკომს სიტყვა გადაუკრა ცოლის საეჭვო კავშირზე 1936 წელს დახვრეტილ ყოფილ ტროცკისტთან არკუსთან და გაყრის მიზანშეწონილობის საკითხის მოფიქრება და გადაწყვეტა ურჩია.

შინ დაბრუნებულმა გულშემოყრილმა ეჟოვმა მეუღლეს ყველაფერი უამბო და მძიმე საგონებელი და მწარე ფიქრები შეჰყარა. შესაძლოა, ამ მდგომარეობიდან თავის დაღწევის ერთ-ერთ ხერხად სწორედ შოლოხოვთან გადამხდარი რომანი ექცა, რამაც კიდევ უფრო გაურთულა სიტუაცია ოჯახში.

ქალი მწერალს, როგორც ჩანს, გაეცნო 1938 წლის თებერვალში, როცა ეს უკანასკნელი მოსკოვში ჩავიდა მშობლიურ ვიოშენსკის რაიონში ჩეკისტთა უმსგავსოებებზე საჩივლელად. სახალხო კომისარიატში საუბრის შემდეგ ეჟოვმა თავის აგარაკზე მიიწვია შოლოხოვი, სადაც შედგა სახელგანთქმული მწერლის გაცნობა არანაკლებ სახელგანთქმული სტალინური სახკომის ცოლთან.

იმავე წლის შუა აგვისტოში შოლოხოვი კვლავ წავიდა მოსკოვში და მწერალ ფადეევთან ერთად ესტუმრა ევგენია სოლომონის ასულს რედაქციაში, საიდანაც სამივე გაემგზავრა „წყნარი დონის“ ავტორთან სასადილოდ სასტუმრო „ნაციონალში“. სახლში ჟენია გვიან საღამოს მივიდა და უკვე მომლოდინე ქმარმა ცოლის ქცევიდან თვალნათლივ დაინახა, რომ შოლოხოვის გაარშიყება ის გულგრილი არ დაუტოვებია.

მეორე დღეს მწერალი ისევ რედაქციაში მივიდა და ისინი ახლა უკვე ორნი, დაიძრნენ „ნაციონალისაკენ“, ოღონდ ამჯერად საქმე სასტუმროს ნომერში სადილით არ შემოფარგლულა... სპეცსამსახურები ნომრებს უსმენდნენ და სტენოგრაფისტმა ქალმა, უფროსობის ნებართვით, ყველაფერი ჩაიწერა, რაც შოლოხოვის საწოლ ოთახში ხდებოდა; ფიქსირდებოდა არა მარტო წარმოთქმული სიტყვები, არამედ ამა თუ იმ მომენტის გაშიფვრაც, რასაკვირველია, ჩამწერის წარმოდგენით (მაშინ სად იყო ვიდეოთვალი...): „მიდიან სააბაზანოში“, „წვებიან ლოგინში“, „უკვე სურვილობენ“ და ასე შემდეგ...

ეჟოვი გაეცნო რამდენიმეგვერდიან „ოქმს“, შეკითხვით „გორაობდი თუ არა შოლოხოვთან?“ მიუგდო ცოლს სახეში და შემდეგ კაი გვარიანადაც უთაქა... ცოტა გასაკვირი ჩანს, რომ მწერალმა, თავისი დიდი სახელისა და ავტორიტეტის მიუხედავად, სისხლიანი ხელებით ცნობილ სახკომს მეუღლის „შეცდენა“ გაუბედა. ერთობ უშიშარი კაციც ყოფილა...

1938 წლის ნოემბერში, მოსკოვის გარეუბანში, ვ.ვოროვსკის სახელობის სანატორიუმში (ნერვული სისტემის დაავადებათა განკურნვის პროფილით) მოთავსებულმა ევგენია ხაიუტინა-ეჟოვამ ძილის წამლის მომაკვდინებელი დოზა მიიღო. გაკვეთით დადგინდა, რომ სიკვდილი გამოიწვია ლუმინალით მოწამვლის შედეგად ფილტვების ორმხრივმა ანთებამ...

მოამზადა
თამაზ ებანოიძე

◉ გამოვიდა საპატრიარქოს მხარდაჭერით

„მნათობი“ კვლავაც იმნათობებს!..

უკვე მერამდენედ ქართული ეკლესია ქომაგობს, ქართული ეკლესია და მისი საპატრიარქო უჭერს მხარს მინავლულ, ქვეყნის ხელისუფლებისგან ზურგშექცეულ ეროვნულ საქმეთა აღორძინებას.

რა მოხდებოდა ისეთი, რომ ამერიკის ერთგულ ხელისუფლებას ჩვენი საამაყო, თითქმის ამერიკის ხნის ჟურნალი „ცისკარი“ დაეფინანსებინა?! უდიდესი ტრადიციების მქონე „მნათობისთვის“ მიეხედა?! ქვეყნის ბიუჯეტს დიდი თანხა დააკლდებოდა?!. ხომ გვაქვს, საბედნიეროდ, ისეთი ფასეულობანი, რომელთაც ამ საბაზრო თუ გაბაზრებული ეკონომიკის პირობებში სწორედაც მთავრობის ყურადღება სჭირდება?!

არა და არაო, ყველამ თავის თავს მიხედოსო და, აკი, უკვე განადგურების პირასაა ქართული კულტურა და განათლება!.. მაგრამ, ღმერთო, მრევლი და ჯანმრთელობა არ მოაკლო ჩვენი ეკლესიის საჭეთმპყრობელს, უდიდეს ეროვნულ მოღვაწეს, უწმინდესსა და უნეტარესს, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს ილია მეორეს, რომლის ძალისხმევითაც საპატრიარქოსთან დაარსდა სულიერების, კულტურისა და მეცნიერების აღორძინების ფონდი და სწორედ ამ ფონდის მხარდაჭერით კვლავაც იარსებებს „ცისკარიცა“ და „მნათობიც“.

და აი, „მნათობის“ პირველი ნომერიც გამოვიდა (გამოვა ორ თვეში ერთხელ), რომელშიც დაბეჭდილი პოეზიის, პროზის, დრამატურგიის ნიმუშები, მოგონებები, თარგმანები, ლიტერატურული ნარკვევები, მეცნიერების ტრიბუნა... რომელთაც ჟურნალის შესავალში ჩვენი პატრიარქის უზენაესი „საშობაო-ეპისტოლე“ უძღვის, მკითხველს, „მნათობის“ ქომაგთ იმის იმედს ჩაუსახავს, რომ საქართველოში მხატვრული სიტყვა კვლავაც იმნათობებს.

ვილენ მარდალეიშვილი

ჩვენ

ეკონომიკის ექსპერტები არ მალავენ, ღიად აცხადებენ, რომ მთავრობის მცდარმა ეკონომიკურმა პოლიტიკამ (თუ ამას პოლიტიკა ჰქვია) საქართველო მწარმოებელი ქვეყნიდან თანდათან აქცია საზღვარგარეთული კაპიტალის მომსახურე საზოგადოებად

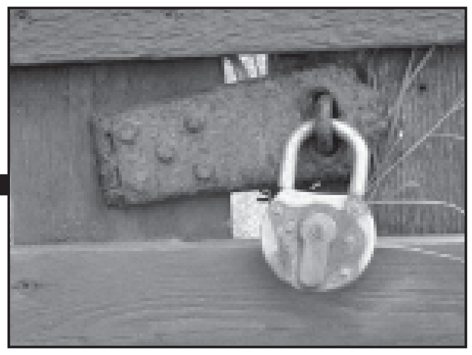

◎ დღევანდელობა

რა საჭიროა ჟანგიანი მრეწველობა, როცა აყვავებულია ეკონომიკა?!

ჰო და ჰო, რა საჭიროა ეს რაღაც ძველმოდური მრეწველობა, ჩაჟანგებულ-ჩაფხავებული ქარხნები და ფაბრიკები, როცა გვაქვს მაღალგანვითარებული ვაჭრობა და აყვავებული ეკონომიკა?! ამას ადრევე აუღეს ალღო ჩვენმა ეროვნულმა მთავრობამაც და ამ საწარმოთა თავკაცებმაც, რომლებმაც დროულად მოძებნეს „საქმიანი ინვესტორები", დაჭრეს, დაანაკუწეს, ჯართად აქციეს ერთ დროს უნიკალური დაზგა-დანადგარები, საზღვარგარეთ გაზიდეს და აღებული ფული ძმაბიჭურად გაინაწილეს. რა თქმა უნდა, მარტო ჩვენ ამის გაკეთება გაგვიჭირდებოდა, სათანადო დახმარება და მხარდაჭერა რომ არ გაეწიათ საერთაშორისო სავალუტო ფონდის, სხვა უცხოური საფინანსო ორგანიზაციების უაღრესად გამოცდილ და გონიერ სპეციალისტებს.

დიახ, სწორედ მათი მხარში დგომითა და რეკომენდაციების წყალობით შევძელით ეროვნული მრეწველობის განადგურება, საიდანაც დღესდღეობით საწარმოთა მხოლოდ დანგრეული კედლები და თვალებჩაშრეტილი ფანჯრებიღა შემოგვცქერიან. და ამის მიუხედავად, არავითარი საფუძველი არ გაგვაჩნია ვამტკიცოთ, რომ ამ პოლიტიკამ არ გაამართლა, ქვეყნის ეკონომიკა დაეცა, დაჩაჩანაკდა და სულთმობრძავი გახდა. პირიქით, თუ ოფიციალურ სტატისტიკას დავუჯერებთ, საქართველოს ეკონომიკა ყოველწლიურად იზრდება (10 და მეტი პროცენტით) და იფურჩქნება, რაც მტრის გულის გასახეთქად, სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლებსაც თვალნათლივ დაეტყო და ხალხის კეთილდღეობასაც.

ზოგი ამას ვერ აანალიზებს ან არ სურს გააანალიზოს (დაინახოს) და ჰგონია, რადგან მუშახელი ფაბრიკა-ქარხნებიდან განიდევნა, ის უმუშევარი დარჩა. არ დაიჯეროთ, ბატონებო, ეს ხალხი ერთი სფეროდან კი განიდევნა, მაგრამ სამაგიეროდ ვაჭრობს და მომსახურების სფეროში დასაქმდა. რა მთავრობის ბრალია, თუ საბაზრო ეკონომიკის დამკვიდრების პირობებში ჩვენში წარუმატებელი და შემოუსავლიანი გახდა მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის დარგები. იყო დრო, როცა ამ სექტორში ყველაზე დიდი მატერიალური დოვლათი იქმნებოდა (ბევრ განვითარებულ ქვეყანაში ახლაც ასეა). მაგრამ ჩვენში მიმდინარე ეკონომიკურმა რეფორმებმა ასე მოითხოვა და პრიორიტეტებიც შესაბამისად შეიცვალა.

მთავარია არა მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის დარგების განვითარება, როგორც ამას ზოგი ჩვენი მეცნიერი და ექსპერტი ფიქრობს, არამედ რეფორმების წარმატებული სვლა და დემოკრატიის აყვავება. ამ მხრივ რომ მსოფლიოში ტოლი არ მოგვეძებნება, ამაზე პრეზიდენტის საზღვარგარეთული ვოიაჟები და იქაურ შემფასებელთა აღტკინებაც მეტყველებს.

იმათაც რომ არ დაგვიკრან ტაში, უკვე იმდენი გამოცდილება დავაგროვეთ, რომ ჩვენ თვითონვე შეგვიძლია დასკვნების გამოტანა. მაგალითად, ბევრმა გლეხმა უკვე იცის, რომ ატმისა და საზამთროს მოყვანა გაცილებით მომგებიანია, ვიდრე ყურძნისა და ვაზს სამართლიანად ზურგი შეაქცია. სოფლის მცხოვრებთა უმეტესობამ კი საერთოდ ხელი აიღო სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოებაზე, ქალაქებს მოაშურა, ვაჭრობაში ჩაება და აქ ნაშოვნი გროშებით არჩენს ოჯახს. ზოგი იმდენად გაიწაფა ამ საქმეში, რომ ჩვენებური ეკოლოგიურად სუფთა კარტოფილი თურქეთში გააქვს, იქაური აქ შემოაქვს, ფულსაც აკეთებს და ქართველი მომხმარებელიც კმაყოფილი ჰყავს – ეს უკანასკნელი მართალია ემულგატორებით დაბინძურებულია, მაგრამ სამაგიეროდ იაფ პროდუქციას ყიდულობს!

ასეა, საბაზრო ეკონომიკამ ყველას ჭკუა ასწავლა – მუშასაც, გლეხსაც და, თქვენ წარმოიდგინეთ, მთავრობასაც, რომლის პოლიტიკამ მთელი ქვეყანა პროდუქციის შემქმნელიდან ვაჭრად აქცია. ბოლო მონაცემებით, საქართველოში ეკონომიკის წამყვან დარგებად ვაჭრობის, კავშირგაბმულობისა და გადამამუშავებელი მრეწველობის დარგები იქცა. დღეს ქვეყნის მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი სწორედ ავტომობილებით ვაჭრობაში, რესტორნებისა და სასტუმროების ბიზნესში, ალკოჰოლური სასმელებისა და თამბაქოს წარმოებაში, ბაზრებსა და ბაზრობებშია დასაქმებული.

ქვეყანაში ასევე პოპულარობით სარგებლობს ტრანსპორტისა და მშენებლობის სექტორები, მომსახურების სფერო, სადაც მოსახლეობის მნიშვნელოვანი რაოდენობა მუშაობს. ამიტომაც, ბუნებრივია, კომერციული ბანკები უფრო „მეგობრობენ" ამ სფეროებთან, ისინი იოლად გასცემენ კრედიტებს მათზე, რადგან იციან, რომ აქ კაპიტალის მოძრაობა დიდია და ამონაგების გაღების შანსიც მეტია. აი, მრეწველობასა და სოფლის მეურნეობაში დასაქმებული მეწარმეების დაკრედიტებისგან კი იგივე ბანკები თავს იკავებენ, რადგან იციან, რომ ამ სფეროებში სესხის გასტუმრების რისკი დიდია. ასეთი სიფრთხილის გამო მრეწველობა და სოფლის მეურნეობა ფინანსური რესურსით ფაქტობრივად ვეღარ სარგებლობენ, რის გამოც მათი წილი ქვეყნის ეკონომიკაში სულ უფრო მცირდება.

ეკონომიკის ექსპერტები არ მალავენ, ღიად აცხადებენ, რომ მთავრობის მცდარმა ეკონომიკურმა პოლიტიკამ (თუ ამას პოლიტიკა ჰქვია) საქართველო მწარმოებელი ქვეყნიდან თანდათან აქცია საზღვარგარეთული კაპიტალის მომსახურე საზოგადოებად, მაგრამ მათ აზრს, სამწუხაროდ, არც არავინ ისმენს და არც არავინ იზიარებს. ეს კი ქვეყნის მრეწველობასთან ერთად საბოლოოდ ანგრევს სოფლის მეურნეობას, რომლის პროდუქცია საბაჟო ტარიფების ლიბერალიზაციის შემდეგ კიდევ უფრო დაბალკონკურენტუნარიანი და ნაკლებშემოსავლიანი გახდა. ამას დაემატა ბლოკადა, რომელიც რუსეთმა გამოგვიცხადა და სოფლის მეურნეობაში დასაქმებული მეწარმენი დიდად აზარალა. თუმცა ჩვენ მთავრობას რომ ჰკითხოთ, ამან კი არ გვაზარალა, პირიქით, სტიმული მოგვცა საერთაშორისო ბაზრის დასაპყრობად(!).

თუ როგორი წარმატებით ვიპყრობთ საერთაშორისო ბაზარს, ამის უტყუარი დასტურია ქვეყნის ექსპორტსა და იმპორტს შორის უარყოფითი სალდოს ზრდა, რომელმაც საგანგაშო ზღვარს – მინუს 1,5 მილიონ დოლარს გადააჭარბა. ამას დაემატა საბაჟო ტარიფების ლიბერალიზაცია, რომლის შემდეგ ეს მაჩვენებელი კიდევ უფრო გაუარესდა.

ქართველი ჩინოვნიკები ხშირად თავს იწონებენ იმით, რომ ეროვნული ვალუტა გამყარდაო, მაგრამ სად გამყარდა, მათ კაბინეტებსა და ეროვნულ ბანკში? აბა ახლა იმ ხალხს ჰკითხეთ, რომლებიც ინფლაციის ზრდის შიშით ბაზრებსა და მაღაზიებში ვეღარ შესულან? გაუგონარი ულოგიკობაა – დოლართან მიმართებაში ჩვენი ლარი მამალივით იყვინჩება, ბაზრებში კი დახლქვეშ შემძვრალა და გამოხედვისა ერცხვინება (!). თან ერცხვინება და თანაც გაკვირვებულია: რანაირად ხდება, რომ ამ საინფლაციო ლოლის პირობებში ბრაზილიიდან ჩამოტანილი ქათმის ხორცი ბაზარში ადგილობრივზე იაფია?

თავად ლარის ლოგიკაზე რა მოგახსენოთ, მაგრამ ეკონომიკის ექსპერტთა განმარტებით, ეს იმის გამო ხდება, რომ ქართული ლარის გამყარების მიზეზით ადგილობრივი პროდუქციის კონკურენტუნარიანობა საერთაშორისო ბაზარზე შეიზღუდა, რამაც დამატებითი სტიმული მისცა იმპორტს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ საქართველოს ისედაც გაღატაკებული მოსახლეობა სუბსიდირებას უწევს იმ ქვეყნების ეკონომიკას, საიდანაც პროდუქტები შემოგვაქვს.

ყველაფერს რომ თავი გავანებოთ, ვიდრე საკუთარი მიღწევების არანჟირებას შევუდგებოდეთ, იქნებ შორს თუ არა, უახლოეს მეზობლებთან მაინც გავიხედოთ. კი ბატონო, ჩვენთან, ვთქვათ, მართლაც გვაქვს მთლიანი შიდაპროდუქტის 9-პროცენტიანი ზრდა, მაგრამ იგივე მაჩვენებელი რომ სომხეთში 13,4 პროცენტია, ხოლო აზერბაიჯანში 30 პროცენტზე მეტი, ამაზე რას იტყვით?

ანდა რით ახსნით, რომ იმავე სომხეთში ინფლაციის დონე 2,9 პროცენტია, ხოლო ჩვენში – 9,2 პროცენტი?

აქედან დასკვნის გამოტანა მესამეკლასელ მოსწავლესაც კი არ გაუჭირდება – გამოდის, რომ ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელი ჩვენში ინფლაციის ტოლია! შე დალოცვილო, მაშ როგორღა იზრდება ქვეყნის ეკონომიკა და შესაბამისად ხალხის კეთილდღეობა?

საქართველოს მთავრობა უნდა გერქვას, რომ ასეთი ტყუილი დაიჯერო!

ოთარ ხუციშვილი

◎ ქვირფასი სილუეტები

„ინფორმაციის მარშალი..."

მისი მსმენელი შეუძლებელია არ გაკვირდეს, საიდან აქვს ამ კაცს ამდენი ინფორმაცია, საიდან იცის, ყვავი ჩხიკვის მამიდის წარმომავლობის შესახებ, საიდან ახსოვს ესა თუ ის გვარი ამ სოფელში უფრო მეტია თუ იმ სოფელში... ვთქვათ, დიდი ივანე ჯავახიშვილის, დიდი ნიკო ბერძენიშვილის წინაპრების წინაპრები ვინ იყვნენ (ცნობილ ისტორიკოსს – ისტორიის ანალებში ჩხრეკვა ყმაწვილკაცობიდან დასჩემდა), ვთქვათ, ილია დათუნაშვილმა მესამე გოლი „არარატს" მარჯვენათი გაუტანა თუ მარცხენათი (ქართული ფეხბურთის გულდამწვარი ჭირისუფალია), და ასე შემდეგ და ასე შემდეგ...

მისი ყოვლისმცოდნეობით გაკვირვებულმა ზაურ გომართელმა ერთხელ ასეთი სალაღობო სტრიქონებით შეამკო:

ერთ დღეს ეს შენი ფიქრები,
რომ გააშიშვლო, გაშალო,
აუ, რა დღეში ვიქნებით,
ინფორაციის მარშალო!

მაშ, ეს დურმიშხან ცინცაძეა, ჩვენი უკვე სამოცდათხუთმეტი წლის ძმა და მეგობარი – შესანიშნავი ისტორიკოსი, უნიკალური მეხსიერების კაცი, ჩოხატაურელი, ზემო ფარცხმელი, კაი ოჯახიშვილი, გასული საუკუნის ორმოციანი წლების ბოლოს თავისებური კოლორიტით რომ ჩამოვიდა თბილის-ქალაქში, დაამთავრა დედაუნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტი, ასპირანტურა, გახდა სტუდენტების საყვარელი ლექტორი და აგერ, აქამდე, ლომაიასა და ხუბუას ვაი რეფორმებამდე, უნივერსიტეტის უფროსი თაობის პროფესორ-მასწავლებელთა ღირსეული წევრი იყო.

დურმიშხანი გაზეთ „კომუნისტის" რედაქციაში გავიცანი, ვაჟა ჭანიშვილთან და ბაკურ ბახტურიძესთან მოდიოდა ხოლმე, მოჰყვებოდა მას სულიკო ხაჟალია, რეზო გოგელია (ნათელი დაადგეთ, დღეს არც ერთი ცოცხალი აღარ არის) და იყო ერთი კამათი და დაკა-დაკა ინფორმაციის განყოფილებაში. ცხადია, ძირითადად, ფეხბურთზე კამათობდნენ და, აქ, დურმიშხანის ინფორმაციის სიჭარბე და მჭერმეტყველება, ყველას აბრუებდა. ხშირად კი მჭერმეტყველება ვლინდებოდა თამადობაშიც (ახლაც ასეა), რომელსაც, შიგადაშიგ, გურული კრიმანჭულით გააფერადებდა ხოლმე. აქვე ვიტყვი, რომ დურმიშხანს ქართულ სიმღერასა და ქართულ ფეხბურთზე მზე ამოსდის, წლების განმავლობაში თბილისის „დინამოს" იყო „აკიდებული" და ჩვენს საამაყო გუნდთან ერთად მიმოდიოდა ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქალაქებში, გაზიარებული აქვს ტაშკენტისა და დიუსელდორფის ენით აუწერელი სიხარული. შეიძლება ითქვას, რომ იგი უახლოესი მეგობარი იყო ლეგენდარული ნოდარ ახალკაცისა, რომელსაც, ამ ცოტა ხნის წინათ, შესანიშნავი მონოგრაფია უძღვნა.

იგი გულქართლი კაცია, საქართველოს ისტორიულ წარსულს რომ იკვლევს, ცხადია, მის უკეთეს მომავალზეც ოცნებობს. ასე შეიქმნა მისი უტყუარი ფაქტებით გაჯერებული წიგნები – „საქართველოს საზღვრები" (ქართულ და რუსულ ენებზე), „1812 წელი კახეთში", „1905 წელი საქართველოში", ისტორიული ნარკვევები „ხიზაბავრა", „საქართველო მე-19 საუკუნეში" და ასე შემდეგ.

გადაჰყვა მეგობრებს, გადაჰყვა აქეთ-იქით „წოწიალს" და ოჯახს ცოტა გვიან მოეკიდა ჩვენი გმირი, მაგრამ ახლა ისეთი ბუდე აქვს, ქვეყანას რომ ურჩევნია. ფიცხ გურულს, აბა, მშვიდი რაჭველი ქალბატონის – ირინას მეტი ვინ გაუგებდა, ჰოდა, იგი უთბობს ოჯახს, რომლის სიხარულიცაა უკვე აქალიშვილებული ქეთევანი (მამიკოს „ქეთია").

მაშ, იმედიანად იყავი, ძმაო, დურმიშხან!

ვილენ მარდალეიშვილი

სურათზე: დურმიშხან ცინცაძე (მარცხნივ) ანზორ ერქომაიშვილთან და ალექსანდრე ჩივაძესთან ერთად.

რეკლამა „საქართველოს რესპუბლიკაში" 98-96-32; 899 328576

ქ. თბილისის სახელმწიფო ქონების აღრიცხვისა და პრივატიზების სამმართველო აცხადებს აუქციონს ჩამოწერის შედეგად მიღებული ჯართის რეალიზაციის შესახებ

1. ქ. თბილისის №97 საჯარო სკოლის შენობის რემონტის შედეგად მიღებული შავი ლითონის სავარაუდო წონაა 2,3 ტონა. ერთი ტონა შავი ლითონის ღირებულება შეადგენს 120 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში. „ბიჯი"-ს სიდიდე 1 ტონა შავ ლითონზე შეადგენს 10 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში, „ბე" 50 აშშ დოლარის ოდენობით ეროვნული კურსით ლარებში. მონაწილის ბილეთის სიდიდე განისაზღვრება 10 ლარის ოდენობით.

2. ქ. თბილისის №181 საჯარო სკოლის შენობის რემონტის შედეგად მიღებული შავი ლითონის სავარაუდო წონაა 15,9 ტონა. ერთი ტონა შავი ლითონის ღირებულება შეადგენს 120 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში. „ბიჯი"-ს სიდიდე 1 ტონა შავ ლითონზე შეადგენს 10 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში, „ბე" 500 აშშ დოლარის ოდენობით ეროვნული კურსით ლარებში. მონაწილის ბილეთის სიდიდე განისაზღვრება 10 ლარის ოდენობით.

3. ქ. თბილისის №69 საჯარო სკოლის შენობის რემონტის შედეგად მიღებული შავი ლითონის სავარაუდო წონაა 1,5 ტონა. ერთი ტონა შავი ლითონის ღირებულება შეადგენს 120 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში. „ბიჯი"-ს სიდიდე 1 ტონა შავ ლითონზე შეადგენს 10 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში, „ბე" 50 აშშ დოლარის ოდენობით ეროვნული კურსით ლარებში. მონაწილის ბილეთის სიდიდე განისაზღვრება 10 ლარის ოდენობით.

4. ქ. თბილისის №103 საჯარო სკოლის შენობის რემონტის შედეგად მიღებული შავი ლითონის სავარაუდო წონაა 3 ტონა. ერთი ტონა შავი ლითონის ღირებულება შეადგენს 120 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში. „ბიჯი"-ს სიდიდე 1 ტონა შავ ლითონზე შეადგენს 10 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში, „ბე" 100 აშშ დოლარის ოდენობით ეროვნული კურსით ლარებში. მონაწილის ბილეთის სიდიდე განისაზღვრება 10 ლარის ოდენობით.

5. ქ. თბილისის №21 საჯარო სკოლის შენობის რემონტის შედეგად მიღებული შავი ლითონის სავარაუდო წონაა 9 ტონა. ერთი ტონა შავი ლითონის ღირებულება შეადგენს 120 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში. „ბიჯი"-ს სიდიდე 1 ტონა შავ ლითონზე შეადგენს 10 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში, „ბე" 200 აშშ დოლარის ოდენობით ეროვნული კურსით ლარებში. მონაწილის ბილეთის სიდიდე განისაზღვრება 10 ლარის ოდენობით.

6. ქ. თბილისის №71 საჯარო სკოლის შენობის რემონტის შედეგად მიღებული შავი ლითონის სავარაუდო წონაა 11 ტონა. ერთი ტონა შავი ლითონის ღირებულება შეადგენს 120 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში. „ბიჯი"-ს სიდიდე 1 ტონა შავ ლითონზე შეადგენს 10 აშშ დოლარს ეროვნული კურსით ლარებში, „ბე" 250 აშშ დოლარის ოდენობით ეროვნული კურსით ლარებში. მონაწილის ბილეთის სიდიდე განისაზღვრება 10 ლარის ოდენობით.

ჯართის საბოლოო დაზუსტებული წონა განისაზღვრება აუქციონში გამარჯვებულის და ორგანიზაციის წარმომადგენლებთან ერთად.

აუქციონში გამარჯვებულმა უზრუნველყოს თავისი ხარჯით ჯართის დამუშავება და გატანა.

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს 09.11.06 წ. №16/59/100-6 წერილის თანახმად აუქციონში მონაწილეთა განაცხადების მიღება მიმდინარეობს 2007 წლის 28 მარტიდან 27 აპრილის ჩათვლით 11 საათიდან 16 საათამდე. იმ შემთხვევაში, როდესაც 30-ე კალენდარული დღე ემთხვევა დასვენების დღეს, მაშინ განაცხადების მიღება გრძელდება და შეწყდება მომდევნო პირველ სამუშაო დღეს, იმავე საათზე. აუქციონი ჩატარდება 2007 წლის 27 აპრილს 16:30 საათზე.

თანხა ჩაირიცხება მიმღები: ერთიანი ანგარიში არასაგადასახადო (ცენტრალური¿, ანგარიში: 200122900, ბანკი: საქართველოს ეროვნული ბანკი, ბანკის კოდი: 220101107, სახაზინო კოდი: 302003000.

დამატებითი ცნობებისათვის მიმართეთ ქ. თბილისის სახელმწიფო ქონების აღრიცხვისა და პრივატიზების სამმართველოს იურიდიულ განყოფილებას, მისამართი: **გ. ტაბიძის №4, მე-4 სართული, ტ. 93-37-64.**

შენიშვნა: ინფორმაცია გამოქვეყნებულია გაზეთ „მესაკუთრის" 2007 წლის 21 მარტის №10 (509¿-ში.

ქ. თბილისის სახელმწიფო ქონების აღრიცხვისა და პრივატიზების სამმართველო აცხადებს აუქციონის ფორმით სახელმწიფო ავტოტრანსპორტის, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ბალანსზე რიცხული სეიფების და შინაგან საქმეთა სამინისტროს ბალანსზე რიცხული ძირითადი საშუალებების (ძაღლები) პრივატიზებას:

№	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1	[illegible]	[illegible]-2107 სახ.NAAZ-263	1992	1100	100	350
2	[illegible]	[illegible]-3110 სახ.NUUU-996	1997	650	50	200
3	[illegible]	[illegible]-3110 სახ.NAOA-398	1999	775	50	250
4	[illegible]	[illegible]-3110 სახ.NSTS-404	2000	700	50	210
5	[illegible]	[illegible] სახ.NFBI-701	1998	750	50	230
6	[illegible]	[illegible]-31029 სახ.NVIV-892	1994	550	50	170
7	[illegible]	[illegible]-19 სახ.NPOL-224	1997	1375	100	400
8	[illegible]	[illegible]-3110 სახ.NIIM-303	1999	500	50	150
9	[illegible]	[illegible]-3102 სახ.NVIV-493	1995	875	50	260
10	[illegible]	[illegible] სახ.MAAS-037	1998	900	50	270
11	[illegible]	[illegible] სახ.MADO-113	1998	900	50	270
12	[illegible]	[illegible] სახ.MION-259	1998	2250	100	700
13	[illegible]	[illegible]-740 სახ.MMUR-618	1988	450	50	130
14	[illegible]	[illegible]-740 სახ.MQQO-169	1987	725	50	210
15	[illegible]	[illegible] სახ.MIOI-951	1990	475	50	150
16	[illegible]	[illegible]-2107 სახ.MADN-769	1988	450	50	120
17	[illegible]	[illegible]-2107 სახ.MUUU-609	1991	375	50	110
18	[illegible]	[illegible] სახ.MVIV-404	1993	900	50	300
19	[illegible]	[illegible]-31029 სახ. № MAO-107	1996	1250	100	375
20	[illegible]	[illegible] სახ.MARL-132	1993	3800	200	1200
21	[illegible]	[illegible]-3110 სახ.MMAO-074	1997	2600	100	800
22	[illegible]	[illegible] K 320 სახ.MVIP-018	1994	8800	400	2700
23	[illegible]	[illegible]-2107 სახ.MADF-171	1995	725	50	210
24	[illegible]	[illegible] სახ.MABO-109	1998	950	50	250
25	[illegible]	[illegible] 230 სახ.MTOT-030	1992	1375	100	300
26	[illegible]	[illegible]-431410 სახ.MTI-[illegible]	1989	350	50	100
27	[illegible]	[illegible]-3102 სახ.MYVY-392	1984	200	50	50

№	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
28	[illegible]	[illegible] № 1	1983	40	3	12
29	[illegible]	[illegible] № 2	1983	30	3	10
30	[illegible]	[illegible] № 3	1983	30	3	10
31	[illegible]	[illegible] № 4	1985	30	3	10
32	[illegible]	[illegible] № 5	1985	30	3	10
33	[illegible]	[illegible] № 6	1985	30	3	10
34	[illegible]	[illegible] № 7	1985	20	2	6

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
35	[illegible]	12.11.2002წ.	18	3	7
36	[illegible]	19.05.2002წ.	18	3	7

შენიშვნა: მონაწილის ბილეთის ღირებულება თითოეული ლოტისთვის განისაზღვრება 10 ლარის ოდენობით.

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს 09.11.06 წ. №16/59/100-6 წერილის თანახმად აუქციონში მონაწილეთა განაცხადების მიღება მიმდინარეობს 2007 წლის 26 მარტიდან 25 აპრილის ჩათვლით 11 საათიდან 16 საათამდე. იმ შემთხვევაში, როდესაც 30-ე კალენდარული დღე ემთხვევა დასვენების დღეს, მაშინ განაცხადების მიღება გრძელდება და შეწყდება მომდევნო პირველ სამუშაო დღეს, იმავე საათზე. აუქციონი ჩატარდება 2007 წლის 25 აპრილს 16:30 საათზე.

თანხა ჩაირიცხება მიმღები: ერთიანი ანგარიში არასაგადასახადო (ცენტრალური¿, ანგარიში: 200122900, ბანკი: საქართველოს ეროვნული ბანკი, ბანკის კოდი: 220101107, სახაზინო კოდი: 302003000.

დამატებითი ცნობებისათვის მიმართეთ ქ. თბილისის სახელმწიფო ქონების აღრიცხვისა და პრივატიზების სამმართველოს იურიდიულ განყოფილებას, მისამართი: **გ. ტაბიძის №4, მე-4 სართული, ტ. 93-37-64.**

შენიშვნა: ინფორმაცია გამოქვეყნებულია გაზეთ „მესაკუთრის" 2007 წლის 21 მარტის №10 (509¿-ში.

● ხუთი დღის განმავლობაში გრძელდებოდა ფოთში უეფას ეგიდით გათვალისწინებული „სახალისო ფეხბურთის“ სასწავლო პროგრამა, რომელშიც ორასამდე მოზარდი მონაწილეობდა

◉ სამბო

შიდაქართლელთა მონაგარი

სამბო სპორტის ის სახეობაა, რომელსაც მილიონობით მიმდევარი და დამფასებელი ჰყავს, მაგრამ საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტი დღემდე არ წყალობს — ვერა და ვერ გადაიქცა ოლიმპიურ დისციპლინად. ამის მიუხედავად, წარმატებით ეწყობა ეროვნული და კონტინენტის ჩემპიონატები, საერთაშორისო ტურნირები. სამბო სისხლსავსე ცხოვრებით ცხოვრობს.

ახლახან ლევან თედიაშვილის სახელობის დილმის სპორტულ კომპლექსში გამართული საქართველოს პირველობა სამბოში ახალგაზრდებს შორის ამის დასტურია.

შიდა ქართლის მხარე ჭიდაობაში საერთოდ, და, კერძოდ, სპორტის ამ სახეობაში, ტრადიციულად მეწინავეობს. გურამ პაპიტაშვილის, გივი ზაუტაშვილის, ლავ-

რენტი კაციაშვილის ლამის ლეგენდად ქცეული სახელები ბევრს ეუბნება სპორტის მოყვარულთ. ისინი არა მარტო დიდი ჩემპიონების, პედაგოგ-მწვრთნელთა მთელი თაობის აღმზრდელებიც არიან.

საქართველოს დედაქალაქში შიდაქართლელებმა კვლავ მშვენივრად იასპარეზეს. როგორც საშუალო, ისე ქვემძიმე წონით კატეგორიაში გორელებმა დავით კარბელაშვილმა და ნუგზარ ბადაშვილმა მკერდი ჩემპიონის ოქროს მედლით დაიმშვენეს. ეს სპორტსმენები და ჭაბუკთა შორის ეროვნული პირველობის გამარჯვებულები ზურაბ დილებაშვილი, გია სარაული და რობერტ მშვიდობაძე აპრილში მონაწილეობას მიიღებენ ევროპის პირველობაზე, რომელსაც 17-21 მაისს რიგა უმასპინძლებს.

გურამ ვაშაკიძე,
„სრ“ საკ. კორ.

◉ მხარე

ერთობლივი ძალისხმევის შედეგი

ფოთი ყოველთვის გამოირჩეოდა სპორტული ტრადიციებით. აქაურ ათლეტებს არაერთ მნიშვნელოვან შეჯიბრებაში უსახელებიათ თავი. მათ შორის — ოლიმპიურ თამაშებში მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატებსა თუ პირველობებზე. სპორტსმენთა მომზადებასთან ერთად აქ განსაკუთრებული ყურადღება ბაზების აღდგენა-განახლებასა და მოსახლეობაში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დანერგვას ექცევა. ამ საქმიანობის გააქტიურებას ხელი შეუწყო ორი წლის წინათ სპორტისა და ტურიზმის ახალი სამსახურის შექმნამ, რომელსაც სათავეში ჩაუდგა კრივის სამყაროში კარგად ცნობილი სპეციალისტი ზურაბ ტიბუა.

სამსახურის ინიციატივით ბოლო ორი წლის განმავლობაში განმტკიცდა ურთიერთობები ეროვნულ ფედერაციებთან, ქალაქის სპორტულმა ბაზებმა კი საინტერესო ორთაბრძოლებს უმასპინძლა. უპირველესად, უნდა აღინიშნოს ოლიმპიური ჩემპიონის ვიქტორ კრატასიუკის სახელობის საერთაშორისო შეჯიბრება ნიჩბოსნობაში მდინარე რიონზე, რომელშიც მასპინძლებთან ერთად აზერბაიჯანისა და სომხეთის წარმომადგენლებმაც იასპარეზეს. ხუთი დღის განმავლობაში გრძელდებოდა ფოთში უეფას ეგიდით გათვალისწინებული „სახალისო ფეხბურთის“ სასწავლო პროგრამა, რომელშიც ორასამდე მოზარდი მონაწილეობდა.

საქმიანი ურთიერთობა ჩამოყალიბდა ქალაქის სპორტისა და ტურიზმის სამსახურსა და ირლანდიის კრივის ფედერაციას შორის. დაგეგმილია ფოთელ და ბრიტანელ ათლეტთა ერთობლივი საწვრთნელი შეკრებები. ამგვარი შეთანხმების მიღწევა შესაძლებელი გახდა იმ მარტივი მიზეზით, რომ ირლანდიის კრივის ეროვნულ ნაკრებს საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი ფოთელი ზაურ ანთია უდგას სათავეში.

რადგან კრივს შევეხეთ, ალბათ, აუცილებლად უნდა ვახსენოთ ის ფაქტიც, რომ შარშან ფოთელთა ოლიმპიურმა იმედმა კახა ჟვანიამ ევროპის ჩემპიონატზე ბრინჯაოს მედალი დაიმსახურა, ხოლო სიდნეის ოლიმპიადის მესამე პრიზიორმა ვლადიმერ ჭანტურიამ, რომელიც პროფესიულ რინგზე ცდის ძალებს, ორიოდე დღის წინათ საქართველოში პირველად გათამაშებული ქამარი მოიპოვა.

სპორტისა და ტურიზმის სამსახური დიდ ყურადღებას უთმობს სპორტული ბაზების კეთილმოწყობას. ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხებით შესაძლებელი გახდა ქალაქის ათამდე მარტივი ტიპის მოედნის აღდგენა, საცხენოსნო ბაზისა (თავლა, გასახდელები, სახტომი ბარიერების დამზადება, იპოდრომის განახლებაძ და აღმოსავლური ორთაბრძოლების ცენტრის კაპიტალური რემონტი; შეკეთდა კრივის და ხელბურთის დარბაზები, ჭადრაკის კლუბი.

საგულისხმოა ისიც, რომ გადაიდგა პირველი ნაბიჯები ტურიზმის განსავითარებლადაც. საქმიანი ურთიერთობები დამყარდა საბერძნეთის, გერმანიის, ჰოლანდიის, ისრაელის, ირლანდიის წარმომადგენლებთან გაცვლით ტურისტულ ღონისძიებებთან დაკავშირებით.

— ბოლო ორი წლის განმავლობაში ბევრი სასიკეთო საქმე გავაკეთეთ, — მითხრა ზურაბ ტიბუამ. — რომ არა ქალაქის მერიისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო ადმინისტრაციის დახმარება და თანადგომა, მარტო ჩვენი სამსახური ვერაფერს გახდებოდა. მომავალშიც მათი გვეიმედება, რადგან ფრიად საინტერესო ღონისძიებები გვაქვს ჩაფიქრებული...

გვჯერა, რომ ერთობლივი ძალისხმევით ფოთელი სპორტსმენები წარმატებებს ამრავლებენ.

ლექსო ცინცაძე

◉ ორბიტაზე

მასპინძლობდა გორი

ახლახან გორის საჭადრაკო კლუბმა გოგონებისა და ბიჭების იმ ზონალურ ტურნირს უმასპინძლა, საიდანაც ასაკობრივი ჯგუფების პრიზიორები მონაწილეობას მიიღებენ საქართველოს ჩემპიონატში.

ორდღიანი უშეღავათო ბრძოლების შემდეგ საქართველოს პირველობაზე თამაშის უფლება მოიპოვეს: ქეთი საათაშვილმა (გორიძ, თამარ გველესიანმა (ხაშურიძ და მარი რაზმაძემ (გორიძ; გორელებმა ვასილ დოთიაშვილმა, ივანე ნასყიდაშვილმა და ლუკა ლიჩელმა; გორელმა ოსტატობის კანდიდატმა ეკა გოგლიძემ, კასპელებმა ქეთი ბექაურმა და თამარ ჯანანაშვილმა; ოსტატობის კანდიდატმა ლექსო ხახუტაშვილმა, ლაშა ინდუაშვილმა (ორივე გორიძ და ქარელელმა ლექსო ბარამაშვილმა.

დაემხო 18 წლის რეკორდი

ველოსპორტში ბრიტანელმა ოლიმპიურმა ჩემპიონმა 1 კილომეტრზე გიტში კრისტოფერ ჰოიმ 500-მეტრიანი დისტანცია 31, 414 წამში დაფარა და 0, 209 წამით გააუმჯობესა 18 წლის წინათ გერმანელი ლუტც ჰესლიხის დამყარებული მსოფლიო რეკორდი.

დიდების კვარცხლბეკზე — მესამედ

1962 წლიდან, როდესაც პრაღაში ფიგურული სრიალის წყვილთა ასპარეზობაში რუსეთელმა დუეტმა — ლუდმილა ბელოუსოვამ და ოლეგ პროტოპოპოვმა — „ვერცხლი“ მოიპოვა, რუსი სპორტსმენები დიდების კვარცხლბეკიდან აღარ ჩამოსულან. ახლა ამომავალი მზის ქვეყანაში — იაპონიის დედაქალაქ ტოკიოში მსოფლიო ჩემპიონატზე მათ ბედმა აღარ გაუღიმა — იუკო კავაგუტისა და ალექსანდრე სმირნოვის წყვილი მხოლოდ მეცხრე ადგილით „დაკმაყოფილდა“, ხოლო მოკლე პროგრამის შემდეგ მე-11 ადგილზე მყოფი მარია პეტროვა და ალექსეი ტიხონოვი, ამ უკანასკნელის ფეხის კუნთების ტკივილის გამო, საასპარეზოდ აღარ გამოსულან.

სამაგიეროდ ბრწყინვალედ იასპარეზა ჩინურმა წყვილმა — შენ სოუემ და ჩჟაო ხუნბომ — ისინი მესამედ ავიდნენ საპატიო კვარცხლბეკზე. მეორე ადგილიც ჩინელებმა მოიპოვეს. კაცებში მოკლე პროგრამის შემდეგ წინაა ჟუბერი (საფრანგეთიძ, მეორე ადგილზეა კანადელი ბატლი.

◉ რეტრო

რომაული ოქროს ნახტომი

ოდითგანვე ყველა გზა რომში მიდიოდა. ასე იყო 1960 წელსაც, როცა მსოფლიო ქალაქთა პატრიარქი ოლიმპიურ თამაშებს მასპინძლობდა. XVII ოლიმპიურმა თამაშებმა სილამაზითა და შედეგებით ერთ-ერთი ბრწყინვალე ფურცელი ჩაწერა სპორტულ მატიანეში. დასტურად ამისა, ყველა დროის გამორჩეული მოკრივის, ლეგენდარული მუჰამედ ალის სახელიც კმარა, რომლის ვარსკვლავი სწორედ იქ ამობრწყინდა. საქართველოს სახელით სათქმელი სეფე-სიტყვა ამ თამაშებზე რობერტ შავლაყაძემ თქვა.

მძლეოსნობას სპორტის დედოფალს ეძახიან. თუ ასეა, მაშინ სიმაღლეზე ხტომა, სილამაზითა და პოპულარობით დედოფალთა დედოფალია. ამ სახეობაში მონოპოლია ამერიკელებს ეპყრათ. ასე იყო ამჯერადაც. მსოფლიო რეკორდსმენის თომასის სპორტულ მიღწევებზე ლეგენდები იწერებოდა პრესაში. დადგა ნანატრი დღე, აგიზგიზდა ჩირაღდანი და საზეიმოდ გაიხსნა ოლიმპიური თამაშები. მაყურებლებით გადაჭედილ

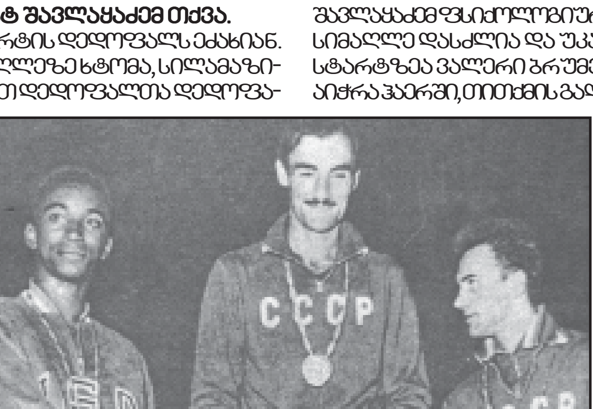

სტადიონზე ერთმანეთის პირისპირ წარსდგნენ: საბჭოეთის მხრიდან რობერტ შავლაყაძე და ვალერი ბრუმელი, საპირისპირო მხარეს კი ამაყად დააბიჯებდა უპირველესი ფავორიტი თომასი. დაიწყო ასპარეზობა. სხვადასხვა მიზეზთა გამო, მაყურებელი შავლაყაძის მიმართ თავიდანვე სიმპათიით განეწყო. თამასა ნელ-ნელა მაღლა-მაღლა მიიწევდა, ასცდა ორმეტრიან ზღვარს და 216 სანტიმეტრს მიაღწია. დაძაბულობამ პიკს მიაღწია. სუნთქვაშეკრული მაყურებელი გასუსული ადევნებდა თვალყურს ბრძოლას. შავლაყაძემ ფსიქოლოგიურად დაჯაბნა მეტოქე. სიმაღლე დასძლია და უკან მოიტოვა თომასი. სტარტზეა ვალერი ბრუმელი. გამორბენი, იგი აიჭრა ჰაერში, თითქმის გადაევლო თამასას, მაგრამ ბრუმელთან ერთად თამასაც დაბლა დაეშვა, რასაც მოჰყვა მაყურებელთა გნიასი და ოვაცია. შავლაყაძემ სეფე-სიტყვა საქმედ აქცია, დაამსხვრია ამ სახეობაში ამერიკელთა უძლეველობის მითი და ოლიმპიური ჩემპიონი გახდა, რაც რომის მოწმენდილ ცაზე მეხის გავარდნას ჰგავდა. ამით მან დასაბამი მისცა შემდგომში ვალერი ბრუმელის ტრიუმფალურ სვლას, რომელმაც ეს სიმაღლე, მხოლოდ მომდევნო ცდაზე დაძლია და ვერცხლის მედალს დასჯერდა.

რადგან საბჭოთა კავშირს რუსეთთან აიგივებდნენ, ჩვენი ოქრო მათ ყულაბაში ჩაჩხრიალდა. შავლაყაძეს კი ისღა დარჩენოდა, მოზღვავებული კორესპონდენტებისათვის, იმდროინდელი ჩიქორთული ინგლისურით განემარტა — „ნო რუს, იეს გეორგიშ შავლაყაძე“.

ასეთია, სამწუხაროდ, „ბედი ჩვენი მდევარი“. მაშინდელმა პარტიულმა ელიტამ ღირსეულად დააფასა მისი დამსახურება და კრემლში საზეიმოდ გადასცა ქვეყნის უმაღლესი ჯილდო, ლენინის ორდენი. შეიძლება დღეს ამ ფაქტმა მავანს ღიმილიც კი მოჰგვაროს, მაგრამ რისი ტოლი იყო იგი ქართველთმოძულე ხრუშჩოვის ზეობის დროს, ადვილი წარმოსადგენია. მიუხედავად ასეთი დამსახურებისა, რობერტ შავლაყაძე გამორჩეულად თავმდაბალი, ყოველგვარ ამბიციას მოკლებული პიროვნება გახლდათ და ასეთად რჩება დღესაც. რას იფიქრებდა სამოციანი წლების ლეგენდარული ოლიმპიური ჩემპიონი, ღირსეული შვილი თავისი ქვეყნისა, თუ სამშობლო მისთვის გამოყოფილ ბინას სადავოს გახდიდა. ვფიქრობ, ამ სირცხვილში ჩვენი წილი საზოგადოებამაც უნდა გავინაწილოთ.

ალბერტ გულისაშვილი,
სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატი

განცხადებები

აუქციონის ჩატარების შესახებ

№ 53. პარასკევი. 23 მარტი. 2007 წელი.

ქუთაისის საგადასახადო ინსპექცია 2007 წლის 26 აპრილს დღის 14.00 საათზე ქუთაისის საგადასახადო ინსპექციის შენობაში (მის. ქუთაისი, რუსთაველის 1ძ ს/ს „იმედი“-ს ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის მიზნით ატარებს ღია აუქციონს.

ს/ს „იმედი“-ს ქონება მდებარეობს ქუთაისში, მშენებლის 2-ში, სარეალიზაციოდ გამოტანილია ს/ს „იმედი“-ს უძრავ-მოძრავი ქონება.

№	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]				
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]				
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
16	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
17	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
18	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
19	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
21	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
22	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
23	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
24	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
25	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
26	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
27	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
28	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
29	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
30	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
31	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
32	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
33	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
34	[illegible]	ც-1	6000	[illegible]
35	[illegible]	ც-1	230	[illegible]
36	[illegible] N18132	ც-1	3820	[illegible]
[illegible]				
1	[illegible]	28.5კგ	114	[illegible]
2	[illegible]	1382ც	203	[illegible]
3	[illegible]	132.4კგ	144	[illegible]
4	[illegible]	3021ც	37	[illegible]
5	[illegible]	323ც	2783	[illegible]
6	[illegible]	6240ც	222	[illegible]
7	[illegible]	0.971კგ	194	[illegible]
8	[illegible]	6444ც	30	[illegible]
9	[illegible]	153კგ	918	[illegible]
			97090	

სულ ს/ს „იმედი“-ს სარეალიზაციოდ გამოტანილი ქონების საწყისი ფასი შეადგენს 97090 (ოთხმოცდაჩვიდმეტიათასოთხმოცდაათი) ლარს.

მესამე პირები, რომელთაც გააჩნიათ უფლებები ამ ქონებაზე, ვალდებულნი არიან ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებანი აუქციონის დაწყებამდე წარუდგინონ ქუთაისის საგადასახადო ინსპექციას.

აუქციონზე მონაწილეობის მსურველი პირი ვალდებულია აუქციონის დაწყებამდე ხაზინის სადეპოზიტო ქვეანგარიშზე წინასწარ გადაიხადოს აუქციონზე გასაყიდად გამოტანილი იმ ნივთის საწყისი ღირებულების 2%, რომლის შეძენასაც იგი აპირებს, რაც გამარჯვების შემთხვევაში ჩაითვლება გადახდილი თანხის ანგარიშში.

ყველა დაინტერესებულ პირს უფლება აქვს ქუთაისის საგადასახადო ინსპექციასთან შეთანხმებით წინასწარ გაეცნოს აუქციონზე გასაყიდად გამოტანილ ქონებას.

დაწვრილებითი ინფორმაციის მისაღებად შეგიძლიათ მიმართოთ მისამართზე: ქუთაისი, რუსთაველის გამზ. 1, ტელ. 4-20-95, 4-45-79

ქუთაისის საგადასახადო ინსპექცია 2007 წლის 25 აპრილს დღის 14.00 საათზე ქუთაისის საგადასახადო ინსპექციის შენობაში (მის. ქუთაისი, რუსთაველის 1ძ ს/ს „ქუთაისი 3000“-ის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის მიზნით ატარებს ღია აუქციონს.

ს/ს „ქუთაისი 3000“-ის ქონება მდებარეობს ქუთაისში, მშენებლის 2-ში, სარეალიზაციოდ გამოტანილია ს/ს „ქუთაისი 3000“-ის უძრავ-მოძრავი ქონება.

№	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]				
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]				
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
16	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
17	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
18	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
19	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
21	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
22	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
23	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
24	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
25	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
26	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
27	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
28	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
29	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
30	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
31	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
32	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
33	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
34	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
35	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
36	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
37	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
38	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
39	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
40	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
41	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
42	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
43	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
44	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
45	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
46	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]				
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
			[illegible]	

სულ ს/ს „ქუთაისი 3000“-ის სარეალიზაციოდ გამოტანილი ქონების საწყისი ფასი შეადგენს 86508 (ოთხმოცდაექვსიათასხუთასრვა) ლარს.

მესამე პირები, რომელთაც გააჩნიათ უფლებები ამ ქონებაზე, ვალდებულნი არიან ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებანი აუქციონის დაწყებამდე წარუდგინონ ქუთაისის საგადასახადო ინსპექციას.

აუქციონზე მონაწილეობის მსურველი პირი ვალდებულია აუქციონის დაწყებამდე ხაზინის სადეპოზიტო ქვეანგარიშზე წინასწარ გადაიხადოს აუქციონზე გასაყიდად გამოტანილი იმ ნივთის საწყისი ღირებულების 2%, რომლის შეძენასაც იგი აპირებს, რაც გამარჯვების შემთხვევაში ჩაითვლება გადახდილი თანხის ანგარიშში.

ყველა დაინტერესებულ პირს უფლება აქვს ქუთაისის საგადასახადო ინსპექციასთან შეთანხმებით წინასწარ გაეცნოს აუქციონზე გასაყიდად გამოტანილ ქონებას.

დაწვრილებითი ინფორმაციის მისაღებად შეგიძლიათ მიმართოთ მისამართზე: ქუთაისი, რუსთაველის გამზ. 1, ტელ. 4-20-95, 4-45-79

● დღეგრძელობის საგაზაფხულო დღეები დასრულდება 25 მარტს სწორი კვების პროექტის წარდგინებით „ფორაქიშვილების დარბაზში“ ფოტოექსპოზიციის ფონზე „საკვები, როგორც წამალი... წამალი, როგორც საკვები“

◎ დღეგრძელობის კვირეული

„რომ არ დავბერდეთ“

ამ დევიზით თბილისში დაფუძნდა საერთაშორისო ასოციაცია „930“. შესაძლოა, ერთი შეხედვით, ასოციაციის სახელწოდება უცნაურად მოგეჩვენოთ, მაგრამ უცნაური ამაში არაფერია. ასეთი სახელწოდება ზედგამოჭრილია ექიმთა ისეთი გაერთიანებისთვის, რომელიც საქართველოში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრებასა და სიცოცხლის გახანგრძლივებაზე იზრუნებს. ჩვენს შორის უპირველესმა, ბიბლიურმა ადამმა ხომ სწორედ 930 წელი იცოცხლა. საგულისხმოა ისიც, რომ მსოფლიოში მხოლოდ ქართულმა ენამ შემოინახა მისი სახელი ისეთ რეალურ და მნიშვნელოვან სიტყვაში, როგორც „ადამიანია“ (ადამიანი – ადამის მოდგმისაძ.

ასოციაციის დამფუძნებლები არიან: **მარი მალაზონია** (ასოციაციის პრეზიდენტიძ, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორები **ია დავითაია** (ვიცე-პრეზიდენტიძ, **დინარა კასრაძე, მანანა დავითაია და ტატო ლუარსაბიშვილი**. როგორც დამფუძნებლები აღნიშნავენ, საქართველოში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დასამკვიდრებლად ასოციაცია იზრუნებს ოჯახების სამედიცინო ცოდნის ამაღლებაზე და დაეხმარება მათ იმის გაცნობიერებაში, რომ პრობლემის თავიდან აცილება გაცილებით ადვილი და, თუნდაც უფრო იაფია, ვიდრე უკვე არსებულის მოგვარება. აქვე უნდა ითქვას, რომ ცხოვრების ჯანსაღი წესი მხოლოდ ფიზიკურ ჯანმრთელობას როდი გულისხმობს, დაბერება სულსაც ემუქრება და ამ პრობლემის წინააღმდეგ ბრძოლა არანაკლებ მნიშვნელოვანია.

დასახული მიზნების მისაღწევად ასოციაცია მიმართავს მრავალფეროვან მასშტაბურ ღონისძიებებს, რაც საბოლოოდ თავს იყრის ერთიან საზოგადოებრივ მოძრაობაში „რომ არ დავბერდეთ“. ამგვარი მოძრაობა აერთიანებს არა მარტო მედიკოსებს, არამედ საზოგადოების ყველა ჯგუფისა და ფენის წარმომადგენლებს და ეს ბუნებრივია ისევე, როგორც საყოველთაო სურვილი – ვიცხოვროთ დიდხანს სიცოცხლის ხარისხის შენარჩუნებით.

ასოციაცია „930“-მა თავისი არსებობა დაიწყო დღეგრძელობის საგაზაფხულო კვირეულით. მსგავსი კვირეულები წელიწადში ოთხჯერ, სეზონურად გაიმართება ხოლმე და მას, როგორც აღმოჩნდა, მსოფლიოში ძნელად მოეძებნება ანალოგი. კვირეულის გახსნა და ასოციაციის პრეზენტაცია ერთდროულად გაიმართა გალერეა „კოპალაში“. ამ მოვლენას მიესალმნენ აკადემიკოსი ნინო ჯავახიშვილი, გერონტოლოგი სოსო დალაქიშვილი, საქართველოს ჯანმრთელობის მინისტრის მოადგილე კოტე ფრუიძე, საპატრიარქოს წარმომადგენელი ლელა ჯეჯელავა. ცერემონიალი დაამშვენეს ჩოხოსნებმა. აქვე ვიტყვით, რომ პროექტი ხორციელდება სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ლოცვა-კურთხევით და საქართველოს პირველი ლედის, ქალბატონ სანდრა რულოვსის თანადგომით. კვირეულის გენერალური სპონსორია კაზინო „აჭარა“, სპონსორები არიან კომპანია „სანტე“ და კაფე „მსოფლიოს სპორტი“.

კვირეულის გახსნას ახლდა ფოტოხელოვან ირინა აბჟანდაძის ექსპოზიცია „ზღვრული სამყარო“. ფოტოვარიაციები ოთახის საათებსა და ავტორის ფანტაზიით შექმნილი ასტრონომიული გრაფიკების ერთიანობას წარმოადგენდა. იგი ერთგვარად ასახავდა ასოციაციის კონცეფციას: ადამიანის სიცოცხლეც ხომ ერთგვარი მრიცხველია და იგი საათივით ითვლის დროს, ოღონდ წლობით და არა წუთებით და წამებით.

საგაზაფხულო კვირეულის პროგრამით დაგეგმილ ღონისძიებათაგან თითოეული სიმბოლურად აღნიშნავს იმ პროექტებსა და პროგრამებს, რომლებსაც ასოციაცია „930“ განახორციელებს, მათ შორის, დღეს საღამოს კულტურის ცენტრ „მუზაში“ უსინათლო პიანისტის თამუნა შავლაშვილის კონცერტი ერთგვარი პრეზენტაცია იქნება ფართომასშტაბიანი სოციალური პროექტისა „ერთად ავაშენოთ სოფელი“. ხვალ კაფე „მსოფლიო სპორტში“ ცხოვრების ჯანსაღი წესის აქციაზე დაგეგმილია ჯუმბერ ლეჟავას გამოსვლა, შესაძლოა მორიგი მსოფლიო რეკორდით.

დღეგრძელობის საგაზაფხულო დღეები დასრულდება 25 მარტს სწორი კვების პროექტის წარდგინებით „ფორაქიშვილების დარბაზში“ ფოტოექსპოზიციის ფონზე „საკვები, როგორც წამალი... წამალი, როგორც საკვები“.

აქვე უნდა ითქვას, რომ ასეთი ორგანიზაციის შექმნა სწორედაც რომ დროულია, რადგან საქართველოში ჯანსაღი ცხოვრების წესთან მრავალი პრობლემა გაჩნდა (უხარისხო საკვები, მოსახლეობაში თამბაქოსა და ნარკოტიკების მოხმარების მაღალი პროცენტი, სტრესები და ა. შ.ძ და აუცილებელია ვინმე გამუდმებით ზრუნავდეს ცხოვრების ასეთი წესის შეცვლაზე. სხვა უამრავ ვალდებულებასთან ერთად ასოციაცია „930“-მა, უწინარესად, ეს რთული მისია იტვირთა. **თუ ყველანი მივყვებით მათ რჩევებს, სიცოცხლის ხარისხს საგრძნობლად გავიუმჯობესებთ და „ადამის ასაკს“ თუ ვერ მივაღწევთ, იქნებ საუკუნეს მაინც გადავაბიჯოთ.**

რუსუდან მუხიგულაშვილი

ხსოვნა

ზეინაბ კვინიკაძე

წყალთა მეურნეობის ინსტიტუტი მწუხარებით იუწყება, რომ მოულოდნელად გარდაიცვალა მთავარი ბუღალტერი ზეინაბ კვინიკაძე.

ზეინაბ კვინიკაძე დაიბადა 1941 წელს ხაშურის რ-ნის სოფ. ქვიშხეთში. 1979 წლიდან მუშაობას იწყებს წყალთა მეურნეობის ინსტიტუტის ბუღალტერიაში, სადაც თავისი კეთილსინდისიერებით და შრომისმოყვარეობით გამოიჩინა თავი. 1988 წელს გადაიყვანეს ინსტიტუტის მთავარ ბუღალტრად და დღემდე წარმატებით ართმევდა თავს დაკისრებულ მოვალეობას. მისი თბილი ბუნებისა და მშვიდი ხასიათის გამო მუდამ სიყვარულით სარგებლობდა თანამშრომლებში. ყველას გულში დარჩება მისი კეთილი ღიმილი და ნათელი ხსოვნა.

ღმერთმა ნათელში ამყოფოს მისი ლამაზი სული.

წყალთა მეურნეობის ინსტიტუტი

თენგიზ ხელაძე

სამწუხაროა ისეთი ადამიანის სიკვდილი, როგორიც თენგიზ ხელაძე იყო. იგი დაიბადა 1937 წელს დაბა თიანეთში. 1954 წელს დაამთავრა თიანეთის საშუალო სკოლა. 1956 წელს ჩაირიცხა ჩრდილო-ოსეთის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტში, რომელიც დაამთავრა 1962 წელს. ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ განაწილებული იყო პრიმორსკის მხარეში. აქვე დაამთავრა კლინიკური ორდინატურა, 1967 წელს დაინიშნა საზღვაო-სამეცნიერო გემ „აკად კოროლიოვზე“.

1969-1970 წლებში თ. ხელაძე მუშაობდა თიანეთის რაიონულ საავადმყოფოში ქირურგად. 1970-1973 წლებში იყო ორდინატორი ჰემატოლოგიისა და სისხლის გადასხმის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში. 1973-1977 წლებში მუშაობდა თიანეთის რაიონის საავადმყოფოს მთავარ ექიმად. 1977-1980 წლებში მუშაობდა ქირურგად ეთიოპიის ჰოსპიტალში, ხოლო 1980 წლიდან კვლავ თიანეთის საავადმყოფოშია. 1978 წელს დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია, რომელიც 2006 წლის 31 დეკემბრიდან გათანაბრებულია დოქტორის აკადემიურ ხარისხთან.

1981 წლიდან თ. ხელაძე მუშაობდა ჰემატოლოგიისა და ტრანსფუზიოლოგიის ს/კ ინსტიტუტში ჯერ ქირურგად, შემდეგ განყოფილების გამგედ.

სიცოცხლის მოყვარული ადამიანი და უბადლო მკურნალი ავადმყოფობას არ ეპუებოდა და ბოლომდე ასრულებდა თავის მოვალეობას, მაგრამ ვერაგმა სენმა ვერაგულად გამოაცალა იგი ხელიდან ოჯახს, კოლექტივსა და ყველა ახლობელს.

ღმერთმა ნათელში ამყოფოს მისი სული!

სს ჰემატოლოგიისა და ტრანსფუზიოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის თანამშრომლები.

ნუგზარ ფოფხაძე, ჯანსუღ ჩარკვიანი და არმაზ სანებლიძე მწუხარებით უსამძიმრებენ ნელი გურგენიძეს დის ლილი გურგენიძე-იმერლიშვილის გარდაცვალების გამო.

კირა მიქელაძე და მერაბ ბერძენიშვილი სამძიმარს უცხადებენ ქალბატონ ნელი გურგენიძეს დის ქალბატონ ლილი გურგენიძე-იმერლიშვილის გარდაცვალების გამო.

შვილები თედო დოლიძე, მანანა ანდრიაძე, შვილიშვილები ლექსო და მარიამ ანდრიაძეები, გიზო და გიორგი დოლიძეები, სიძე გიგი ანდრიაძე, ლოტა სიხარულიძე ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

გიზო დოლიძე

პანაშვიდი 23, 24 III, 17 სთ. გამოსვენება 25 III, 14 სთ. მისამართი: გრიბოედოვის ქ. 18.

განცხადება

2007 წლის 12 აპრილს 18 საათზე დანიშნულია სს „წყალმშენი–1“-ის აქციონერთა საერთო კრება ქ. თბილისში, მაჩაბლის ქ. №8, შემდეგი დღის წესრიგით:

1. 2006 წლის შედეგების განხილვა და დამტკიცება;
2. 2007 წლის გეგმის განხილვა და დამტკიცება;
3. ბალანსზე რიცხული ძირითადი საშუალებების ნაწილის ჩამოწერის განხილვა და დამტკიცება.

სს „წყალმშენი-1“-ის გენერალური დირექტორი
რ. ქვრივიშვილი
ტელ: 855 48 00 35

განცხადება

2007 წლის 27 აპრილს 16 სთ-ზე დანიშნულია სს „ჯეოტრანსის“ აქციონერთა კრება მისამართზე: ქ. თბილისი, გოძიაშვილის ქ. 24

დღის წესრიგი:

1. 2006 წლის საქმიანობის განხილვა;
2. საზოგადოების რეორგანიზაცია;
3. სხვადასხვა.

აქციონერების საალრიცხვო თარიღი 2007 წლის 27 მარტი.

სამეთვალყურეო საბჭო
დირექცია.

ს/ს „ბინათმშენებელის“ აქციონერთა საყურადღებოდ!

2007 წლის 7 მაისს, 14 საათზე მოწვეულია ს/ს „ბინათმშენებელის“ საერთო კრება. მისამართი: კაიროს ქ. №38

დღის წესრიგი:

1. 2006 წლის შედეგების განხილვა;
2. საზოგადოების რეაბილიტაცია;
3. საზოგადოების რეორგანიზაცია (ნატურით გაყოფაძ.

განცხადება

2007 წლის 18 აპრილს (ოთხშაბათიძ 18 საათზე შედგება ს/ს „საქტელეფონმშენის“ აქციონერთა საერთო კრება.

დღის წესრიგი:

1. 2006 წლის სამეურნეო საქმიანობის შედეგები და 2007 წლის სამოქმედო გეგმები;
2. ინფორმაცია მოგების განაწილების შესახებ;
3. აქციონერთა განცხადებების განხილვა მიწის ფართის შესყიდვის შესახებ.

ადმინისტრაცია

რეკლამა
„საქართველოს რესპუბლიკაში“
98-96-32;
899 328576

№ 53. პარასკევი, 23 მარტი, 2007 წელი.

ბოლო გვერდი

● იოანე ხახულელი ბაგრატ III-ის თანამედროვე სასულიერო მოღვაწე იყო. ის იყო აგრეთვე მთარგმნელი, კალიგრაფი... მას, როგორც მჭევრმეტყველ მქადაგებელს, „ოქროპირს“ უწოდებდნენ

სულიერება

ღირსი იოანე ხახულელი, ოქროპირად წოდებული

23 მარტს საქართველოს სამოციქულო ეკლესია იხსენიებს ღირს იოანე ხახულელს. ცნობილია, რომ ხახულის სამონასტრო კომპლექსი X საუკუნის მე-2 ნახევარში აუგია დავით კურაპალატს საქართველოს ისტორიულ თემში – ტაოში, ხახულის წყლის ხეობაში.

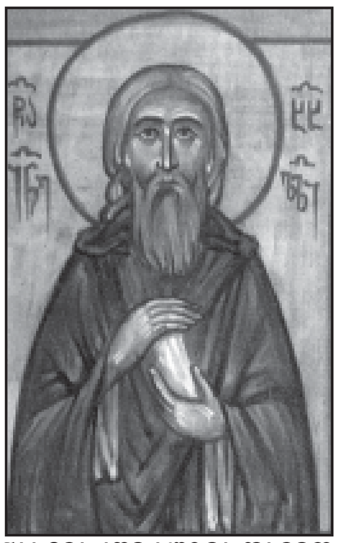

... ერთ დროს თავისი სიწმიდითა და საგანმანათლებლო მოღვაწეობით განთქმული მონასტერი დღეს თურქეთის ტერიტორიაზე მდებარეობს და სამუზეუმო ექსპონატადაა ქცეული, თუმც ხახულის მონასტრის მადლი და იქაურ ქართველ მოღვაწეთა შუქი დღესაც ათბობს და ანათებს საქართველოს. ამაზე საუკეთესოდ მეტყველებენ საქართველოდან იქ მოსალოცად წასული ქართველი მრევლის შთაბეჭდილებები.

იოანე ხახულელი ბაგრატ III-ის თანამედროვე სასულიერო მოღვაწე იყო. ის იყო აგრეთვე მთარგმნელი, კალიგრაფი... მას, როგორც მჭევრმეტყველ მქადაგებელს, „ოქროპირს“ უწოდებდნენ.

სხვადასხვა წყაროებიდან ირკვევა, რომ ღირს იოანეს ხელი დაასხეს ჯერ ბოლნისის, შემდეგ კი ხახულის ეპისკოპოსად.

...1019 წელს იოანე ხახულელი ათონზე გაემგზავრა. ათონის მთაზე ღირსი იოანე ერთგულად ამოუდგა მხარში წმინდა ექვთიმე ათონელს და გულითად მეგობრობას უწევდა მას.

წმინდა იოანეს ზედწოდება – „ოქროპირი“ – და მის მიერ „ნუგეშინისმცემლად ქართუელთა“ დაწერილი წიგნები მეტყველებს წმინდა იოანე ხახულელის სარწმუნოებაზე, განათლებასა და მამულიშვილობაზე.

„გიორგი მთაწმინდელის ცხოვრებიდან“ ჩანს, რომ ღირსი იოანე ხახულელი ათონზევე აღსრულებულა.

მოამზადა
გიული ლიპარტიამ

ლარის კურსი

23 მარტიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტების შემდეგი კურსი

ინგლისური გირვ. სტერლ.	1	3,3163	ლარი
აშშ დოლარი	1	1,7045	ლარი
ევრო	1	2,2695	ლარი
რუსული რუბლი	1	0,0655	ლარი.
აზერბაიჯანული მანათი	1	1,9646	ლარი.
სომხური დრამი	100	0,4850	ლარი.
უკრაინული გრივნა	10	3,3887	ლარი.

ანეკდოტები

– ქალბატონო, რამდენი ბავშვის ყოლას ისურვებდით?

– ოთხის.

– მეხუთეზე რას იტყოდით?

– არავითარ შემთხვევაში, რადგან სადღაც წავიკითხე, რომ დედამიწაზე დაბადებული ყოველი მეხუთე ბავშვი ჩინელია...

* * *

საარსებო მინიმუმი – ეს არის მეცნიერულად დასაბუთებული გათვლები იმისა, რაც სჭირდება ხალხს საიმისოდ, რომ ხელისუფლებამ კარგად იცხოვროს.

* * *

ქვეითად მოსიარულის თვალთახედვით, დიდი საცობი მხოლოდ ქუჩის ნების მიერ მონაკვეთზე თავისუფლად და წყნარად გადასვლის საშუალებაა.

* * *

დემონსტრაციაზე: აი, მოდის კოლონა ჰომოსექსუალისტებისა – ზურგის სახელოვანი მშრომელებისა!

* * *

– დედაჩემს, მოწამვლისგან განკურნებულს, უკვე გამოწერენ საავადმყოფოდან, – ეუბნება ცოლი ქმარს.

– ჰო, – ბურტყუნებს ქმარი თავისთვის, – ტოქსიკოლოგია ძალიან წინ წავიდა, ბაბუაჩემის დროინდელი მეთოდები უკვე აღარ ჭრის.

„დრო, დრო აღნიშნე!“

მეოცე საუკუნის ფოტომატიანეს წარმომადგენს ფოტოჟურნალისტი

გივი ვახტანგაძე

50 წლის წინათ, 1957 წლის ზაფხულში საბჭოეთის დედაქალაქში გაიმართა ახალგაზრდობისა და სტუდენტთა მეექვსე მსოფლიო ფესტივალი. საქართველოს დელეგაცია გამორჩეული იყო იმითაც, რომ სწორედ მოსკოვში, მსოფლიო ახალგაზრდობის ფორუმზე დააქორწინა „სუხიშვილების“ ანსამბლის შესანიშნავი წყვილი – ზურაბ კიკნაველიძე და სოფიო იაშვილი.

და აი, ქართული ქორწილი! ნეფე-დედოფალს (მარცხნიდან მეხუთე) ბედნიერებას ულოცავს უშიშროების მინისტრი, ამხანაგი შელეპინი.

ვულოცავთ

დავით ლორთქიფანიძე – საფრანგეთის ღირსების ორდენის კავალერი

თეატრი და თანამედროვე ხელოვნება – ამ ორმა თემამ მოიცვა ძირითადად წლევანდელი ფრანკოფონიის კვირეული, რომელიც გუშინ დასრულდა. ფრანკოფონიის დღეებს უკვე მეხუთე წელია საფრანგეთის საელჩო (კულტურის სამსახური და ა. დიუმას ფრანგული კულტურის ცენტრი) პარტნიორ ფრანკოფონებთან ერთად მართავს ერთი კვირის განმავლობაში. საამისოდ დაგეგმილ მრავალფეროვან პროგრამასა და აქციებში ფართოდ მონაწილეობდნენ დედაქალაქის ფრანგულენოვანი სკოლები, უმაღლესი სასწავლებლები, თეატრები და ს. ჯანაშიას სახელობის ეროვნული მუზეუმი.

სამი დღის განმავლობაში ეროვნული მუზეუმის აუდიტორიუმში ოვერნის თანამედროვე ხელოვნების რეგიონალური ფონდის დირექტორის ჟან შარლ ფერნის ლექციებს „ჯოტიდან თანამედროვე ხელოვნებაზე“ მრავალი ახალგაზრდა და დაინტერესებული ადამიანი დაესწრო.

ფრანკოფონიის პროგრამის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენა იყო ეროვნული მუზეუმის გენერალური დირექტორის დავით ლორთქიფანიძის საფრანგეთის ღირსების ორდენით დაჯილდოება. დაჯილდოების ცერემონიალი გაიმართა მუზეუმის ახლადგახსნილ აუდიტორიუმში, რომელსაც საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატები ესწრებოდნენ. ჯილდოს გადაცემისას საფრანგეთის ელჩმა საქართველოში **ფილიპ ლეფორმა** აღნიშნა: **ეს ორდენი 1963 წელს გენერალმა შარლ დე გოლმა დააარსა და იგი გადაეცემათ ხოლმე გამოჩენილ პიროვნებებს მშვიდობისა და კულტურის სფეროში. ეს ჯილდო დავით ლორთქიფანიძეს ენიჭება იმ ინტენსიური სამეცნიერო მოღვაწეობისათვის, რომელსაც იგი ეწევა საერთაშორისო ასპარეზზე, კერძოდ ადამიანის ბუნების, არქეოლოგიის, პალეონტოლოგიის სფეროში მოღვაწეობისათვის, აგრეთვე ორმხრივი კულტურული თანამშრომლობის გაღრმავებისათვის საფრანგეთსა და საქართველოს შორის.**

ვულოცავთ!

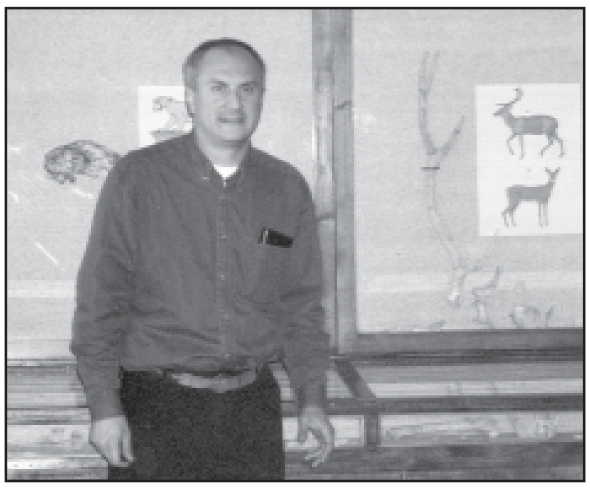

რუსუდან მუხაძე

რეკლამა
„საქართველოს რესპუბლიკაში“ 98-96-32; 899 328576

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
აიწყო და დაკაბადონდა „გამომცემლობა მაქსიმუმში“.
მ. კოსტავას ქ. №14. ტელ: 93-50-22.
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემლები
შპს „ახალი საუკუნის“ დამფუძნებელი ჟურნალისტები. მისამართი: კოსტავას ქ. № 14. ტ: 899 537616; 98-96-33.
შპს „თანადგომა -1“ ქიზიყის ქ. № 12. ტ: 899 797679; 98-96-32.

მთავარი რედაქტორი
ალეკო ასლანიშვილი
მორიგე რედაქტორი
ვილენ მარდალეიშვილი

ინდექსი 66434,
მისამართი: 0108, თბილისი,
მ. კოსტავას ქ. №14.
მთავარი რედაქტორი: 98-96-34.
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები: 98-96-33.
სარეკლამო განყოფილება: 98-96-32; 899 328576

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. წერილებში მოყვანილი ფაქტების უტყუარობაზე პასუხს აგებენ ავტორები, რომელთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყობ 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვთავაზებენ.